

การพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบผลการประกันคุณภาพของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

นางสาวลดาวรรณ บัวผัน

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-346-710-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DEVELOPMENT OF THE QUALITY ASSURANCE AUDITING CRITERIA FOR THE FACULTIES
OF EDUCATION UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS

MISS LADAWAN BUAPHUN

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Measurement and Evaluation

Department of Educational Research

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-346-710-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบผลการประกันคุณภาพของคณะครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
โดย	นางสาวลดาพรรณ บัวผัน
ภาควิชา	วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษี ศรีบรรณพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์พวงแก้ว ปุณยกันก)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลดาวรณ บัณฑิต : การพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบผลการประกันคุณภาพคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (A DEVELOPMENT OF THE AUDITING CRITERIA OF QUALITY ASSURANCE FOR THE FACULTIES OF EDUCATION UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS) อ.ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน. อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ. ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร. 162 หน้า. ISBN 974-346-710-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 คณะที่เข้าร่วมโครงการนำร่องของทบวงมหาวิทยาลัย โดยพัฒนาตามองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ (1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน (2) การเรียนการสอน (3) กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา (4) การวิจัย (5) การบริการทางวิชาการแก่สังคม (6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (7) การบริหารจัดการ (8) การเงินและงบประมาณ และ (9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ เกณฑ์ตรวจสอบนี้สร้างขึ้นจากการสังเคราะห์เอกสารและจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารจากคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากนั้นนำผลจากการสัมภาษณ์มาสร้างเป็นแบบสอบถามแล้วส่งกลับไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวน 550 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ข้าราชการสาย ก ข และ ค และได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 245 ฉบับ จากคำตอบจากผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อถือได้น้อย จึงทำการคัดเลือกแบบสอบถามโดยใช้วิธีการ 4 วิธี คือ (1) พิจารณาจากผู้ที่ตอบได้เขียนตอบแสดงความคิดเห็น (2) แบบสอบถามผู้ตอบตอบไม่ครบถ้วน (3) เลือกแบบสอบถามเฉพาะผู้ตอบที่มีภาระงานตรงกับองค์ประกอบ หลังจากใช้วิธีการทั้ง 3 วิธีดังกล่าว ทำให้เหลือแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 159 ฉบับ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพมี 5 ระดับ และเกณฑ์ที่ได้มีความตรงตามเนื้อหา ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการประกันคุณภาพการศึกษาจำนวน 7 คน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....วิจัยการศึกษา.....	ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....การวัดและประเมินผลการศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา....2000.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

#4083758927 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEYWORD : QUALITY ASSURANCE, AUDITING CRITERIA

LADAWAN BUAPHUN : A DEVELOPMENT OF THE QUALITY ASSURANCE AUDITING CRITERIA FOR THE FACULTIES OF EDUCATION UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS. THESIS ADVISOR : PROF. UTUMPORN JAMORNMANN, Ph.D., COADVISOR : ASSOC. PROF. TONG-IN WONGSOTHORN, Ph.D. 162 pp., ISBN 974-346-710-6

The purpose of this research was to construct and develop criteria of quality assurance for four Faculties of Education under the Ministry of University Affairs Quality Assurance Pilot Project. The nine aspects were developed the Ministry of University Affairs as follows : (1) Philosophy, Vision, Objectives and Plan (2) Learning and Teaching (3) Outside Class-room Activities (4) Research (5) Public Services (6) Cultural and arts preservation (7) Administration and Management (8) Finance and Budgeting (9) Quality Assurance System and Mechanism. The auditing criteria of quality assurance performance were constructed from the analysis of documents and interviewing expertises of Faculties of Education in four universities ; Chulalongkorn University, Burapha University, Kasetsart University and Srinakharinwirot University. The results were used to construct questionnaire. The sample group used in this investigation included 550 administrators' instructors and government officials. 245 questionnaires were obtained. The results from the questionnaires showed low reliability, thus several screening methods were used by considering (1) respondents' comments (2) incomplete questionnaires (3) matching job with respondent . After three consecutive screening techniques were used, one hundred and fifty-five questionnaires were analyzed, 5 levels of auditing criteria were obtained and content validity was reported by 7 expertises in the area of Education.

Department.....Education Research

Student' s signature.....

Field of study .Educational Measurement and Evaluation

Advisor' s signature.....

Academic year.....2000.....

Co – advisor' s signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จและความเมตตาและกรุณายิ่งจากศาสตราจารย์ดร.อุทุมพร จามรมาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์ไสธร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาดูแลเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่ายิ่ง และได้ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านด้วยความเคารพยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนให้ความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและคุณธรรมแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์พวงแก้ว ปุณยนก อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการที่กรุณาดูแลเอาใจใส่ ติดตามถามไถ่ถึงความก้าวหน้าของการทำวิจัยด้วยความห่วงใยเสมอมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ และขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะคุณศุภมาศ การะเกตุ คุณอุมาพร พุ่มนัณ คุณวินัย ปานไต้ คุณรุ่งอรุณ สุเวชวัฒน์กุล คุณลลิตา จันทร์แก้ว คุณวารุณี พูลสวัสดิ์ คุณอัญชลี สิทธิกุลธร และคุณจิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์ รวมทั้งคุณเกศกาญจน์ บัวผัน และคุณธัญลักษณ์ บัวผัน พี่สาวและน้องสาวที่แสนดี ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

บุคคลสุดท้ายคือ พ่อ แม่ ผู้ที่เฝ้าคอยชื่นชมความสำเร็จของลูกด้วยความรัก ความห่วงใยและเอาใจช่วยตลอดเวลา เป็นแรงใจอันสำคัญยิ่งในความสำเร็จของการศึกษาเล่าเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมาด้วยความเคารพรักและบูชายิ่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลดาวรรณ บัวผัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหาวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ตอนที่ 1 แนวคิดในการประกันคุณภาพ.....	5
1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพ.....	5
1.2 การตรวจสอบผลการประกันคุณภาพ.....	7
1.3 ประเภทของการตรวจสอบ.....	10
1.4 ขั้นตอนในการตรวจสอบคุณภาพ.....	13
1.5 องค์ประกอบในการตรวจสอบ.....	14
ตอนที่ 2 ระบบการประกันคุณภาพการอุดมศึกษา.....	15
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	18
ตอนที่ 4 การพัฒนาเกณฑ์.....	34
4.1 ความหมายของเกณฑ์.....	34
4.2 การพัฒนาเกณฑ์.....	35
4.3 การกำหนดระดับของเกณฑ์.....	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....38
	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล..... 38
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 40
	เครื่องมือที่ใช้สำหรับการหาความตรงตามเนื้อหา.....55
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 56
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 61
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 62
	ตอนที่ 1 การสร้างเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตามองค์ประกอบ 9 ด้าน..... 62
	ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบ..... 80
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ..... 81
	สรุปผลการวิจัย..... 82
	อภิปรายผลการวิจัย..... 83
	ข้อเสนอแนะ..... 85
	รายการอ้างอิง..... 87
	ภาคผนวก..... 93
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้บริหารที่ใช้ในการสัมภาษณ์..... 95
	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการพัฒนาเกณฑ์..... 96
	ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 97
	1. แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร..... 98
	2. แบบสอบถามการประกันคุณภาพ..... 127
	3. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ..... 154
	ภาคผนวก ค ความหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ..... 156
	ประวัติผู้วิจัย..... 162

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	17
2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	38
3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์โดยการสัมภาษณ์จำแนกตามคณะ และมหาวิทยาลัย.....	49
4 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาเกณฑ์โดยการสัมภาษณ์จำแนกตามคณะ และมหาวิทยาลัย.....	40
5 องค์ประกอบและกรอบในการพัฒนาดัชนีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพ.....	41
6 โครงสร้างของเนื้อหาในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์.....	42
7 โครงสร้างของแบบสอบถาม.....	49
8 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ.....	55
9 โครงสร้างของเนื้อหาในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์.....	56
10 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	57
11 จำนวนแบบสอบถามที่หลีกเลี่ยงจากการคัดเลือกแบบสอบถามด้วยวิธีที่ 1-3.....	59
12 สรุปผลการคัดเลือกแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาด้วยวิธีการการคัดเลือก แบบสอบถามทั้ง 3 วิธี ในแต่ละองค์ประกอบ.....	60
13 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	61
14 จำนวนข้อความที่ใช้กำหนดเกณฑ์ในแต่ละองค์ประกอบ.....	63
15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับของ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา/ ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน.....	67
16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับของ องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน.....	69
17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับของ องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิต/นักศึกษา.....	72
18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับของ องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับของ องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม.....75
20	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับของ องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม..... 76
21	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับของ องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและจัดการ.....77
22	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับของ องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ.....78
23	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับของ องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ.....79
24	สรุปจำนวนข้อความที่อยู่ในเกณฑ์แต่ละระดับ และแต่ละองค์ประกอบ.....80
25	จำนวนข้อของเกณฑ์ในแต่ละระดับ.....82

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหาวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติจริง เพราะสถาบันอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ มุ่งให้บัณฑิตผู้จบการผสมผสานความรู้ในเชิงทฤษฎีเข้ากับประสบการณ์ที่ได้รับ (จรัส สุวรรณเวลา, 2540) จนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาประเทศได้ แต่เนื่องจากสภาพการแข่งขันและการขยายตัวของเศรษฐกิจที่กำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐไม่สามารถผลิตบัณฑิตได้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ จึงเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการผลิตบัณฑิตในระดับอุดมศึกษาด้วยการที่ภาครัฐและเอกชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จึงทำให้เกิดความหลากหลายมากขึ้นทั้งในเรื่องคุณภาพของผลผลิต

ดังนั้นเพื่อให้มั่นใจได้ว่าบัณฑิตที่ผลิตออกมามีคุณภาพตามมาตรฐานที่ต้องการ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, 2541) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา มีกระบวนการที่สำคัญคือ การควบคุมคุณภาพ (Quality control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) ในเบื้องต้นนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยจะได้จัดให้มีกลไกของการตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) โดยมีนโยบายเขียนไว้ชัดเจนว่า

“เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถาบันได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกโดยกว้างขวาง และเป็นการแสดงถึงควมมีคุณภาพของการจัดการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดให้มีกลไกของการตรวจสอบและประเมินผลระบบการประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Audit) ที่แต่ละสถาบันได้จัดให้มีขึ้น ทั้งในระดับสถาบันและคณะวิชา แล้วให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาต่อไป” (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, 2542)

ประเทศไทยมีโครงการนำร่องการประกันคุณภาพ 5 สาขา 22 คณะ เพื่อทำการศึกษาดัชนี เกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบคุณภาพการอุดมศึกษา (ทองอินทร์ วงศ์โสธร, 2542) และในเบื้องต้นนี้การตรวจสอบคุณภาพจะมุ่งเน้นการตรวจสอบในคณะวิชาเป็นหลัก (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, 2542) หนึ่งในสาขาวิชาดังกล่าว คือ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีคณะเข้าร่วมโครงการนำร่อง 4 คณะด้วยกัน คือ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการประกันคุณภาพการอุดมศึกษาของคณะวิชาทั้ง 4 ดังกล่าวข้างต้น เพื่อพัฒนาเกณฑ์ที่เหมาะสมกับคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 4 แห่ง ตามองค์ประกอบ 9 ด้านของทบวงมหาวิทยาลัย
2. เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเกณฑ์ดังกล่าวจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จำกัดขอบเขตในการพัฒนาเกณฑ์การตัดสินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตามองค์ประกอบ 9 ด้านของทบวงมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษากับคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการนำร่องกับทบวงมหาวิทยาลัย 4 แห่งคือ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เท่านั้น

2. การพัฒนาเกณฑ์ครั้งนี้พัฒนาขึ้นตามองค์ประกอบ 9 ด้านของทบวง คือ

- 1.ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน
2. การเรียนการสอน
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิต/นักศึกษา
4. การวิจัย
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
7. การบริหารและจัดการ
8. การเงินและงบประมาณ
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

3. งานวิจัยนี้ จำกัดขอบเขตเฉพาะการสร้างและพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลตามความเป็นจริง
2. ความตรงตามเนื้อหาของเกณฑ์จะได้จากการวิเคราะห์ของผู้ทรงคุณวุฒิที่สอดคล้องกันอย่างน้อยร้อยละ 80

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เกณฑ์ตรวจสอบผลการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการตัดสินผลการตรวจสอบการดำเนินงานเป็นรายองค์ประกอบ

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบ หมายถึง คำตอบจากการสัมภาษณ์หรือจากการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นสอดคล้องกันร้อยละ 80 ว่าควรมีเท่าใด

คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ หมายถึง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้บริหาร หมายถึง คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี หัวหน้าภาค หัวหน้าศูนย์ของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 81 คน

ข้าราชการสาย ก หมายถึง ข้าราชการที่มีหน้าที่สอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการ และการทำงานบูรณาการวัฒนธรรม ได้แก่ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 378 คน

ข้าราชการสาย ข หมายถึง ข้าราชการที่มีหน้าที่ให้บริการทางวิชาการ ได้แก่ บรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ นักวิชาการโสตทัศนศึกษา เจ้าหน้าที่วิจัย เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน และพยาบาลที่ปฏิบัติหน้าที่ใน 4 คณะดังกล่าวในปีการศึกษา 2542 จำนวน 26 คน

ข้าราชการสาย ค หมายถึง ข้าราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารและธุรการ ได้แก่ เลขานุการคณะ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่บุคคล เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ช่างเทคนิค เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์ที่ปฏิบัติหน้าที่ใน 4 คณะ ดังกล่าวในปีการศึกษา 2542 จำนวน 65 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จะได้เกณฑ์นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในตามองค์ประกอบ 9 ด้านของทบวงมหาวิทยาลัยของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. จะได้แนวทางในการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพที่สามารถไปประยุกต์ใช้กับสาขาวิชาอื่นต่อไป
3. จะได้แนวทางในการสร้างคุณภาพของงาน เพื่อพัฒนาจุดอ่อนและจุดแข็งภายในคณะวิชาหรือสถาบันให้ดียิ่งขึ้น
4. เพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานดำเนินการประกันคุณภาพ ในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบในการวิจัย

จากการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแยกออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 แนวคิดในการประกันคุณภาพ
- ตอนที่ 2 ระบบการประกันคุณภาพการอุดมศึกษา
- ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ตอนที่ 4 การพัฒนาเกณฑ์ (Criteria)

ตอนที่ 1 แนวคิดในการประกันคุณภาพ

1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพ

คำว่า “การประกันคุณภาพ” ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Barnett (1992 อ้างถึงใน Segers, 1996) ได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพ คือ กระบวนการพัฒนาทางอุตสาหกรรมเพื่อลดข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้น แต่ในทางการศึกษา คือ กระบวนการพัฒนาคน เพื่อลดข้อผิดพลาด โดยจะมีการแก้ไขข้อผิดพลาดซึ่งต่างจากกระบวนการทางอุตสาหกรรม

Frazer (1994 อ้างถึงใน Segers, 1996) ได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง การควบคุมคุณภาพในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามแผนที่ผ่านการรับรอง ในทางอุตสาหกรรม จะหมายถึง การตรวจสอบระบบหรือการใช้วัตถุดิบในการผลิตหรือการบริการให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ

Jessee (1984 อ้างถึงใน Seger, 1996) กล่าวว่าสำหรับการประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ ระบบประกันคุณภาพจะต้องมี 3 องค์ประกอบคือ การติดตาม การวัด และการปรับปรุง

Geoffrey (1994) ได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพ ไว้ว่า เป็นการตรวจสอบ
โครงการ หรือมาตรฐานการวัดประเมินผลโปรแกรมการเรียน

Tennyson (1996) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การประกันคุณภาพ” ไว้ว่า หมายถึง
กระบวนการสำคัญในการรับรองคุณภาพทางการศึกษา อันประกอบด้วย การพัฒนาและการรักษาไว้

Arttachariya (1997) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การประกันคุณภาพ” ไว้ว่า หมายถึง
การพิจารณาตนเองในด้านดี (สนับสนุน) และในด้านไม่ดี (ต่อต้าน) เพื่อเป็นการเริ่มต้นปรับปรุงให้ดีขึ้น
โดยการพิจารณาตนเอง ในที่นี้ หมายถึง ตัวนิสิตนักศึกษา อาจารย์ และสิ่งที่สนับสนุนการจัด
การเรียนการสอน

Gaither (1998) ได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการ
และการปฏิบัติที่สร้างความมั่นใจได้ว่า การจัดการศึกษาในสถาบันมีคุณภาพ และมีกลไกการ
ควบคุมคุณภาพที่สามารถตรวจสอบได้ ตั้งแต่ นโยบายต่าง ๆ กระบวนการและการปฏิบัติ กิจกรรม
ต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ระบบการเงินที่มีการใช้ การรักษาและการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

วันชัย ศิริชนะ (2537) ได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง
กระบวนการหรือกลไกใด ๆ ที่จะรักษาไว้ซึ่งคุณภาพของการศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีการพัฒนา
อย่างต่อเนื่อง

ทบวงมหาวิทยาลัย (2541) ได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง
กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่หากได้ดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่า
จะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สภาสถาบันราชภัฏ (2540) ได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง
การประกันคุณภาพว่าโปรแกรมหรือสถาบันดำเนินงานได้ผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ก่อนเป็นการล่วงหน้า
หรือการประกันว่าสถาบันดำเนินงานบรรลุผลตามพันธกิจ (mission) และเป็นไปตามความคาดหวัง
ของกลุ่มผู้มีส่วนได้และผลเสีย (คือนักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้สนับสนุนหรือสังคมโดยรวม)

สถาบัน International Network of Quality Assurance Agencies in Higher
Education (อ้างถึงในจรินทร์ เทศวานิช, 2541) ได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพ ไว้ว่า
การประกันคุณภาพ เกี่ยวข้องกับโปรแกรมสถาบันหรือระบบอุดมศึกษาโดยส่วนรวมในแต่ละกรณี
การประกันคุณภาพจะหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับเจตคติ เครื่องมือ กิจกรรม และวิธีการ
ปฏิบัติซึ่งดำรงอยู่และนำมาใช้ และหมายรวมถึงกิจกรรมควบคุมคุณภาพซึ่งประกันได้ว่าจะทรงไว้ซึ่ง

มาตรฐานทางวิชาการที่เหมาะสม และการพัฒนาระดับมาตรฐานของโปรแกรมหรือสถาบัน ทำให้กระบวนการเหล่านี้รับรู้กันในชุมชนวิชาการและสังคมโดยรวม

ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย (อ้างถึงในจรินทร์ เทศวานิช, 2541) ได้กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า หมายถึง ปฏิบัติการทั้งหลายที่มีแผนและเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การให้การศึกษาจะได้คุณภาพตามปรัชญาอุดมศึกษาที่กำหนด

อุทุมพร จามรมาน (2541) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพภายในและจากภายนอก แล้วตัดสินตามเกณฑ์

จากความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) ได้ว่า หมายถึง กระบวนการและการปฏิบัติที่เป็นการควบคุมคุณภาพ เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่า การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และรวมถึงมีการตรวจสอบ และตัดสินตามเกณฑ์ เพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 การตรวจสอบผลการประกันคุณภาพการศึกษา

คำว่า การตรวจสอบ (Audit) เป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากคำว่า Audire ในภาษาลาติน มีความหมายว่า ได้ยิน (to hear) การตรวจสอบครั้งแรกในโลกนี้เกิดขึ้นเมื่อโดยังไม่มีใครทราบ จนกระทั่งมีผู้พบหลักฐานบางอย่างในอดีต เมื่อมนุษย์ย่างเข้าสู่ยุคอารยธรรม มีรูปแบบของการสอบทาน (Review) การรายงาน (Report) การปฏิบัติงานของบุคคลคนหนึ่งหรือของกลุ่มคณะบุคคลให้อีกคนหนึ่งทราบในที่ต่าง ๆ มากมายหลายแห่ง (เจษฎา เจษฎาวัดย์, 2530)

สำหรับคำจำกัดความของคำว่า การตรวจสอบ มีดังต่อไปนี้

Webster's third new international dictionary (1966) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

- (1) การทดสอบและการตรวจสอบบัญชีอย่างเป็นทางการ
- (2) การดูแล เช่น หลักสูตรในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้ความน่าเชื่อถือ โดยกระทำอย่างเป็นทางการ

(3) ระเบียบวิธีการทดสอบและการสอบทานสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ รวมทั้งรายละเอียดของรายงานจากข้อค้นพบจากการแสดงบัญชี

(4) รายงานขั้นสุดท้ายเพื่อติดตามการตรวจสอบบัญชีอย่างเป็นทางการ

สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย (1981 อ้างถึงใน สุทธิเดช กอศรีพร, 2533) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบ ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมการประเมินผลที่เป็นอิสระภายในองค์กรที่จัดทำขึ้นเพื่อองค์กร การตรวจสอบเป็นระบบการควบคุมอย่างหนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่ในการทดสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างเพียงพอ รวมทั้งการประเมินความสำเร็จของการควบคุมอื่น ๆ

Stebbling (1993) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบ ไว้ว่า หมายถึง การวางแผนและการปฏิบัติกิจกรรมตามที่เขียนไว้ในเอกสาร รวมทั้งมีการตรวจเช็คโดยการสอบสวนและการทดสอบ ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่จะนำมาเป็นปัจจัยในการพัฒนาระบบคุณภาพ เอกสาร และประสิทธิผลของการดำเนินงาน

ISO 8402 (อ้างถึงใน Stebbling, 1993) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบ ไว้ว่า หมายถึง ระบบและการทดสอบที่เป็นอิสระเพื่อตัดสินคุณภาพของกิจกรรมและผลของความเกี่ยวข้องว่าเป็นไปตามการจัดการวางแผนหรือไม่ รวมทั้งมีการจัดการและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

สาาคิตถณ์ จันทรโณทกและกวี วงศ์พุม (2529) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบ ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมการประเมินค่าที่อิสระภายในองค์กร จัดทำขึ้นเพื่อให้บริการแก่ฝ่ายบริหารโดยการทบทวน ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ การตรวจสอบภายในจึงเป็นระบบควบคุมการบริหารระบบหนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่วัด และประเมินผลความสำเร็จของการควบคุมอื่น ๆ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2541) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบ ไว้ว่า หมายถึง การปฏิบัติงานอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานทุกระดับขององค์กรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยสรุป การตรวจสอบ หมายถึง การตรวจเช็ค การทดสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ตามการวางแผนและการปฏิบัติกิจกรรมตามที่เขียนไว้ในเอกสาร โดยมีวัตถุประสงค์นำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

ในส่วนของการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ได้มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

Craft (1992) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบคุณภาพ หมายถึง การตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนโดยกลุ่มภายนอกว่ามหาวิทยาลัยมีกระบวนการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่การตรวจสอบว่าจะเกี่ยวข้องกับเป้าหมายของมหาวิทยาลัยว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ แต่รวมถึงการตรวจความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้าและผลผลิต บางครั้งการตรวจสอบก็ใกล้เคียงกับการรับรองคุณภาพ

Geoffrey (1994) กล่าวว่า การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบ (ภายใน/ภายนอก) ว่าระบบสามารถทำตามที่พูดหรือเขียนไว้หรือไม่

Navaratnam (1994) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบคุณภาพ หมายถึง ระบบและการตรวจสอบที่เป็นอิสระหรือกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดกิจกรรมและผลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและกิจกรรมรวมทั้งกิจกรรมใดก็ตามที่ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือความต้องการผลิตภัณฑ์ โปรแกรมหรือบริการ

Woodhouse (1995) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง การทบทวนผลการประกันคุณภาพและกระบวนการควบคุมคุณภาพของสถาบัน รวมทั้งการสุ่มกระบวนการขึ้นมาเพื่อดูการทำงาน ซึ่งอาจจะเป็นการดำเนินการโดยองค์กรภายในหรือองค์กรภายนอก และองค์กรนั้นจะต้องเป็นอิสระจากกระบวนการและทำหน้าที่รับผิดชอบการตรวจสอบทั้งหมด ระบบการตรวจสอบคุณภาพจะแสดงถึงความเชื่อถือในสถาบันมากกว่าถ้ามีองค์กรประเมินคุณภาพจากภายนอก

Harman (1996) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การตรวจสอบคุณภาพ” หมายถึง กระบวนการตรวจสอบโดยภายนอกเพื่อประกันว่า สถาบันอุดมศึกษามีกลไกที่เหมาะสมในการควบคุมคุณภาพ

Davies (1998, อ้างถึงใน ทองอินทร์ วงศ์ไธธร, 2541) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการตรวจสอบโดยภายนอกเพื่อประกันว่า สถาบันอุดมศึกษามีกลไกที่เหมาะสมในการควบคุมคุณภาพ

Gaither (1998) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง การทบทวนการประกันคุณภาพและกระบวนการควบคุมคุณภาพของสถาบันรวมทั้งมีการสุ่มกระบวนการเพื่อดูกระบวนการทำงานด้วย

สภาสถาบันราชภัฏ (2540) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตรวจสอบคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง การตรวจสอบในระดับสถาบันทั้งการตรวจสอบด้วยตนเองและการตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบจากภายนอก เน้นที่กระบวนการประกันคุณภาพ ซึ่งได้แก่ การกำหนดนโยบาย กฎระเบียบ การสนับสนุนการช่วยเหลือ และหลักฐานต่าง ๆ วิธีการที่ใช้ คือ การตรวจสอบหลักฐานหรือการรายงาน และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงาน และนักศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัย (2541) ได้ให้ความหมายของ การตรวจสอบคุณภาพ ไว้ว่า หมายถึง การตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบและกลไกควบคุมคุณภาพภายในที่สถาบันอุดมศึกษาได้จัดให้มีขึ้น โดยจะเป็นการตรวจสอบเชิงระบบ มุ่งเน้นการพิจารณาว่า สถาบันได้มีระบบการควบคุมคุณภาพหรือไม่ ได้ใช้ระบบที่พัฒนาขึ้นเพียงใด และมีขั้นตอนการดำเนินการที่จะทำให้เชื่อถือได้หรือไม่ว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้มุ่งการตรวจสอบในคณะวิชาเป็นหลัก

อุทุมพร จามรมาน (2541) กล่าวว่า การตรวจสอบคุณภาพ แยกได้เป็น การตรวจสอบคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพโดยตัวเองตามเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้น และการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอก ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพโดยหน่วยงาน/กลุ่มภายนอกตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

โดยสรุป การตรวจสอบคุณภาพ หมายถึง การตรวจสอบผลการดำเนินการการควบคุมคุณภาพทั้งจากภายในหรือภายนอกก็ได้ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัย/คณะวิชากำหนดไว้หรือไม่

1.3 ประเภทของการตรวจสอบ

ประเภทของการตรวจสอบภายในที่ใช้กันโดยทั่วไปมี 6 ประเภท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2540) คือ

1. การตรวจสอบทางการเงิน (Financial Auditing)
2. การตรวจสอบการปฏิบัติการ (Operational Auditing)
3. การตรวจสอบการบริหาร (Management Auditing)
4. การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance Auditing)
5. การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ (Information System Auditing)
6. การตรวจสอบพิเศษ (Special Auditing)

1. **การตรวจสอบทางการเงิน** (Financial Auditing) หมายถึง การตรวจสอบความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน โดยครอบคลุมถึงการดูแลป้องกันทรัพย์สิน และประเมินความ

เพียงพอของระบบการควบคุมภายในของระบบงานต่าง ๆ ว่ามีเพียงพอที่จะมั่นใจได้ว่า ข้อมูลที่บันทึกในบัญชี รายงาน ทะเบียน และเอกสารต่าง ๆ ถูกต้อง และสามารถสอบทานได้หรือเพียงพอที่จะป้องกันการรั่วไหล สูญหายของทรัพย์สินต่าง ๆ ได้

2. **การตรวจสอบการปฏิบัติการ** (Operational Auditing) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ระบบงาน ตลอดจนวิธีปฏิบัติงานแต่ละกิจกรรมตามที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้ โดยมุ่งเน้น

- 2.1 **ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)** คือ มีการจัดระบบงานให้มั่นใจได้ว่าการใช้ทรัพยากรสำหรับแต่ละกิจกรรมสามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน อันมีผลทำให้องค์กรได้รับผลประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- 2.2 **ความประหยัด (Economy)** คือ มีการใช้จ่ายเงินอย่างระมัดระวัง ไม่สุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือย ซึ่งส่งผลให้องค์กรสามารถลดต้นทุนหรือใช้ทรัพยากรต่ำกว่าที่กำหนดไว้ โดยได้รับผลผลิตตามเป้าหมาย
- 2.3 **ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)** คือ มีการจัดระบบงานและวิธีปฏิบัติงานซึ่งทำให้ผลที่เกิดจากการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

3. **การตรวจสอบการบริหาร** (Management Auditing) หมายถึง การตรวจสอบระบบการควบคุมด้านบริหาร (Management Control) รวมไปถึงการตรวจสอบประสิทธิภาพของการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การบริหารงบประมาณ การกำกับดูแล และการสอบทานและการควบคุมงานของผู้บริหารทุกระดับชั้น เป็นการตรวจสอบเพื่อประเมินฝ่ายบริหารมากกว่าเป็นการตรวจสอบเพื่อสนองความต้องการของฝ่ายบริหาร

4. **การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด** (Compliance Auditing) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรว่าเป็นไปตามข้อกำหนดทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร ได้แก่ กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ มาตรฐาน นโยบาย แผนงาน และวิธีการที่กำหนดไว้

การตรวจสอบประเภทนี้ อาจถือเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบทางการเงิน หรือการตรวจสอบการปฏิบัติการ หรือจะทำการตรวจสอบโดยเฉพาะก็ได้

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบประเภทนี้ก็คือดูว่า องค์กรหรือหน่วยงานในองค์กรปฏิบัติตามข้อกำหนด ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายหรือไม่ใช้กฎหมายก็ตาม

5. **การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ** (Information Technology Auditing) หมายถึง การตรวจสอบงานที่ใช้ระบบสารสนเทศในการดำเนินงาน การตรวจสอบประเภทนี้เป็นส่วนหนึ่งของงาน

ตรวจสอบภายในเกือบทุกงาน ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบทางการเงิน การตรวจสอบปฏิบัติการ หรือ การตรวจสอบการบริหาร วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดของการตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ ก็เพื่อให้ทราบถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลและความปลอดภัยของระบบ ดังนั้นในการตรวจสอบการพัฒนา ระบบงานทั้งทางด้านการออกแบบระบบ การเลือกคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ รวมทั้งเลือก Software ผู้ตรวจสอบภายในต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าวอยู่เสมอ

6. การตรวจสอบพิเศษ (Investigation) โดยที่ผู้ถูกกล่าวหาอาจไม่ทราบว่า ผู้ตรวจสอบภายในจะตรวจสอบอะไรบ้าง การตรวจสอบกรณีทุจริตเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เพราะผู้กระทำผิดมักไม่ทิ้งร่องรอยไว้ให้ติดตามตรวจสอบว่าได้ทำการทุจริตเรื่องใด ทำมานานเพียงใด มีผู้ใดเกี่ยวข้องหรือร่วมมือบ้าง มีพยานหลักฐานอะไร จุดอ่อนของการควบคุมภายในมีอย่างไร และความเสียหายแก่องค์กรมีมากน้อยเพียงใด

TAFE (1994 อ้างถึงใน Navaratnam, 1994) ได้แบ่งการตรวจสอบออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. ตรวจสอบระบบ (System audit)

เป็นการทบทวนขั้นตอนการจัดการที่ใช้สำหรับการประชุมและความต้องการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยจะบ่งบอกถึงการทบทวนการปฏิบัติการและการจัดการ รวมทั้งกิจการที่ใช้ในการวางแผน การดำเนินการ การจัดและการปรับปรุง

2. การตรวจสอบนโยบายและโปรแกรม (Policy and programs audit)

เป็นการทบทวนนโยบายที่เป็นปัจจุบัน กระบวนการและโครงสร้างการปฏิบัติการซึ่งอยู่ในขั้นตอนและการปฏิบัติการวางแผน กิจกรรม และตัวบ่งชี้การปฏิบัติการ

3. การตรวจสอบกระบวนการ (Process audit)

เป็นการทบทวนในแนวลึก (in-depth) ของกระบวนการและกิจกรรมที่ใช้ปฏิบัติในกระบวนการและโครงสร้างการทำงาน

4. การตรวจสอบผลิตภัณฑ์และบริการ (Product and Service audit)

จะเป็นรายละเอียดของการทดสอบคุณลักษณะของผู้ที่จบการศึกษาและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ รวมทั้งการบริการทั้งก่อนและหลังจากที่มีการยอมรับจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

Navaratnam (1994) ได้กล่าวถึงการแบ่งประเภทของการตรวจสอบคุณภาพไว้ว่า สามารถแบ่งตามการรับรู้ออกได้เป็น 3 ประเภท ขึ้นอยู่กับผู้ดำเนินการตรวจสอบและสถานที่ของผู้ที่จะให้ทำ

การตรวจสอบ คือ ในประเภทแรก การตรวจสอบ (ภายในหรือภายนอก) จะเป็นการคัดเลือกบุคคลภายในเพื่อตรวจสอบกิจกรรมที่มีคุณภาพตามที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ และเพื่อกำหนดระบบที่มีประสิทธิภาพ โดยส่วนแรกการตรวจสอบ การจัดการจะกระทำไปพร้อม ๆ กับผู้ตรวจสอบคุณภาพ และในการตรวจสอบคุณภาพ ควรจะกำหนดว่า ระบบพื้นฐานใดที่มีคุณภาพ กระบวนการหรืองานใดที่จะตรวจสอบ และจะกระทำเมื่อไร ซึ่งจริง ๆ แล้ว ขอบเขตของการตรวจสอบควรจะร่วมกันกำหนดระหว่างผู้ตรวจสอบและผู้ที่ถูกตรวจสอบ

ประเภทที่ 2 เป็นการตรวจสอบภายนอก การตรวจสอบจะดำเนินการภายใต้ตัวแทนขององค์กรจากภายนอก

ประเภทที่ 3 เป็นการตรวจสอบที่ดำเนินการโดยองค์กรที่เป็นอิสระ

ทั้ง 3 ประเภทของการตรวจสอบจะแตกต่างกันในวัตถุประสงค์ที่จะปฏิบัติ ระเบียบวิธีการพื้นฐานได้ถูกดัดแปลง ในกระบวนการตรวจสอบจะเป็นกระบวนการเดียวกันทั้งหมด

1.4 ขั้นตอนในการตรวจสอบคุณภาพ

การตรวจสอบมี 5 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดตารางการตรวจสอบ (Scheduling and initiation of audit)

เป็นการกำหนดขั้นพื้นฐานที่สำคัญและเป็นการเรียงลำดับความสำคัญของกิจกรรม การกำหนดจะต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าของทรัพยากรและช่วงเวลาของกิจกรรมที่แตกต่างกัน

2. การเตรียมและการวางแผนการตรวจสอบ (Preparing audit plan)

เป็นการวางแผนการตรวจสอบซึ่งจะประกอบไปด้วยการกำหนดขอบเขตการตรวจสอบ ตารางเวลาการตรวจสอบ รายชื่อสมาชิกที่จะทำการตรวจสอบ และมาตรฐานการปฏิบัติการตรวจสอบ มาตรฐานการปฏิบัติการตรวจสอบจะต้องมีความชัดเจน รัดกุมและไม่คลุมเครือ มาตรฐานต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะอยู่ในรูปของนโยบายและกระบวนการ คู่มือ แผนปฏิบัติงาน การกำหนดโปรแกรม และขอข่าการทำงาน ในความเป็นจริง กิจกรรมการตรวจสอบที่มีความหมายจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความต้องการหรือมาตรฐาน การวางแผนการตรวจสอบควรจะยืดหยุ่นได้เพื่อที่จะสามารถทำการเปลี่ยนแปลงได้ ในขั้นตอนสุดท้ายในขั้นนี้ ควรจะมีข้อตกลงกันทั้งสองฝ่ายในเรื่องของวิธีการและกิจกรรม แหล่งข้อมูล การประมาณการทรัพยากร และการกำหนดเวลาสำหรับการรายงาน

ขั้นที่ 3 การดำเนินการตรวจสอบตามแผนที่วางไว้ (Implementing audit plan)

ในการดำเนินการตรวจสอบจะเริ่มจากการประชุมกับผู้ที่จะได้รับการตรวจสอบ (auditee) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผ่านการสัมภาษณ์ การอ่านจากเอกสาร และสังเกตกิจกรรมและสถานการณ์ที่น่าสนใจ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะประกอบไปด้วยข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในระหว่างกระบวนการตรวจสอบ ผลจากการสังเกตจะต้องทำเป็นเอกสารเพื่อประกอบการรายงาน ในขั้นนี้ หน้าที่ที่สำคัญของการตรวจสอบคือ การกำหนดเกณฑ์ย่อย ๆ หรือการจดบันทึกปัญหาที่เกิดขึ้น ในขั้นตอนสุดท้ายในขั้นนี้คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เพียงพอและควรจะมีการเปรียบเทียบข้อมูล เพื่อทำการแปลความหมายและทำการตัดสินใจ

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และรายงานผล (analyzing and reporting)

การรายงานการตรวจสอบควรจะทำให้เสร็จทันทีหลังจากที่ได้ทำการตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ทีมผู้ตรวจสอบควรจะมีการประชุมเพื่อพิจารณาและทำการประเมินหลักฐานในระหว่างการตรวจสอบ ทีมผู้ประเมินควรจะมีการวิเคราะห์ในสิ่งที่ไม่สอดคล้องกัน ดังนั้นข้อสรุปที่ตรงประเด็นจะถูกจัดทำขึ้น การวิเคราะห์ควรจะมีการจัดทำขึ้น แม้ว่าจะมีผู้ตรวจสอบคนเดียวก็ตาม ผู้ที่ตรวจสอบจะทำหน้าที่รับผิดชอบทั้งหมด และดำเนินการปฏิบัติที่ถูกต้อง ผลการตรวจสอบจะถูกรายงานไปยังผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ

ขั้นที่ 5 การติดตามผล (Conducting follow up)

การติดตามจะเป็นการรับรองถึงประสิทธิภาพของการตรวจสอบ โดยการรับประกันได้ว่าการดำเนินการปฏิบัติที่ถูกต้อง การตรวจสอบและการติดตามจะต้องกระทำให้สอดคล้องกับเอกสาร ช่วงเวลาสำหรับการติดตามจะต้องเป็นความตกลงร่วมกันและต้องมีการบันทึกไว้ การปฏิบัติที่ถูกต้องและการติดตามการตรวจสอบจะต้องทำให้เสร็จสมบูรณ์ภายในช่วงเวลาที่ได้ตกลงกันระหว่างผู้ตรวจสอบกับผู้ที่จะได้รับการตรวจสอบ การติดตามจะต้องกระทำอย่างรอบคอบ เพื่อรับรองการกระทำที่ถูกต้องจะต้องปฏิบัติในโอกาสต่อไป

1.5 องค์ประกอบในการตรวจสอบ

1. การตรวจสอบจะต้องเป็นการตรวจสอบตามหลักฐานของผู้ที่จะเข้ารับการตรวจสอบ
2. การตรวจสอบจำเป็นต้องใช้ผู้ตรวจสอบที่มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรการอบรมผู้ตรวจสอบ โดยการให้เข้าสังเกตการณ์ (observe) การทำงานของผู้ตรวจสอบ ประสบการณ์ในการทำงานในการตรวจสอบและปฏิบัติการตรวจสอบ โดยหลักการผู้ตรวจ

สอบจะต้องมีความรู้เรื่องระบบและกระบวนการเป็นอย่างดี ผู้ตรวจสอบจะต้องสามารถเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างการรับรู้โดยปราศจากความลำเอียงส่วนตัว

3. สิ่งที่จะต้องเน้นในการตรวจสอบควรจะมาจากการอภิปราย การฟัง การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและไม่ควรจะเป็นกระบวนการตรวจสอบจากบุคคลเพียงฝ่ายเดียว

4. ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องทำเป็นบันทึกการสังเกต และข้อแนะนำที่จำเป็นที่จะต้องติดตาม ควรจะตรวจเช็คจากการบันทึก

5. ภายในองค์กร ควรจะมีการวางแผนการตรวจสอบ โดยเฉพาะการตรวจสอบภายใน ควรจะมีการวางแผนให้เป็นส่วนหนึ่งในระบบการจัดการ

ตอนที่ 2 ระบบการประกันคุณภาพการอุดมศึกษา

ในการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นสมควรดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลโดยทั่วไป เพื่อตอบสนองของความต้องการกำลังคนระดับสูงของประเทศที่กำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งเป็นการสนองต่อนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เป็นไปอย่างมีระบบและกลไกที่เหมาะสม ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2539 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541) โดยจะได้จัดให้มีระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษารับขึ้นภายในสถาบัน และเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากภายนอกโดยกว้างขวาง ทบวงมหาวิทยาลัยจะได้จัดให้มีกลไกของการตรวจสอบและการประเมินผลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่แต่ละสถาบันจะได้จัดให้มีขึ้นทั้งในระดับสถาบันและระดับคณะวิชา แล้วให้การรับรองมาตรฐานการศึกษาต่อไป

กระบวนการในการดำเนินการประกันคุณภาพ และได้มีการตัดสินใจที่สำคัญ ดังนี้ (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, ทบวงมหาวิทยาลัย 2541)

1. การตรวจสอบทางวิชาการจะเป็นกลไกที่สำคัญสำหรับการประกันคุณภาพในครั้งนี้
2. การตรวจสอบทางวิชาการจะเป็นการดำเนินการทั้งในระดับสถาบันและในระดับคณะ ในเบื้องต้นประเทศไทยจะเริ่มต้นทำการตรวจสอบในระดับคณะก่อน
3. สถาบันอุดมศึกษาจะต้องทำการรับผิดชอบสำหรับการตรวจสอบคุณภาพภายใน ในขณะที่ทบวงมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้รับผิดชอบสำหรับการตรวจสอบภายนอก

ระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอาจจำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2541)

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กิจกรรมควบคุมคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาโดยการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอง เพื่อให้มีความมั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาดำเนินภารกิจหลักอย่างมีคุณภาพ

กระบวนการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย

- (1) การควบคุมคุณภาพ
- (2) การตรวจสอบคุณภาพ
- (3) การประเมินคุณภาพ

การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การดำเนินการตามระบบควบคุมคุณภาพภายใน พร้อมทั้งการตรวจสอบและการประเมินผลทั้งระบบ โดยหน่วยงานภายนอกเพื่อประกันว่าสถาบันอุดมศึกษาดำเนินภารกิจหลักได้อย่างมีคุณภาพ

กระบวนการประกันคุณภาพภายนอก ประกอบด้วย

- (1) การตรวจสอบคุณภาพที่ผ่านกระบวนการประกันคุณภาพภายใน
- (2) การประเมินคุณภาพ
- (3) การให้การรับรอง

องค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก มีปรากฏในตารางต่อไปนี้

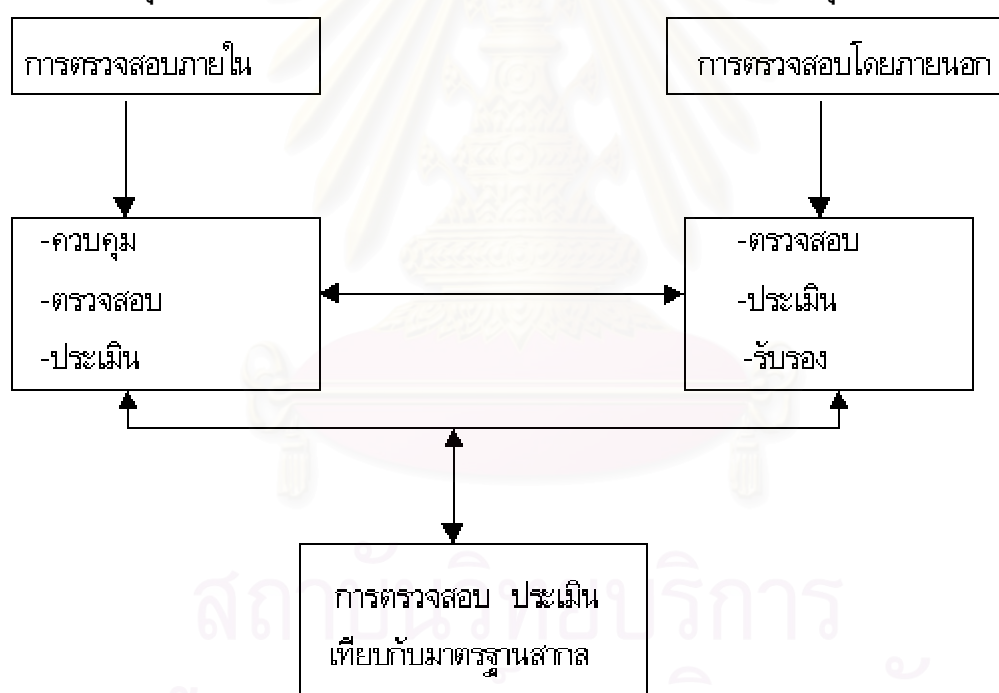
ตารางที่ 1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน	การประกันคุณภาพภายนอก
ผู้รับผิดชอบ : สถาบันอุดมศึกษา กระบวนการ - ควบคุมคุณภาพ - ตรวจสอบคุณภาพ - ประเมินคุณภาพ	ผู้รับผิดชอบ : ทบวงมหาวิทยาลัย กระบวนการ - ตรวจสอบคุณภาพ - ประเมินคุณภาพ - การให้การรับรอง

ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายใน ภายนอก และมาตรฐานการศึกษาของไทยและระดับสากลมีในแผนภูมิต่อไปนี้

การประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพโดยภายนอก

ที่มา : สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2541, 7)

สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยจะมุ่งทำการตรวจสอบในระดับคณะ โดยจะครอบคลุมภารกิจงาน 4 ด้านของสถาบันอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทำงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งภารกิจหลักทั้ง 4 ด้านดังกล่าวจะมีองค์ประกอบหลัก 9 ข้อ (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, 2542) ดังนี้

- (1) ปรัชญา, ปณิธาน , วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน
- (2) การเรียนการสอน
- (3) กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา
- (4) การวิจัย
- (5) การบริการทางวิชาการแก่สังคม
- (6) การทำงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- (7) การบริหารจัดการ
- (8) การเงินและงบประมาณ
- (9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ซึ่งองค์ประกอบหลักทั้ง 9 ประการจะช่วยกำหนดกรอบการปฏิบัติงานในการจัดทำรายงาน การศึกษาตนเองและเกณฑ์สำหรับการตรวจสอบภายนอกต่อไป

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยและต่างประเทศ

บุญรอด วุฒิสาสตร์กุล (2535) ได้ทำการศึกษาเกณฑ์ความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการระดับรองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าภาควิชา พบว่า องค์ประกอบของความเป็นเลิศของสถาบัน มี 5 องค์ประกอบที่สำคัญตามลำดับ คือ

1. คุณภาพของอาจารย์หรือผู้สอน
  - จำนวนอาจารย์
  - คุณวุฒิของอาจารย์
  - การพัฒนาอาจารย์โดยการศึกษาต่อ การฝึกอบรม สัมมนา
2. หลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน
  - เนื้อหาของหลักสูตร
  - กิจกรรมเสริมหลักสูตร
  - การพัฒนาหลักสูตร

3. ห้องสมุดหรือศูนย์การค้นคว้า
  - จำนวนหนังสือและวารสารที่ทันสมัย
  - การบริการที่เอื้อต่อการค้นคว้าวิจัย
  - งบประมาณการจัดซื้อตามความต้องการของอาจารย์
4. คุณภาพของนักศึกษา
  - จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสม
  - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - ความประพฤติของนักศึกษา
  - ความสนใจในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. การวิจัยและผลงานทางวิชาการของอาจารย์
  - งบประมาณสนับสนุนการวิจัย
  - การอบรม สัมมนาและเผยแพร่ผลงานวิจัย
  - การสนับสนุนการวิจัยจากสถาบัน

สภาสถาบันราชภัฏ (2541) ได้มีการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถาบัน ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (1.1) มีการกำหนดปรัชญาในระดับสถาบัน (1.2) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถาบัน (1.3) มีการกำหนดพันธกิจในระดับสถาบัน คณะ ศูนย์ สำนัก ภาควิชา และหรือโปรแกรมวิชา (1.4) มีการกำหนดเป้าหมายในระดับสถาบัน และคณะ ศูนย์ สำนัก หรือหน่วยงานที่เทียบเท่าอยู่ในรูปของแผนงาน (1.5) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ระบุมาตรฐานที่จะยอมรับพฤติกรรมในแต่ละกิจกรรม

องค์ประกอบที่ 2 หลักสูตร ประกอบด้วยเกณฑ์ย่อย ดังนี้ (2.1) มีการกำหนดปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับ พันธกิจของสถาบัน (2.2) มีการสร้างความเข้าใจในปรัชญา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และรายวิชาให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (2.3) หลักสูตรและรายวิชาต้องตอบสนองความต้องการของสังคม ท้องถิ่น และผู้เรียน (2.4) มีการกำหนดแนวปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรไว้อย่างเป็นระบบและอย่างชัดเจน (2.5) มีการกำหนดแนวปฏิบัติการใช้หลักสูตรไว้อย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ (2.6) มีการประเมิน และกำหนดแนวทางการปรับปรุง

หลักสูตรที่ชัดเจน (2.7) มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร และโปรแกรมวิชาที่เป็นปัจจุบัน (2.8) มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โปรแกรมวิชา

องค์ประกอบที่ 3 อาจารย์ ประกอบด้วยเกณฑ์ย่อย ดังนี้ (3.1) มีแนวทางและวิธีการรับอาจารย์ที่มีประสิทธิภาพ (3.2) มีการกำหนดภาระงานของอาจารย์ที่ต้องรับผิดชอบในงานต่าง ๆ ชัดเจน ได้แก่ งานผลิตบัณฑิต งานวิจัย งานบริการวิชาการ งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานกิจการนักศึกษาและงานบริหารและบริการ (3.3) มีการพัฒนาอาจารย์ให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3.4) มีการประเมินอาจารย์เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 4 นักศึกษา ประกอบด้วยเกณฑ์ย่อย ดังนี้

(4.1) มีการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตของสถาบันชัดเจน (4.1.1) มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น และมีความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรม (4.1.2) มีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ มีความสามารถในการคิดการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีความสามารถในการประยุกต์ทฤษฎีและหลักการสู่การปฏิบัติ มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีความรู้ภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา และมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ (4.1.3) เห็นประโยชน์ของส่วนรวม รู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ดี มีความรับผิดชอบ ชยัน อดทน และพึ่งตนเองได้ มีความเป็นผู้นำ (4.1.4) มีสุขภาพดีทั้งกายและจิตใจ และมีบุคลิกภาพดี

(4.2) มีแนวทางและกระบวนการรับนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (4.2.1) สรรหานักศึกษาที่เป็นคนดี มีคุณลักษณะ และความสามารถพิเศษ มีพื้นฐานความรู้ทางวิชาการ ตามที่สถาบันกำหนดเข้าเรียนในสถาบัน (4.2.2) ให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการรับสมัครนักศึกษา (4.2.3) มีการกำหนดเป้าหมายการรับนักศึกษา ตามสภาพความต้องการของท้องถิ่นและแผนพัฒนากำลังคนของชาติ (4.2.4) เปิดโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่นเข้าศึกษาในสถาบัน (4.2.5) ประสานความร่วมมือกับสถาบันต่าง ๆ ในการรับนักศึกษาต่างสถาบัน

(4.3) มีการพัฒนานักศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (4.3.1) มีแผนการพัฒนานักศึกษา ตลอดหลักสูตร (4.3.2) มีกิจกรรมนักศึกษาที่ใช้ท้องถิ่นเป็นฐานการเรียนรู้ (4.3.3) มีกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง (4.3.4) มีการกำหนดประเภทและเวลาของการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา (4.3.5) จัดให้มีการดำรงชีวิตที่ดี มีการปรับตัวและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในสถาบัน (4.3.6) จัดให้มีการนำเสนอผลงานที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ก่อน

สำเร็จการศึกษา (4.3.7) มีการประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ และการประเมินคุณค่าส่วนเพิ่ม (Value Added) ของนักศึกษา

(4.4) มีการติดตามผลงานทีมงานทำ การศึกษาต่อ ผลการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา และนำมาใช้ในการปรับปรุงการผลิตบัณฑิต

องค์ประกอบที่ 5 การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (5.1) มีกระบวนการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ (5.2) อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสม (5.3) มีการประเมินผลการเรียนเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (5.4) ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม (5.5) มีสื่ออุปกรณ์ และเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนการสอน ตรงตามมาตรฐานของโปรแกรมวิชา (5.6) มีระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับโปรแกรมวิชา

องค์ประกอบที่ 6 กิจการนักศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (6.1) มีองค์กรรับผิดชอบงานกิจการนักศึกษาในระดับสถาบันและคณะวิชา (6.2) มีคณะกรรมการกิจการนักศึกษา ได้แก่ องค์กรบริหารนักศึกษา สภานักศึกษา สโมสรคณะ ชมรม ชุมนุม (6.3) ให้มีแผนปฏิบัติและแผนพัฒนานักศึกษาที่ชัดเจน เพื่อให้ศึกษามีคุณสมบัติตามที่สถาบันกำหนด (6.4) มีแผนพัฒนาบุคลากรของสถาบันที่ดำเนินการเกี่ยวกับกิจการนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง (6.5) จัดบริการปัจจัยและบริการพื้นฐานให้นักศึกษาอย่างเหมาะสม (6.6) มีการติดตามและประเมินงานกิจการนักศึกษา เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 7 แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (7.1) มีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้พื้นฐานอย่างเพียงพอเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ (7.2) มีระบบการบริหาร และระบบการให้บริการที่ดี (7.3) มีการผลิตและพัฒนาฐานข้อมูล สื่อ หรืออุปกรณ์ขึ้นในทรัพยากรการเรียนรู้ (7.4) ให้มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (7.5) มีการจัดระบบเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถาบันกับองค์กรภายนอก

องค์ประกอบที่ 8 การบริหารและจัดการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (8.1) มีระบบประกันคุณภาพการดำเนินการดำเนินงานของสถาบัน (8.2) มีแผนพัฒนาสถาบันในระยะสั้นและระยะยาว (8.3) มีการจัดองค์การและกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติอย่างชัดเจน (8.4) แสวงหาความร่วมมือในการบริหารสถาบัน และการสร้างเครือข่าย (8.5) มีการนำเทคนิคเทคโนโลยีมาใช้ (8.6) มีการพัฒนาบุคลากร (8.7) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม (8.8) มีการกระจายอำนาจและการตัดสินใจ (8.9) มีระบบการตรวจสอบการบริหาร การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (8.10) มีการประเมินสถาบัน

องค์ประกอบที่ 9 การเงินและงบประมาณ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (9.1) มีแผนงานของสถาบัน ที่กำหนดวงเงินงบประมาณที่เป็นไปตามแนวทางการพัฒนา (9.2) มีระบบการบริหารการเงิน ระบบบัญชี และระบบตรวจสอบทางการเงิน และมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสม (9.3) มีการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และเป็นไปตามลำดับความสำคัญ (9.4) บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการเงิน การบัญชี หรือการบริหารการเงินมีจำนวนเหมาะสม (9.5) มีการจัดหารายได้ เพื่อการดำเนินงานของสถาบันและมีกองทุนเพื่อการพัฒนาวิชาการ กองทุนสวัสดิการและกองทุนสำหรับนักศึกษา (9.6) มีระบบการประเมินการใช้จ่ายเงิน เพื่อการปรับปรุงและจัดสรรงบประมาณ

องค์ประกอบที่ 10 บุคลากรสนับสนุน ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (10.1) การรับบุคลากรสนับสนุน ควรเป็นไปตามความต้องการของสถาบันและตรงตามคุณสมบัติเฉพาะ (10.2) มีการกำหนดภาระงาน หน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจน (10.3) มีจำนวนบุคลากรเพียงพอและบุคลากรทำงานอย่างเต็มศักยภาพของตนเอง (10.4) มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้บริการจากทุกหน่วยงาน (10.5) มีมาตรการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

องค์ประกอบที่ 11 อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (11.1) มีผังแม่บท (Master plan) (11.2) มีอาคารหลักและอาคารประกอบ ที่มีจำนวนห้องเรียน ห้องปฏิบัติการเฉพาะอย่างเพียงพอและสอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน (11.3) มีการใช้อาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า และการบำรุงรักษาอาคาร ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการเฉพาะทางให้ใช้ได้ดียู่เสมอ (11.4) มีครุภัณฑ์ประจำอาคาร เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการทำงาน (11.5) มีระบบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ และการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ (11.6) มีระบบการดูแลรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่และผู้ใช้อาคารสถานที่ที่มีประสิทธิภาพ (11.7) มีการจัดภูมิทัศน์ ภูมิสถาปัตยกรรมที่สวยงามและเอื้ออำนวยต่อสภาพการเรียนการสอน (11.8) มีการจัดระบบรักษาสิ่งแวดล้อม (11.9) มีการจัดระบบการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 12 การวิจัย ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (12.1) กำหนดนโยบายและแผนงานด้านการวิจัยอย่างชัดเจน (12.2) มีการสนับสนุนด้านแหล่งทุนวิจัยและการจัดสรรทุนให้อย่างต่อเนื่อง (12.3) มีการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง (12.4) มีหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย และทำการวิจัยสถาบัน (12.5) จัดให้มีเครือข่ายการวิจัยและสิ่งสนับสนุนเพื่อการวิจัย (12.6) มีผลงานด้านการวิจัยของอาจารย์และนักศึกษาเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 13 การติดตามผลและรายงาน ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังนี้ (13.1) มีหน่วยงาน หรือคณะกรรมการเฉพาะรับผิดชอบด้านการติดตาม และรายงานผลในองค์การทุกระดับ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานชัดเจนและมีแนวทางการดำเนินการติดตามผลและการรายงาน (13.2) มีรายงานผลตามลำดับชั้น (13.3) นำผลการรายงานไปใช้เพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (13.4) มีการประชาสัมพันธ์ผลการประกันคุณภาพต่อสาธารณะ

ศักดิ์ชาย เพชรช้อย (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษา ของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณบดีและอาจารย์ที่สังกัดคณะครุศาสตร์ทั้ง 36 แห่ง จำนวน 452 คน และผู้ทรงคุณวุฒิสังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ จำนวน 105 คน ผลการวิจัยได้องค์ประกอบทั้งหมด 11 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ย่อย 75 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบด้านปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะ ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้

(1) การกำหนดปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบัน (2) ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกคณะมีบทบาทในการวางแผนและบริหารงานให้เป็นไปตามปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะ (3) มีการรายงานการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามปรัชญา พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของคณะ (4) การประชุม พิจารณา ปรับวัตถุประสงค์ของคณะให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

องค์ประกอบด้านหลักสูตร ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความครอบคลุมทั้งทักษะทั่วไปของผู้เรียน และคุณลักษณะเฉพาะของบัณฑิตในแต่ละหลักสูตร (2) หลักสูตรมีรายวิชาที่เป็นการพัฒนาทั้งทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะทางแก่ผู้เรียน (3) โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (4) หลักสูตรแต่ละโปรแกรมวิชามีความยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ (5) การจัดทำแผนการเรียนของโปรแกรมวิชาในคณะล่วงหน้าตลอดหลักสูตร (4) ครูอาจารย์ปฏิบัติงานสอนตามโครงการสอนและใช้เอกสารประกอบการสอนที่จัดทำขึ้น (5) การกำหนดระยะเวลาอย่างเหมาะสมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร (6) คุณวุฒิ ประสบการณ์การสอนของอาจารย์แต่ละโปรแกรมวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม (7) การกำหนดคุณสมบัติวิธีการและเกณฑ์การรับสมัครผู้เข้าเรียนในแต่ละโปรแกรมวิชาตามที่กำหนดในหลักสูตรของคณะ

องค์ประกอบด้านอาจารย์ ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) สัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ประจำในคณะระหว่างปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี (2) สัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการของ

อาจารย์ในคณะระหว่างศาสตราจารย์ : รองศาสตราจารย์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ : อาจารย์ (3) อาจารย์มีคุณวุฒิตรงตามหลักสูตรและโปรแกรมวิชาที่เปิดสอนในคณะ (4) อาจารย์มีความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู (5) อาจารย์ใหม่ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศและผ่านการอบรมเทคนิคการสอน (6) การจัดทำเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาที่ผู้สอนรับผิดชอบ (7) การเขียนบทความทางวิชาการของอาจารย์เป็นไปอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง (8) การระบุคุณวุฒิ คุณสมบัติคุณลักษณะเฉพาะของอาจารย์/อาจารย์พิเศษ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการกำลังคน (9) การเสนอผลงานเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการในระยะเวลาที่เหมาะสม (10) การประเมินการสอนโดยตนเอง เพื่อนอาจารย์นักศึกษา และผู้บริหารในคณะ

องค์ประกอบด้านนักศึกษา ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) คุณลักษณะของนักศึกษา ตรงตามคุณสมบัติที่กำหนดของผู้มีสิทธิ์สมัครเข้าเรียนในหลักสูตร (2) ร้อยละของนักศึกษาในคณะที่จบการศึกษาภายในเวลาที่กำหนดของหลักสูตร (3) นักศึกษาผ่านการประเมินความคิดเชิงวิเคราะห์ เจตคติต่อวิชาชีพ และพฤติกรรมจากเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่คณะสร้างขึ้น (4) นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตัวเอง แสดงออกถึงความรับผิดชอบ และความเป็นผู้นำ (5) การจัดทำแผนพัฒนาที่นักศึกษาโดยเน้นความสามารถเฉพาะทางของนักศึกษาแต่ละรายโปรแกรมวิชา (6) การติดตามผลการมีงานทำ การศึกษาต่อของบัณฑิตมีความต่อเนื่องเป็นระบบ

องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) การจัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตรล่วงหน้าทุกโปรแกรม (2) การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการประจำปี (3) ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ และมีการจัดทำข้อสอบมาตรฐานในรายวิชาที่สอน (4) การจัดผู้สอนเข้าสอนตรงกับความสามารถและประสบการณ์ (5) การชี้แจงวัตถุประสงค์และแนวการเรียนรู้ออกให้ผู้เรียนตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจน (6) ผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์โดยกระบวนการแก้ปัญหา (7) ผู้สอนสอนครบตามจุดประสงค์ และเนื้อหาของรายวิชาอย่างสม่ำเสมอ (8) ผู้สอนมีส่วนร่วมและเอาใจใส่ในการเรียนของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง (9) จัดให้มีการสอนที่เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (10) ผู้เรียนมีโอกาสเสนอผลงานที่ศึกษาค้นคว้าอย่างสม่ำเสมอ (11) แหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้มาตรฐานตลอดหลักสูตรและมีเพียงพอ (12) คณะจัดทำโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพแต่ละโปรแกรมวิชาตลอดหลักสูตรอย่างเหมาะสมและชัดเจน (13) คณะจัดกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างเหมาะสม (14) การประเมินผลย่อยและผลรวมในแต่ละรายวิชาทุกโปรแกรมวิชาและแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นระยะ

องค์ประกอบด้านกิจการนักศึกษา ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) การกำหนดอาจารย์เพื่อดูแลรับผิดชอบกิจการนักศึกษาในคณะแต่ละแผนย่อย (2) การจัดทำแผนกิจการนักศึกษาของคณะมีความชัดเจน (3) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาร่วมกับนักศึกษาต่างคณะ ต่างสถาบัน เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม (4) การให้บริการคำปรึกษา แนะนำ สารสนเทศ การบริการอาชีพแก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง (5) การจัดปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศนักศึกษาในคณะเป็นไปอย่างมีระบบ

องค์ประกอบด้านแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) ห้องสมุดของสถาบันมีตำราเรียน วารสารทางวิชาการ หนังสืออ้างอิงในหมวดวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรของคณะครบทุกกลุ่มวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยมีอัตราส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาในคณะ (2) จำนวนที่นั่งเพียงพอสำหรับการใช้บริการเพื่อการศึกษา คำนวณของนักศึกษาในคณะ (3) การบริการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ แก่อาจารย์และนักศึกษอย่างสม่ำเสมอและทันต่อเหตุการณ์ (4) ระบบการสืบค้นฐานข้อมูลมีความทันสมัยสำหรับการให้บริการ (7) คณะมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเสนอ สรรหา และจัดซื้อทรัพยากรอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบด้านการบริการและการจัดการ ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) การจัดทำแผนพัฒนาคณะประจำปีและแผนระยะยาวล่วงหน้า (2) การกำหนดโครงสร้างการบริหารและหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งต่าง ๆ ภายในคณะ (3) มีแนวปฏิบัติและมาตรการที่ชัดเจนในการพิจารณาความดีความชอบแก่ผู้ปฏิบัติงาน (4) การจัดซื้อจัดจ้างภายในคณะมีความถูกต้องตามระเบียบครบขั้นตอน (5) การกำหนดอำนาจหน้าที่และการตัดสินใจให้กับผู้บริหารในคณะทุกระดับ (6) ความชัดเจนของระบบการติดตามประเมินและรายงานผลการบริหารงานในคณะ

องค์ประกอบด้านการเงินและงบประมาณ ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) การจัดทำปฏิทินและแผนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงบประมาณภายในคณะอย่างชัดเจน (2) สัดส่วนของงบประมาณแต่ละภารกิจเป็นไปอย่างเหมาะสม (3) การใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์และประเภทของเงิน (4) หัวหน้าหน่วยหรือองค์กรในคณะมีส่วนร่วมในการพิจารณาและจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม (5) จัดทำหลักฐานและระบบบัญชีที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

องค์ประกอบด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสัมมนา และครุภัณฑ์ประจำห้องมีความเหมาะสมและเพียงพอกับสภาพการใช้งาน (2) ความเพียงพอของห้องทำงานของอาจารย์ (3) แผนการใช้อาคารสถานที่มีความสอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน (4) การติดตามผลการใช้อาคารสถานที่มีความชัดเจน

องค์ประกอบด้านการวิจัย ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้ (1) การส่งเสริมและสนับสนุน การทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง (2) มีเครื่องมือ และโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย ต่อการทำวิจัย (3) การจัดอบรม สัมมนา การทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอนทั้งภายในและภายนอกสถาบัน (4) การนำผลวิจัยมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาคณะ (5) การกำหนดภาระงานด้านการวิจัย เป็นภาระงานในคณะ

ทบวงมหาวิทยาลัย (2542) ได้กำหนดองค์ประกอบของคุณภาพไว้ 9 องค์ประกอบ และดัชนี ที่ใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบของคุณภาพในการดำเนินที่ 1 : ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน

1.1 ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์

สถาบันอุดมศึกษาพึงกำหนด ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของสถาบันให้สอดคล้อง กับภารกิจหลักของสถาบัน และมีแผนการดำเนินการที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของ สถาบัน

1.2 แผนงาน

สถาบันอุดมศึกษามีการวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธานและวัตถุประสงค์ ของสถาบัน มีการดำเนินงานตามแผนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

1.3 การประเมินแผนงานและโครงการ

สถาบันอุดมศึกษาพึงประเมินแผนงานและโครงการเป็นระยะ ๆ มีการปรับปรุงแผนงาน และ โครงการให้สอดคล้อง และทันต่อความเปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบของคุณภาพในด้านที่ 2 : การจัดการเรียนการสอน

2.1 หลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรที่เปิดสอนทุกหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการ ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ มีการบริหารหลักสูตรอย่างมี ประสิทธิภาพ และมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2.2 อาจารย์

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการสรรหา พัฒนา และบำรุงรักษาไว้ซึ่งอาจารย์ที่มีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้ชัดเจน และ

มีการประเมินผลการปฏิบัติภารกิจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

2.3 กระบวนการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีการจัดทำแผนการสอน การเตรียมการสอน การทำรายละเอียดชุดวิชา การใช้นวัตกรรมในการสอน การประเมินการเรียน และการประเมินการสอนของอาจารย์

2.4 นักศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดระบบการคัดเลือกนักศึกษา และระบบติดตามผลการศึกษาของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประเมินผลคุณภาพของบัณฑิตทั้งที่ศึกษาต่อ และที่เข้าทำงาน

2.5 การวัดและประเมินผล

สถาบันอุดมศึกษาที่มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐานตามหลักการวัดและประเมินผล

2.6 ปัจจัยเกื้อหนุน

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในหลายรูปแบบ เช่น แบบกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก และแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น และเสาะแสวงหาความรู้จากทั้งภายใน และภายนอกประเทศ มีอาณาบริเวณและบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบของคุณภาพในด้านที่ 3 : กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา

3.1 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ และสังคม มีกิจกรรมปลูกฝังนักศึกษาให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย รักประชาธิปไตย รู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่องาน ครอบครัว ชุมชน และสังคม

3.2 ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

สถาบันอุดมศึกษาพึงพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้กลไกให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ

3.3 การให้บริการแนะนำเกี่ยวกับอาชีพ

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในด้านการประกอบอาชีพ ตลอดจนถึงการให้บริการช่วยเหลือในการจัดหางานทำแก่นิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบของคุณภาพในด้านที่ 4 : การวิจัย

4.1 นโยบาย แผนงาน และระบบสนับสนุนการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษามีนโยบาย แผนงาน และระบบการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ การพัฒนาการเรียนการสอน และการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาประเทศ

4.2 ทรัพยากรเพื่อการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอต่อการส่งเสริมการวิจัยตามนโยบาย และแผนงานการวิจัยของสถาบัน มีการเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

4.3 ผลงานวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดมีการพัฒนาฐานข้อมูลการวิจัยที่สามารถเผยแพร่ และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สังคม มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในวารสารวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มีระบบการถ่ายทอดความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมภายนอก

องค์ประกอบของคุณภาพในด้านที่ 5 : การบริการทางวิชาการแก่สังคม

5.1 วัตถุประสงค์และแผนงาน

สถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์และแผนงาน และโครงการเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

5.2 การดำเนินงาน

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการบริการทางวิชาการแก่สังคม ให้สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบัน มีการประเมินผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

องค์ประกอบของคุณภาพในด้านที่ 6 : การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

6.1 วัตถุประสงค์และแผนงาน

สถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์ แผนงานและโครงการเพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

6.2 การดำเนินงาน

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินงานทางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามวัตถุประสงค์ และแผนงานที่กำหนดไว้ มีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผล

องค์ประกอบของคุณภาพในด้านที่ 7 : การบริหารและจัดการ

7.1 โครงสร้างและระบบการบริหาร

สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดโครงสร้าง และระบบการบริหารที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และพันธกิจของสถาบัน มีระบบการสรรหา พัฒนาและประเมินผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษามีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และคุณธรรม จริยธรรม

7.2 อำนาจหน้าที่ของบุคลากร

สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดอำนาจหน้าที่และขอบข่ายงาน (Job Description) ของบุคลากรแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน

7.3 ระบบการคัดเลือกบุคลากร

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการสรรหา พัฒนา และดำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีการประเมินบุคลากร และพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรมและเปิดเผย

7.4 ระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดวางระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการดำเนินงานการวางแผน และการตัดสินใจ

7.5 การมีส่วนร่วมในการบริหาร

สถาบันอุดมศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร มีการจัดระบบเพื่อให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจในภารกิจที่สำคัญของสถาบัน

องค์ประกอบของคุณภาพในด้านที่ 8 : การเงินและงบประมาณ

8.1 แหล่งเงินงบประมาณ

สถาบันอุดมศึกษามีการแสวงหาทรัพยากรการเงินจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดิน

8.2 การจัดสรรและการตรวจสอบ

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดระบบการจัดสรร การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และการตรวจสอบการเงินและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของคุณภาพในด้านที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

9.1 การประกันคุณภาพภายใน

สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในซึ่งประกอบด้วยระบบการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

9.2 การประกันคุณภาพภายนอก

สถาบันอุดมศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพที่เอื้ออำนวยต่อการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพโดยหน่วยงานภายนอก

Slaughter (1995) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “เกณฑ์สำหรับการปรับปรุงการศึกษาระดับอุดมศึกษา” โดยทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารในระดับมหาวิทยาลัย สรุปได้ว่าเกณฑ์ที่ผู้บริหารการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยใช้ในการปรับปรุงการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ควรจะยึดหลักเกณฑ์ดังนี้ 1. จำนวนนิสิตนักศึกษา (student numbers) 2. ค่าตอบแทน (cost) เกณฑ์ในเรื่องค่าตอบแทนจะควบคู่ไปกับเกณฑ์จำนวนนิสิต นักศึกษา หลักสูตรที่ผู้สมัครมีค่าใช้จ่ายสูงควรจะมีการยุบหลักสูตรนั้น แต่หลักสูตรที่มีค่าใช้จ่ายน้อย เป็นเป้าหมายที่ยังคงหลักสูตรนั้นไว้ 3. อำนาจการผลิต (productivity) ในที่นี้จะหมายถึง กิจกรรมของนักศึกษา จำนวนหนังสือ บทความ งานวิจัย วารสาร จำนวนของผู้เขียนที่ประสบความสำเร็จ 5. ความเป็นศูนย์กลาง (centrality) ซึ่งในงานวิจัยนี้ หมายถึง หน่วยงานทางวิชาการที่มีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถาบัน ความเป็นศูนย์กลางของแผนงาน (workflow) ในองค์กร หมายถึง จำนวนของความร่วมมือของนักวิจัยระหว่างคณะและหน่วยงานอื่น ๆ จำนวนความร่วมมือในการสอน จำนวนหลักสูตรของหลักสูตรของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยที่เปิดกว้างให้มีการนำเสนอต่อหน่วยงานหรือภาควิชา 6. ความเป็นเลิศ (excellence) จะหมายถึง ระดับมาตรฐาน โดยจะมีการดำเนินการประเมินโดยภาควิชาซึ่งจะมีตัวแทนเข้าไปดำเนินการ 7. สภาพะการติดตามการปฏิบัติงานทำของบัณฑิต ภาควิชาหรือสาขาวิชาควรมีการนำเสนอให้เห็นว่าเมื่อผู้เรียนเข้ามาทำการศึกษาแล้วจะมีงานสำหรับเขาในสาขาวิชานั้น ๆ โดยทั่วไป โปรแกรมวิชาหรือภาควิชาหรือสถาบันอุดมศึกษา ไม่มีระบบที่ดีที่จะเป็นลู่วางให้กับนิสิต นักศึกษา หลังจากที่จะจบการศึกษาแล้ว โดยได้มีผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่จบการ

ศึกษามาแล้ว 5 ปี ไม่ถึง 50% ได้ทำงานตามสาขาที่เรียนมา ส่วนใหญ่จะได้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียนมาเท่านั้น

Woodhouse (1995) ได้เขียนการตรวจสอบไว้ในคู่มือการตรวจสอบไว้ว่ากระบวนการตรวจสอบในประเทศนิวซีแลนด์จะประกอบด้วยกระบวนการที่จัดทำด้วยตนเองทั้งการตรวจสอบภายนอกและภายในสถาบัน และเมื่อการตรวจสอบสถาบันเสร็จสิ้น สถาบันก็จะกระทำการวิเคราะห์การตรวจสอบตนเอง โดยการให้ตัวแทนภายนอกเข้ามาตรวจสอบและรายงาน ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของแต่ละมหาวิทยาลัยในกระบวนการตรวจสอบตัวเองว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากนั้นจึงจะเชิญให้หน่วยตรวจสอบมหาวิทยาลัยของนิวซีแลนด์ (AAU) เข้ามาทำการตรวจสอบภายนอก (external audit) หน่วยตรวจสอบมหาวิทยาลัยของนิวซีแลนด์จะใช้เวลาอย่างน้อย 3 เดือนในการพิจารณารายงานการตรวจสอบตนเองของมหาวิทยาลัย และเมื่อพิจารณาเสร็จ มหาวิทยาลัยและหน่วยตรวจสอบมหาวิทยาลัยของนิวซีแลนด์ก็จะตกลงวันเวลาในการตรวจเยี่ยม เป็นเวลา 3 เดือนหลังจากที่มีการวางแผนวันเวลาที่พิจารณา

องค์ประกอบที่ใช้พิจารณาในการตรวจสอบประกอบไปด้วยองค์ประกอบใหญ่ 8 องค์ประกอบและพิจารณาตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

1. บริบทของสถาบัน : โครงสร้างและการวางแผนของสถาบัน (The Institutional Context : Structure and Planning) ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้
  - มีโครงสร้างการจัดการ
  - การนำเสนอเกณฑ์ที่มีความเพียงพอชัดเจนกับการพัฒนานโยบายและกลไกสำหรับการประกันคุณภาพหรือไม่
  - ขั้นตอนการวางแผนมีเกิดขึ้นในทุกระดับ มีความสอดคล้องข้ามระดับและรวมถึงการจัดการและการทบทวนภาควิชาหรือไม่
  - มีความเชื่อมโยงระหว่างการเงิน การวางแผนทางวิชาการและคุณภาพทางวิชาการ
2. บริบทของสถาบัน : ระบบการจัดการคุณภาพ (The Institutional Context : The Quality Management System) ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้
  - 2.1 ผลผลิต , ผลลัพธ์ และการควบคุมคุณภาพ
    - มาตรฐานและวิธีรักษามาตรฐานของสถาบัน
    - กลไกที่ใช้ประเมินประสิทธิผลของนโยบายการประกันคุณภาพ โครงสร้าง ระบบและกระบวนการ

3. คณาจารย์ (Staff Matters) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้
  - สัดส่วนของอาจารย์ทั้งเต็มเวลาและนอกเวลา
  - สัดส่วนของการสอน การวิจัยและการเน้นไปในทางอุตสาหกรรม
  - บทบาทของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องในการบริหารและกิจกรรมของชุมชน
  - คณาจารย์ในสถาบันสำหรับการวิจัยและการสอนมีจำนวนเพียงพอ
  - มีการจัดทรัพยากรให้กับอาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรม
  - มีการพิจารณาคณาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรม
  - มีการพิจารณาคณาจารย์ให้มีคุณภาพและมีการพัฒนาตนเอง
4. หลักสูตรและโปรแกรมวิชา (Courses and Programmes) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้
  - หลักสูตรและโปรแกรมวิชามีความสอดคล้องกับปรัชญา
  - โปรแกรมวิชามีความสอดคล้องกับปณิธานและวัตถุประสงค์ของสถาบัน
  - ความสอดคล้องกับเกณฑ์ตามหนังสือราชกิจจานุเบกษาของการประเมินหลักสูตรการศึกษา
  - ความต้องการทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการบริการ
  - คณาจารย์และนิสิต/นักศึกษาทุกคนรับทราบวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
  - การตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ เป็นการเช็คเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่บรรลุผลสำเร็จ ผลสรุป รายงานเรื่องหลักสูตร
  - การทบทวนปัญหาและผลจากการปรับปรุงความก้าวหน้าของหลักสูตร
  - การทบทวนโปรแกรมวิชาเป็นไปตามแบบแผนและเป็นระบบ
  - ความรับผิดชอบสำหรับการทบทวนโปรแกรมวิชาถูกกำหนดอย่างเหมาะสม
5. การสอน การเรียนและการประเมินผล (Teaching Learning and Assessment) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้
  - การวางแผนการสอน ซึ่งมีความชัดเจนเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรและวิธีการสอน
  - การปฏิบัติการสอนที่มีประสิทธิภาพ ใช้เทคนิคและสถานการณ์ที่หลากหลาย
  - มีการประเมินที่มีแบบแผน โดยการใช้การประเมินหลาย ๆ วิธี ทั้งจากการประเมินนักศึกษา และการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ
  - มีสิ่งสนับสนุนการสอนและการปรับปรุงในการสอน

- มีการรายงานความก้าวหน้าของนิสิต/นักศึกษา
  - มีการตั้งเกณฑ์ประเมินของสถาบัน และถ่ายทอดไปยังคณาจารย์ นักศึกษา และผู้ทำการสอนให้เข้าใจรับทราบตรงกัน
  - มาตรฐานการปฏิบัติของสถาบันมีความชัดเจนและมีความสอดคล้องกับหลักสูตร
  - การวางแผนการประเมินต้องมีความชัดเจน โปร่งใส มีความตรง ความเชื่อถือได้ ความยุติธรรม และทุกคนที่เกี่ยวข้องรับทราบโดยทั่วกัน
  - การประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
  - ผู้ให้คำปรึกษาแก่นิสิตมีความเหมาะสม ได้รับการอบรมและมีความรู้ความสามารถ
  - มีการเปรียบเทียบผลการประเมินการปฏิบัติ อัตราความล้มเหลว เมื่อเทียบกับภาควิชาอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน และภาควิชาอื่น ๆ ในสาขาเดียวกัน
6. การวิจัยและการสอน (Research and Teaching) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้
- การสอน การวิจัยที่เชื่อมโยงอยู่ในเกณฑ์ของทั้งการสอนและการวิจัย
  - ปริมาณงานวิจัยและการสอนของอาจารย์
  - ปริมาณหัวข้อการวิจัยที่ได้รับความยินยอมให้ทำในการสอน
  - การสอนของอาจารย์อาวุโสในชั้นปีแรก
  - การใช้อาจารย์วิจัยในหลักสูตร
  - โอกาสของนักศึกษาที่จะเข้าร่วมการวิจัย
  - นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการวิจัยกับอาจารย์
7. สิ่งสนับสนุนนักศึกษา (Support for Students) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้
- การให้บริการทางด้านสุขภาพและการให้บริการคำปรึกษา
  - การให้บริการแนะแนวอาชีพ
  - สิ่งที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ
  - กิจกรรมสันทนาการและห้องที่ใช้สำหรับทำกิจกรรม
8. แหล่งทรัพยากร (Facilities and Resources) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้
- มีทรัพยากรทางด้านกายภาพมีสภาพดี และมีประโยชน์ต่อสุขภาพ มีการเตรียมไว้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้
  - มีพื้นที่ว่างที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา
  - การใช้ที่ว่างที่เหมาะสมเพื่อพัฒนานักศึกษา

- มีการติดตามประสิทธิผลของการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
- มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนในอนาคต
- สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับอาจารย์และนักศึกษามีเพียงพอ
- มีสิ่งสนับสนุนหลักสูตรอย่างเพียงพอ การบริการโสตทัศนูปกรณ์ ศูนย์ทักษะการเรียนรู้
- มีระบบการจองและตารางการใช้แหล่งอำนวยความสะดวก
- มีโปรแกรมในการจัดบำรุงซ่อมแซม
- ห้องสมุดมีที่ว่าง เหมาะสมและมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
- ชั่วโงมการเปิด ที่ว่างที่ใช้สำหรับการอ่าน คอมพิวเตอร์ออนไลน์ ฐานข้อมูลและบริการอื่นๆ ที่จำเป็น
- มีการสนับสนุนการบริการที่เหมาะสมกับนักศึกษา (สำหรับนักศึกษาต่างชาติ, นักศึกษาทางไกล)

Jackson (1996) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การตรวจสอบคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยสหราชอาณาจักรอังกฤษ : การปฏิบัติและการกำหนดกรอบการปฏิบัติงาน” ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบคุณภาพภายในไว้ว่า การตรวจสอบจะเป็นการเตรียมกลไกที่เป็นอิสระสำหรับการตรวจเช็คและมีการตรวจสอบการจัดการในการรักษาและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เหตุผลที่สำคัญที่ทำให้ต้องมีการตรวจสอบภายใน คือ ต้องการลดระบบการบริหารแบบดั้งเดิมของกระบวนการประกันคุณภาพและสร้างระบบการประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ เน้นการปรับปรุงการวางแผนและพัฒนามากกว่าการติดตาม และสนับสนุนนโยบายของการแต่งตั้งตัวแทนและการโอนอำนาจสำหรับการประกันคุณภาพภายในคณะหรือภาควิชา สิ่งที่มีงเน้นในการตรวจสอบคุณภาพภายในสถาบัน คือ (1) ตรวจสอบองค์กร โดยมุ่งไปที่คณะวิชา การบริหารภาควิชา สิ่งอำนวยความสะดวกในภาควิชา (2) ตรวจสอบโปรแกรม สาขาวิชา โครงการ โดยมุ่งไปที่ การรายงานความก้าวหน้า มีการติดตามประเมินผลประจำปี การทบทวนเกณฑ์ที่ใช้ (3) การตรวจสอบนโยบายการประกันคุณภาพและกระบวนการจัดการคุณภาพ โดยมุ่งไปที่ ทรัพยากร นโยบาย กระบวนการ ข้อมูลสารสนเทศ การประเมินโปรแกรม สาขาที่เปิดทำการสอน การประเมินการสอน ตำแหน่งคณาจารย์ ข้อเท็จจริง การพัฒนา การประเมิน ความร่วมมือในการจัดการ การแต่งตั้งและการใช้ผู้ตรวจสอบจากภายนอก การบริการนักศึกษา (4) การตรวจสอบประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยมุ่งไปที่ ข้อมูลย้อนกลับจากนัก

ศึกษา การประเมินคุณลักษณะของประสบการณ์ (5) การตรวจสอบเป็นเครื่องมือการวิจัย โดยมุ่งไปที่ การสอบถามสิ่งที่เกี่ยวข้อง และการรายงานขั้นตอนการวางแผน

ตอนที่ 4 การพัฒนาเกณฑ์

4.1 ความหมายของเกณฑ์

คำว่า “เกณฑ์” (criteria) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

दनัย เทียนพุดิ (2525) ได้ให้ความหมายของ เกณฑ์ ไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่เราใช้ตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้หรือส่วนประกอบการ (performance) ซึ่งอาจแสดงออกในรูปของระดับพฤติกรรมที่เรายอมรับ

สุขุม มูลเมือง (2530) ได้ให้ความหมายของ เกณฑ์ ไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่ตั้งขึ้นมาเพื่อตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์

อเนก ศิลปนิลมาลย์ (2530) ให้ความหมายว่า เกณฑ์ ไว้ว่าหมายถึง สิ่งที่เราตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้ หรือส่วนประกอบการแสดงออกมาในรูปของระดับคำถามที่เรายอมรับ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2537) ได้ให้ความหมายของ เกณฑ์ ไว้ว่าหมายถึง ระดับหรือมาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน

พัลวี จริตธรรม (2538) ได้ให้ความหมายของ เกณฑ์ ไว้ว่าหมายถึง ข้อกำหนดที่ใช้เป็นบรรทัดฐานในการตัดสินคุณภาพหรือพฤติกรรม หรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด

สิริกัญญา พวงสมบัติ (2538) ได้ให้ความหมายของ เกณฑ์ ไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่เรากำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในการตัดสินคุณภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีลักษณะที่สำคัญ คือต้องเป็นที่ยอมรับว่ามีความเป็นมาตรฐานหรือเหมาะสมตามสภาพและคุณลักษณะของสิ่งเหล่านั้น เกณฑ์นี้อาจจะแปรเปลี่ยนไปไม่คงที่แน่นอนแล้วแต่สภาพการณ์ของเหตุการณ์ ตามลักษณะของกลุ่มและสภาพของความจำเป็น

อุบล วิทยาเอนกนันท์ (2538) ได้ให้ความหมายของ เกณฑ์ ไว้คือ ระดับหรือมาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน เกณฑ์จึงเป็นตัวตัดสินคุณภาพของการปฏิบัติหรือผลที่ได้รับ เกณฑ์อาจได้มาจากมาตรฐานทางวิชาชีพ มาตรฐานการกระทำหรือระดับความคาดหวังที่พึงประสงค์ของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น มาตรฐานกำหนดนโยบายผู้เชี่ยวชาญ ความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการค่านิยมของสังคม

กิจจา บานชื่น (2539) ได้ให้ความหมายของ เกณฑ์ ไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่เราใช้เป็นแนวทางและมาตรฐานในการตัดสินคุณภาพ ประสิทธิภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเกณฑ์นั้นอาจจะอยู่ในรูปของข้อความ หรือ ข้อกำหนดประมาณค่า และข้อสำคัญเกณฑ์นั้นต้องเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

อุทุมพร จามรมาน (2541) ได้ให้ความหมายของคำว่า เกณฑ์ ไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่เป็นฐานให้ตัดสิน/ตัดสินใจ ซึ่งอาจมีทั้งเกณฑ์ขั้นต่ำ ขั้นสูง และเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นมาตรฐาน

Cizek (1993) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ว่า เกณฑ์ คือ ข้อกำหนดที่มีขอบเขตบอกถึงระดับพฤติกรรมทั้งหมดในการวัดผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อใดข้อหนึ่งที่กำหนด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของเกณฑ์ ได้ว่าหมายถึง สิ่งที่ใช้ในการตัดสินการตรวจสอบผลการดำเนินงาน

4.2 การพัฒนาเกณฑ์

ผู้วิจัยได้ค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกณฑ์ โดยสรุปได้ดังนี้

สุภาณี เตชะดำรงสิน (2521) ได้ทำการสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษาแผนกพาณิชยการ ครอบคลุมลักษณะที่เป็นคุณภาพที่ดีของโรงเรียน 5 ประการ คือ โปรแกรมการศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ โปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียน สวัสดิการและบริการโรงเรียนและการบริหารเกณฑ์ที่สร้างเป็นแบบสำรวจ จำนวน 119 ข้อ การตัดสินว่าข้อกระทงใดจะสามารถใช้เป็นเกณฑ์ได้หรือไม่นั้น จะใช้การ พิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 21 คน ที่มีความเห็นสอดคล้องกันในข้อกระทงนั้นมากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ผลการวิจัยได้แบบประเมินโรงเรียน 226 ข้อ มีอำนาจจำแนกที่ระดับนัยสำคัญ .01 สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบประเมินทั้งฉบับ .98

दनัย เทียนพุดผิ (2525) ได้ทำการพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดดำเนินโครงการประชุมปฏิบัติการโดยอาศัยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดโครงการประชุมปฏิบัติการ 2 กลุ่ม กลุ่มแรกจำนวน 9 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์/แนวทางการประเมินการจัดดำเนินการจัดดำเนินโครงการประชุมปฏิบัติการ ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มหลัง จำนวน 26 คน เป็นผู้ประเมินเกณฑ์/แนวทางการประเมินที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มแรกว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด เกณฑ์ที่พัฒนานี้จะถือว่าใช้ได้ก็ต่อเมื่อผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันอย่างน้อยร้อยละ 80 หรือค่ามัชฌิมเลขคณิตไม่ต่ำกว่า 3.5 จากระบบ 5 แต้ม

4.3 การกำหนดระดับของเกณฑ์

ในการกำหนดเกณฑ์ออกเป็นระดับต่าง ๆ นั้น ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

ภักดี แสงจันทร์ (2539) ได้ทำการศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดเกณฑ์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับเงินเดือนในระดับสูงขึ้น โดยมีการกำหนดเกณฑ์และแบ่งระดับของเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม (Outstanding) หมายถึง ความสำเร็จของงานที่ทำอย่างสม่ำเสมอเหนือกว่าที่คาดหมายไว้สำหรับผู้ที่อยู่ในตำแหน่งนั้น โดยทำหน้าที่ได้ดีเกินที่คาดไว้

ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเหนือกว่าที่เคยทำได้ ซึ่งผลการปฏิบัติงานในระดับนี้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มและในองค์กรและเป็นตัวอย่างที่ดีได้

2. ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีมาก (Superior) หมายถึง ผลการปฏิบัติงานสูงกว่าระดับความต้องการของตำแหน่ง ทำหน้าที่ได้ดีทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
3. ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี (Full Satisfactory) หมายถึง สามารถทำได้เกินเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือสามารถทำงานได้บรรลุความต้องการของตำแหน่งอย่างสม่ำเสมอ
4. ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้ (Satisfactory) หมายถึง ผลงานโดยทั่วไปเพียงพอและครบถ้วนตามความต้องการพื้นฐานของตำแหน่งบรรลุผลที่คาดหวังไว้ร่วมกันระหว่างนักบริหารกับผู้บังคับบัญชา

Cotteral (1986 อ้างถึงในลัดดา เรืองมโนธรรม, 2530) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนยิมนาสติกส์และยี่ดหยุ่น โดยมีการพิจารณาเกณฑ์ของผู้ตัดสินในการให้คะแนนการปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความสามารถดีเลิศ มีหลักเกณฑ์การพิจารณา คือ จะต้องแสดงได้ตลอด มีการควบคุมร่างกายดีมีความกลมกลืนเป็นธรรมชาติ มีความแม่นยำ การควบคุมเวลา และจังหวะดี การเริ่มต้น และจบดีมาก
2. ระดับความสามารถดี มีหลักเกณฑ์การพิจารณา คือ แสดงได้ตลอด มีความบกพร่องเล็กน้อย 1-2 ประการ
3. ระดับความสามารถพอใช้ มีหลักเกณฑ์การพิจารณา คือ แสดงได้ตลอด ความบกพร่องมีหลายประการ แสดงได้ดีพอใช้
4. ระดับความสามารถอ่อน มีหลักเกณฑ์การพิจารณา คือ การแสดงเกือบไม่สำเร็จ ขาดการควบคุมเทคนิคที่ใช้ ไม่มีประสิทธิภาพ
6. ระดับความสามารถตก มีหลักเกณฑ์การพิจารณา คือ แสดงไม่จบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการประกันคุณภาพภายในของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 คณะที่เข้าร่วมโครงการนำร่องในครั้งนี้ คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยบูรพา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามองค์ประกอบ 9 ด้านของทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการสาย ก, ข, ค สังกัดคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในโครงการนำร่องดังกล่าว ซึ่งกำลังปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2542 จำนวน 550 คน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	คณะ				รวม
	ครุศาสตร์ ม.จุฬาฯ	ศึกษาศาสตร์ มศว.	ศึกษาศาสตร์ ม.เกษตรฯ	ศึกษาศาสตร์ ม.บูรพา	
1. ผู้บริหาร	38	11	14	18	81
2. ข้าราชการสาย ก	152	96	89	41	378
3. ข้าราชการสาย ข	15	2	6	3	26
4. ข้าราชการสาย ค	24	10	23	8	65
รวม	229	119	132	70	550

ที่มา : สำนักทะเบียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2542

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 550 คนนี้ แยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์ จำนวน 14 คน ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้บริหาร ซึ่งได้แก่ คณบดี และรองคณบดีฝ่ายต่าง ๆ ที่จะใช้การสัมภาษณ์เพื่อหาข้อความที่จะนำมาใช้เป็นเกณฑ์และระดับของเกณฑ์ ส่วนผู้ให้ข้อมูลอีกกลุ่มหนึ่ง จำนวน 529 คน ใช้สำหรับตอบแบบสอบถามเพื่อหาข้อความที่อยู่ในเกณฑ์แต่ละระดับ ดังตารางที่ 5 และตารางที่ 6

ตารางที่ 5 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์โดยการสัมภาษณ์จำแนกตามคณะและมหาวิทยาลัย

คณะ/มหาวิทยาลัย กลุ่ม	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์โดยการสัมภาษณ์				รวม
	ครุศาสตร์ จุฬาย	ศึกษาศาสตร์ มศว.	ศึกษาศาสตร์ ม.เกษตร	ศึกษาศาสตร์ ม.บูรพา	
1. ผู้บริหาร	5	2	1	6	14
2. ข้าราชการสาย ก	-	-	-	-	-
3. ข้าราชการสาย ข	-	-	-	-	-
4. ข้าราชการสาย ค	-	-	-	-	-
รวม	5	2	1	6	14

ตารางที่ 6 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์โดยการตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะและมหาวิทยาลัย

คณะ/มหาวิทยาลัย กลุ่ม	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์โดยการสัมภาษณ์				รวม
	ครุศาสตร์ จุฬาย	ศึกษาศาสตร์ มศว.	ศึกษาศาสตร์ ม.เกษตร	ศึกษาศาสตร์ ม.บูรพา	
1. ผู้บริหาร	31	8	12	10	61
2. ข้าราชการสาย ก	152	95	89	41	377
3. ข้าราชการสาย ข	15	2	6	3	26
4. ข้าราชการสาย ค	24	10	23	8	65
รวม	222	115	130	62	529

1.2 กลุ่มที่ใช้ในการพัฒนาเกณฑ์ จำนวน 7 คน ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้สำหรับการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความตรงของเกณฑ์ที่สร้างขึ้น ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาเกณฑ์โดยการสัมภาษณ์จำแนกตามคณะและมหาวิทยาลัย

คณะ/มหาวิทยาลัย กลุ่ม	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างเกณฑ์โดยการสัมภาษณ์				รวม
	ครุศาสตร์ จุฬาฯ	ศึกษาศาสตร์ มศว.	ศึกษาศาสตร์ ม.เกษตร	ศึกษาศาสตร์ ม.บูรพา	
1. ผู้บริหาร	2	1	1	2	6
2. ข้าราชการสาย ก	-	1	-	-	1
3. ข้าราชการสาย ข	-	-	-	-	-
4. ข้าราชการสาย ค	-	-	-	-	-
รวม	2	2	1	2	7

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในสร้างเกณฑ์ในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยมีลำดับการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

แบบสัมภาษณ์

(1) ผู้วิจัยอิงเอกสารของทบวงมหาวิทยาลัย สรุปได้ว่า มีองค์ประกอบ 9 ตัว (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2542) ดังตารางที่ 8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 องค์ประกอบและกรอบในการพัฒนาดัชนี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพ

องค์ประกอบ	กรอบดัชนี
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินงาน	1.1 ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ 1.2 แผนงาน 1.3 การประเมินแผนงานและโครงการ
2. การเรียนการสอน	2.1 หลักสูตร 2.2 อาจารย์ 2.3 กระบวนการเรียนการสอน 2.4 นักศึกษา 2.5 การวัด-ประเมินผล
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา	2.6 ปัจจัยเกื้อหนุน 3.1 กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา 3.2 ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
4. การวิจัย	3.3 การให้บริการแนะแนวเกี่ยวกับอาชีพ 4.1 นโยบาย แผนงาน และระบบสนับสนุนการวิจัย
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	4.2 ทรรศนะเพื่อการวิจัย
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1.1 วัตถุประสงค์และแผนงาน 1.2 การดำเนินงาน
7. การบริหารและจัดการ	6.1 วัตถุประสงค์และแผนงาน 6.2 การดำเนินงาน 7.1 โครงสร้างและระบบบริหาร 7.2 อำนาจหน้าที่ของบุคคล 7.3 ระบบการคัดเลือกบุคลากร 7.4 ระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

ตารางที่ 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ	กรอบดัชนี
8. การเงินและงบประมาณ	8.1 แหล่งเงินงบประมาณ 8.2 การจัดสรรและการตรวจสอบ
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	9.1 การประกันคุณภาพภายใน 9.2 การประกันคุณภาพภายนอก

ที่มา : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2542: 13-14

(2) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อขอความคิดเห็นจากผู้บริหาร 14 คน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) ในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ ความจำเป็นของข้อความที่จะนำมาใช้เป็นเกณฑ์ และระดับของเกณฑ์ โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับเกณฑ์ตรวจสอบของสถาบันอุดมศึกษามาเป็นกรอบแนวคิดในการแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

ตารางที่ 9 โครงสร้างของเนื้อหาในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

องค์ประกอบที่	เนื้อหาในข้อคำถาม
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน	1. ปรัชญา/ปณิธาน และวัตถุประสงค์ <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดปรัชญา/ปณิธาน - การกำหนดวัตถุประสงค์ - การกำหนดนโยบาย - ความชัดเจนของปรัชญา/ปณิธาน - ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ - ความชัดเจนของนโยบาย - ความสามารถในการปฏิบัติตามปรัชญา/ปณิธาน - ความสามารถในการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และนโยบาย - ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับปรัชญา/ปณิธาน

ตารางที่ 9 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	เนื้อหาในข้อคำถาม
<p>1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน (ต่อ)</p>	<p>2. แผนงาน</p> <p>แนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำปรัชญา/ปณิธานและนโยบายมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปี - การนำวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปี <p>3. การประเมินแผนงานและโครงการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาในการกำหนดระยะเวลาประเมินผลแผนงาน/โครงการ - การจัดทำรายงานการประเมินโครงการ - เอกสารที่ใช้แสดงการตรวจสอบและประเมินแผนงานและโครงการต่าง ๆ
<p>2. การเรียนการสอน</p>	<p>1. หลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร - ระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตร - การพิจารณาการเปิดหลักสูตรใหม่ - วิธีการและขั้นตอนในการปรับปรุงหลักสูตร - การติดตามและประเมินผลการปรับปรุงหลักสูตร <p>2. อาจารย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบและขั้นตอนการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ - กิจกรรมการพัฒนาอาจารย์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	เนื้อหาในข้อคำถาม
2. การเรียนการสอน (ต่อ)	<p>3. อาจารย์ (ต่อ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดภาระงานของอาจารย์ - การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ <p>4. กระบวนการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำประมวลการสอน - การใช้นวัตกรรมและสื่ออุปกรณ์ในการสอน - การกำหนดเกณฑ์ให้อาจารย์ผลิตตำราและสื่อการเรียนการสอน <p>5. นิสิต/นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบการคัดเลือกนิสิต นักศึกษาเข้าศึกษาต่อ - การติดตามผลการศึกษานิสิต นักศึกษา ในระหว่างศึกษา - การติดตามคุณภาพของบัณฑิตที่จบไปแล้ว <p>6. การวัดและประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบการวัดและประเมินผลนิสิต/นักศึกษา - การประเมินผลการสอนของอาจารย์ - รายงานการวัดและประเมินผลรายวิชา <p>7. ปัจจัยเกื้อหนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริเวณและบรรยากาศที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนิสิต/นักศึกษา - อาคารเรียน/ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ - คอมพิวเตอร์สำหรับการค้นคว้าข้อมูล - จำนวนตำราหลัก วารสารภาษาไทยและวารสารต่างประเทศ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	เนื้อหาในข้อคำถาม
<p>3. กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา (ต่อ)</p>	<p>1. กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนิสิต นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิต - กิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการ <p>2. ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ - ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่รับผิดชอบดูแลการจัดกิจกรรม - ระบบพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม <p>3. การให้บริการแนะแนวเกี่ยวกับอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือสนับสนุนการแนะแนวอาชีพ - การจัดบริการแนะแนวและจัดหางานให้แก่ นิสิต/นักศึกษา - ระบบการติดตามและตรวจสอบการให้คำปรึกษา - รายงานการประเมินผลกิจกรรม
<p>4. การวิจัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดนโยบายและแผนงาน - การกำหนดการวิจัยตามนโยบายและแผนงาน - ระบบสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ - ทุนสนับสนุนการทำวิจัย - การเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน

ตารางที่ 9 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	เนื้อหาในข้อความ
4. การวิจัย (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - การเผยแพร่ผลงานการวิจัย - การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย - หน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนการทำวิจัยในสถาบัน - เครื่องมือการวิจัยและสิ่งสนับสนุนเพื่อการวิจัย
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดนโยบายและแผนดำเนินงานด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม - การดำเนินงานตามแผนงานด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม - ระยะเวลาการติดตามผลแผนดำเนินงานด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม - การจัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดนโยบายการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและแผนงาน - การดำเนินงานตามแผนด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม - กิจกรรมที่จัดในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตารางที่ 9 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	เนื้อหาในข้อคำถาม
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน - รายงานการประเมินผลกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
7. การบริหารจัดการ	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร - การกำหนดขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร - การกำหนดหลักเกณฑ์การรับและวิธีการคัดเลือกบุคลากร - การจัดวางระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจ - การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร - การประเมินระบบบริหารและผู้บริหาร - การกระจายอำนาจและการตัดสินใจ - ระบบการตรวจสอบการบริหาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ	เนื้อหาในข้อคำถาม
8. การเงินและงบประมาณ	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดนโยบายด้านการเงินและแผนการเงิน - การจัดหาเงินนอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดิน - ระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย - ระบบการตรวจสอบเงินงบประมาณ - ระบบการจัดสรรเงินงบประมาณ - การจัดหารายได้เพื่อการดำเนินงานของสถาบัน และมีกองทุนเพื่อการพัฒนาวิชาการ - ระบบการประเมินการใช้จ่ายเงิน เพื่อการปรับปรุงและจัดสรรงบประมาณ
ด้านที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	<p>1. การประกันคุณภาพภายใน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพ - ระบบการควบคุมคุณภาพภายในคณะ - ระบบการตรวจสอบภายในคณะ - การประเมินคุณภาพภายในคณะ - ระบบการประกันคุณภาพภายใน - รายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ - การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

(3) จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ (Try-out) โดยสัมภาษณ์จริงกับผู้บริหาร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 ท่าน เพื่อปรับปรุงแก้ไขในด้านภาษา ความเหมาะสมของข้อคำถามที่ใช้ถาม แล้วนำผลที่ได้มาจัดทำแบบสัมภาษณ์

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ในข้อ (4) มาจัดทำแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

(1) ทำการสร้างตารางโครงสร้างและเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังตารางที่ 10 ตารางที่ 10 โครงสร้างของแบบสอบถาม

องค์ประกอบ ของคุณภาพ	จำนวน ข้อรวม	ข้อความ
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และ แผนดำเนินงาน	8	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานและวัตถุประสงค์ นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ 2. มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปณิธาน 3. มีแผนพัฒนาระยะยาวสอดคล้องกับปณิธานและนโยบายของคณะ 4. มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะ 5. มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะ 6. มีการประเมินผลแผนดำเนินการ/โครงการเป็นระยะ 7. มีเอกสารที่แสดงการตรวจสอบและประเมินแผนงานและโครงการ 8. มีเอกสารรายงานผลการปรับปรุงแผนและโครงการที่เป็นปัจจุบัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของคุณภาพ	จำนวน ข้อรวม	ข้อความ
2.การเรียนรู้การ สอน	18	<p>1. หลักสูตร</p> <p>1.1 มีระบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>1.2 เนื้อหาสาระของหลักสูตรสะท้อนความต้องการของผู้เรียนและสังคม</p> <p>1.3 มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1.4 มีการประเมินติดตามผลหลักสูตรเป็นระยะ</p> <p>2. อาจารย์</p> <p>2.1 มีระบบสรรหา/คัดเลือกอาจารย์ พัฒนาและอำรุงรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและจริยธรรมของอาจารย์</p> <p>2.2 มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้ชัดเจน</p> <p>2.3 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามภาระงานของอาจารย์เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>3. กระบวนการเรียนการสอน</p> <p>3.1 มีการจัดทำประมวลรายวิชาครบทุกวิชา</p> <p>3.2 มีการใช้นวัตกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมครบถ้วน</p> <p>4. นิสิต/นักศึกษา</p> <p>4.1 มีระบบการคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาในสถาบัน</p> <p>4.2 มีการติดตามผลการศึกษาของนิสิต/นักศึกษาระหว่างศึกษาในสถาบัน</p> <p>4.3 มีการติดตามคุณภาพของนิสิต/นักศึกษาที่จบการศึกษา</p> <p>5. การวัดและประเมินผล</p> <p>5.1 มีระบบการประเมินผลการศึกษา</p> <p>5.2 มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์</p> <p>6. ปัจจัยเกื้อหนุน</p> <p>6.1 มีบริเวณและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>6.2 มีอาคารเรียน/ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ</p> <p>6.3 มีห้องคอมพิวเตอร์และสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ</p>

ตารางที่ 10 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของคุณภาพ	จำนวน ข้อรวม	ข้อความ
2. การเรียนการสอน (ต่อ)		6. ปัจจัยเกื้อหนุน (ต่อ) 6.4 มีระบบอินเทอร์เน็ตบริการแก่นิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	9	1. มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิต 2. มีกิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการ 3. มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ 4. มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม 5. มีระบบพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา 6. มีหน่วยงานรับผิดชอบหรือสนับสนุนการแนะแนวอาชีพ 7. มีการจัดแนะแนวอาชีพ 8. มีระบบติดตามและตรวจสอบการให้คำปรึกษา 9. มีรายงานผลการประเมินกิจกรรม
4. การวิจัย	6	1. มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย 2. มีการกำหนดการวิจัยตามนโยบายและแผนงาน 3. มีทุนการวิจัย 4. มีการเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน 5. มีบทความเกี่ยวกับงานวิจัยลงในวารสาร 6. มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยลงในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

ตารางที่ 10 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของคุณภาพ	จำนวน ข้อรวม	ข้อความ
5. การบริการ ทางวิชาการแก่ สังคม	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการแก่สังคม 2. มีการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานบริการทางวิชาการแก่สังคม 3. มีการติดตามผลแผนดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ
6. การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ส่งเสริมให้นิสิตและอาจารย์มีบทบาทในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน 2. มีการดำเนินงานตามแผนด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 3. มีกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 4. มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ
7. การบริหาร จัดการ	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร 2. มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน 3. มีการกำหนดขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร 4. มีการจัดวางระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจ 5. มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร 6. มีการประเมินระบบบริหารและผู้บริหาร
8. การเงินและ งบประมาณ	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน 2. มีการจัดหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณ 3. มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย 4. มีระบบการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่โปร่งใส

ตารางที่ 10 (ต่อ)

องค์ประกอบ ของคุณภาพ	จำนวน ข้อรวม	ข้อความ
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	7	1. มีนโยบายการประกันคุณภาพภายใน 2. มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในคณะ 3. มีระบบการตรวจสอบภายในคณะ 4. มีการประเมินคุณภาพภายในคณะ 5. มีระบบประกันคุณภาพภายในคณะ 6. มีรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ 7. มีการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
รวม	65	

(2) นำตารางแสดงโครงสร้างและเนื้อหาและเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาตรวจสอบคุณภาพจำนวน 5 ท่าน ในด้านความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของข้อคำถาม รูปแบบของแบบสอบถามและภาษาที่ใช้มาปรับปรุงแก้ไข พบว่าต้องปรับปรุงรูปแบบของแบบสอบถาม

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับ แยกให้ผู้ให้ข้อมูลตอบในแต่ละองค์ประกอบ ขึ้นอยู่กับภาระงานที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะของแบบสอบถามมีดังต่อไปนี้

1. มีคำชี้แจงอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม
2. เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการเลือกข้อความที่จะใช้เป็นเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานภายใน

คณะในแต่ละระดับ ภายใต้องค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ คือ

- (1) ปรัชญา ภาณิธาน วัตถุประสงค์ แผนงานโครงการ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 8 ข้อความ
- (2) การเรียนการสอน ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 18 ข้อความ
- (3) กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 9 ข้อความ
- (4) การวิจัย ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 6 ข้อความ
- (5) การบริการทางวิชาการ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ
- (6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ
- (7) การบริหารและการจัดการ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 6 ข้อความ
- (8) การเงินและงบประมาณ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ

(9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 7 ข้อความ (รายละเอียดของข้อความในแต่ละองค์ประกอบ ดังแสดงในภาคผนวก ข)

ลักษณะข้อคำถามเป็นการให้พิจารณาข้อความในแต่ละข้อความที่กำหนดมาให้ในแต่ละด้าน แล้วพิจารณาเกณฑ์การตรวจสอบภายในในแต่ละระดับ ว่าควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง โดยในแต่ละระดับอาจประกอบไปด้วยข้อความที่ซ้ำกันได้ ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน มีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับ 1 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพที่มีจำนวนข้อความขั้นต่ำที่จำเป็นต้องมี และจัดอยู่ในระดับ *น้อยที่สุด*

ระดับ 2 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพที่มีจำนวนข้อความที่มากกว่าจำนวนข้อความที่อยู่ในระดับที่ 1 และจัดอยู่ในระดับ *น้อย*

ระดับ 3 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพที่มีจำนวนข้อความที่มากกว่าจำนวนข้อความที่อยู่ในระดับที่ 2 และจัดอยู่ในระดับ *ปานกลาง*

ระดับ 4 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพที่มีจำนวนข้อความที่มากกว่าจำนวนข้อความที่อยู่ในระดับที่ 3 และจัดอยู่ในระดับ *มาก*

ระดับ 5 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพที่มีจำนวนข้อความที่มากกว่าจำนวนข้อความที่อยู่ในระดับที่ 4 และจัดอยู่ในระดับ *มากที่สุด*

(3) นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ข้าราชการสาย ก ข และ ข้าราชการสาย ค คณะครุศาสตร์ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความตรงตามเนื้อหา และภาษาที่ใช้แล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

(4) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน และสัมภาษณ์ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจคำชี้แจงและข้อคำถามชัดเจนหรือไม่ แล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

(5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ข้าราชการสาย ก ข และ ข้าราชการสาย ค คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ พบว่าต้องปรับปรุงคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(6) เมื่อผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแบบสอบถามแล้ว จึงนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแยกแต่ละองค์ประกอบตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินงาน	ผู้บริหาร, ข้าราชการสาย ข
2. การเรียนการสอน	ข้าราชการสาย ก
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา	ข้าราชการสาย ก
4. การวิจัย	ข้าราชการสาย ก
5. การบริการทางวิชาการ	ข้าราชการสาย ก
6. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ข้าราชการสาย ก
7. การบริหารและจัดการ	ข้าราชการสาย ก
8. การเงินและงบประมาณ	ผู้บริหาร, ข้าราชการสาย ข, ข้าราชการสาย ค
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	ผู้บริหาร, ข้าราชการสาย ข, ข้าราชการสาย ค ผู้บริหาร

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการหาความตรงตามเนื้อหา

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาเกณฑ์ คือ แบบสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความตรงของเกณฑ์โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพจาก 4 คณะที่เข้าร่วมโครงการนำร่อง โดยมีลำดับการสร้าง ดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก) ในการตรวจสอบความตรงของเกณฑ์ที่สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดโครงสร้างของผลสรุปเกณฑ์ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามกับเนื้อหาในข้อคำถามให้มีความสอดคล้องกันดังตารางที่ 12

2. นำแบบสัมภาษณ์ในด้านความตรงตามเชิงเนื้อหา โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประกันคุณภาพตรวจสอบเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อคำถามกับโครงสร้างผลสรุปของเกณฑ์ที่ได้ นอกจากนั้นยังตรวจสอบความครอบคลุม ความชัดเจนของข้อคำถาม ซึ่งผลการตรวจสอบปรากฏว่า คำถามมีความชัดเจนและมีความครอบคลุมดีแล้ว แต่ควรจะมีการเพิ่มคำถามในการเรื่องของความแตกต่างของเกณฑ์ของเกณฑ์ในแต่ละระดับเข้าไปอีก

ตารางที่ 12 โครงสร้างของเนื้อหาในข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

องค์ประกอบที่	เนื้อหาในข้อคำถาม
1-9	<ol style="list-style-type: none"> 1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จำนวนเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการตรวจสอบภายใน ควรจะมี 5 ระดับ 2. ถ้าจะตัดสินว่าขณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 5 (ระดับมากที่สุด) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง 3. ถ้าจะตัดสินว่าขณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 4 (ระดับมาก) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง 4. ถ้าจะตัดสินว่าขณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 3 (ระดับปานกลาง) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง 5. ถ้าจะตัดสินว่าขณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 2 (ระดับน้อย) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง 6. ถ้าจะตัดสินว่าขณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง 7. ความเป็นไปได้ของการนำเกณฑ์ที่ได้นี้ไปใช้ได้หรือไม่

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ในระยะการสร้างเกณฑ์ ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ผู้บริหารทั้ง 4 มหาวิทยาลัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยจึงไปสัมภาษณ์ผู้บริหาร 14 คนด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์อีกครั้งหนึ่ง

2. ในระยะการพัฒนาเกณฑ์ ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการประกันคุณภาพของคณะวิชาจำนวน 7 คน แล้วไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

ผลการรวบรวมข้อมูล

1. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ติดตามโดยส่งจดหมายขอความร่วมมือผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม และติดตามการตอบกลับอีกครั้งหนึ่ง หลังจากติดตามครั้งแรกแล้ว 2 สัปดาห์ด้วยวิธีเดียวกัน ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 245 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 46.31 ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 13 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ตอบ	จำนวนแบบสอบถาม	
	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ
1. ผู้บริหาร	65	40
1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	32	18
1.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	13	10
1.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	9	4
1.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	11	8
2. ข้าราชการสาย ก	375	172
2.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	152	56
2.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	89	50
2.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	95	37
2.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	39	29
3. ข้าราชการสาย ข	25	15
3.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	14	9
3.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	6	2
3.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	1
3.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	3	3
4. ข้าราชการสาย ค	64	18
4.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	24	4
4.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	23	7
4.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	10	3
4.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	7	4
รวม	529	245

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า มีความเชื่อถือได้น้อย ผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดเลือก (screen) แบบสอบถามที่มีความเชื่อถือได้ โดยมีวิธีการ ดังต่อไปนี้

(1) พิจารณาแบบสอบถามที่ผู้ตอบได้เขียนตอบแสดงความคิดเห็น เช่น

- ไม่เข้าใจคำถามในแต่ละตัวเลือก
- การตั้งคำถามและคำตอบทำความเข้าใจค่อนข้างยาก
- ไม่เข้าใจคำว่า เกณฑ์ตรวจสอบภายในและเกณฑ์ตรวจสอบภายนอก

ในวิธีการข้อที่ (1) นี้ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามออกไปจำนวน 10 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งหมด 245 ฉบับ ทำให้เหลือจำนวนแบบสอบถาม 235 ฉบับ

(2) แบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบมาไม่ครบถ้วนในทุกระดับ

ในวิธีการข้อที่ (2) นี้ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามออกไปอีกจำนวน 66 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถาม 235 ฉบับ ทำให้เหลือจำนวนแบบสอบถาม 169 ฉบับ

(3) ตรวจสอบคำตอบที่ได้จากผู้ตอบกับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ คือเทียบกับภาระงานในหน้าที่ของผู้ตอบ (Forcese and Richer, 1973 อ้างถึงใน เกื้อ กระแสโสม, 2538) ภายใต้ข้อตกลงเบื้องต้นที่ว่า บุคคลที่มีภาระหน้าที่นั้น ย่อมมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

ในวิธีการข้อที่ (3) นี้ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่ใช้ไม่ได้ออกไปอีกจำนวน 10 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถาม 169 ฉบับ ทำให้เหลือจำนวนแบบสอบถาม 159 ฉบับ

(4) ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามที่เหลือจากการคัดเลือกแบบสอบถามแล้วจากขั้นที่ 3 มาแจกแจงในแต่ละองค์ประกอบ และแต่ละระดับ เพื่อลดทอนจำนวนความผิดพลาด อันเกิดจากแบบแผนการตอบในแต่ละข้อ โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบสอบถามของกัตต์แมน เพื่อคัดผู้ตอบที่ตอบผิดปกติออก (Guttman 's Technique, 1950 อ้างถึงใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์, 2538) (ตัวอย่างในภาคผนวก ง) ได้คัดเลือกแบบสอบถามออกไปอีกจำนวน 69 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถาม 159 ฉบับ ทำให้เหลือจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 90 ฉบับ

จากแนวทางทั้ง 4 ข้อดังกล่าว ทำให้เหลือแบบสอบถาม 90 ฉบับ ดังแสดงในตารางที่ 14

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวนแบบสอบถามที่เหลือจากการคัดเลือกแบบสอบถามด้วยวิธีการที่ 1 – 4

กลุ่มผู้ตอบ	จำนวนแบบ สอบถามที่ได้รับ	จำนวนแบบสอบถามที่เหลือจากการคัดเลือกด้วย วิธีการทั้ง 4 วิธี			
		วิธีที่ 1	วิธีที่ 2	วิธีที่ 3	วิธีที่ 4
1. ผู้บริหาร	40	39	34	34	25
1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	18	17	13	13	10
1.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	10	10	9	9	5
1.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4	4	4	4	4
1.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	8	8	8	8	6
2. ข้าราชการสาย ก	172	165	111	111	56
2.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	56	54	40	40	17
2.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	50	48	27	27	15
2.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	37	36	22	22	12
2.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	29	27	22	22	12
3. ข้าราชการสาย ข	15	14	10	6	5
3.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	9	8	4	2	2
3.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2	2	2	1	1
3.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	1	1	1	1	1
3.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	3	3	3	2	1
4. ข้าราชการสาย ค	18	17	14	8	4
4.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	4	4	3	2	2
4.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	7	6	5	2	1
4.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	3	3	2	2	0
4.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	4	4	3	2	1
รวม	245	235	169	159	90

(5) แบบสอบถามที่เหลือทั้ง 90 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำมาจำแนกเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ โดยจำแนกออกเป็นแต่ละองค์ประกอบ ได้ผลดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 สรุปผลการคัดเลือกแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาด้วยเทคนิคการคัดเลือกแบบสอบถาม
ทั้ง 4 วิธี ในแต่ละองค์ประกอบ

กลุ่มผู้ตอบ	องค์ประกอบที่								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ผู้บริหาร									
1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10	-	-	-	-	-	10	10	10
1.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	5	-	-	-	-	-	5	5	5
1.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4	-	-	-	-	-	4	4	4
1.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	6	-	-	-	-	-	6	6	6
2. ข้าราชการสาย ก									
2.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	-	17	17	17	17	17	-	-	-
2.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-	15	15	15	15	15	-	-	-
2.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	-	12	12	12	12	12	-	-	-
2.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	-	12	12	12	12	12	-	-	-
3. ข้าราชการสาย ข									
3.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	-	-	-	-	-	-	2	2	-
3.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-	-	-	-	-	-	1	1	-
3.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	-	-	-	-	-	-	1	1	-
3.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	-	-	-	-	1	1	-
4. ข้าราชการสาย ค									
4.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	-	-	-	-	-	-	2	2	-
4.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	-	-	-	-	-	-	1	1	-
4.3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	-	-	-	-	-	-	0	0	-
4.4 มหาวิทยาลัยบูรพา	-	-	-	-	-	-	1	1	-
รวม	25	56	56	56	56	56	34	34	25

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ข้อ ดังนี้
ตารางที่ 16 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้	วิธีการวิเคราะห์
1. เพื่อสร้างเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 4 แห่ง ตามองค์ประกอบของคุณภาพ 9 ด้านของทบวงมหาวิทยาลัย	1. แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับของเกณฑ์	1. วิเคราะห์เนื้อหาและความถี่ 2. วิเคราะห์ความถี่ของผู้ให้ข้อมูลที่มีความเห็นเป็นรายข้อ
2. เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเกณฑ์ดังกล่าวจากผู้ทรงคุณวุฒิ	3. แบบสัมภาษณ์	3. หาค่าความสอดคล้องของการตอบเกินร้อยละ 80 จากจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ก)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยพัฒนาตามองค์ประกอบ 9 ด้านของทบวงมหาวิทยาลัย ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการสร้างเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตามองค์ประกอบ 9 ด้าน ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามองค์ประกอบ 9 ด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตามองค์ประกอบ 9 ด้าน

1.1 ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์โดยการศึกษา วิเคราะห์จากรายงานการวิจัย บทความ เอกสารของทบวงมหาวิทยาลัยการประชุมสัมมนา และการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า

1.1.1 จากคำตอบการสัมภาษณ์ผู้บริหาร 14 คน สรุปได้ว่า ผู้บริหารจำนวน 11 คน มีความเห็นตรงกันว่า เกณฑ์ตัดสินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ควรมี 5 ระดับ

1.1.2 เกณฑ์ในระดับต่าง ๆ ใช้การอิงจำนวนข้อความเป็นหลัก

1.1.3 ผู้วิจัยทำการคัดข้อความจากผู้ให้สัมภาษณ์เกินร้อยละ 80 ได้จำนวน 65 ข้อความที่จะใช้ประกอบเป็นเกณฑ์ (ตารางที่ 14)

1.1.4 เกณฑ์ในแต่ละระดับมีจำนวนข้อความแตกต่างกัน (ตารางที่ 15 – ตารางที่ 23)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การกำหนดเกณฑ์ จากองค์ประกอบ 9 ด้าน ได้จำนวนข้อความ เพื่อใช้กำหนดเกณฑ์ ดังนี้
ตารางที่ 14 จำนวนข้อความที่ใช้กำหนดเกณฑ์ในแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบที่	จำนวน ข้อความ	ข้อความ
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน	8	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานและวัตถุประสงค์ นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ 2. มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปณิธาน 3. มีแผนพัฒนาระยะยาวสอดคล้องกับปณิธาน และนโยบายของคณะ 4. มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะ 5. มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายของคณะ 6. มีการประเมินผลแผนดำเนินการ/โครงการเป็นระยะ 7. มีเอกสารที่แสดงการตรวจสอบและประเมินแผนงาน และโครงการ 8. มีเอกสารรายงานผลการปรับปรุงแผนและโครงการที่เป็นปัจจุบัน

ตารางที่ 14 (ต่อ)

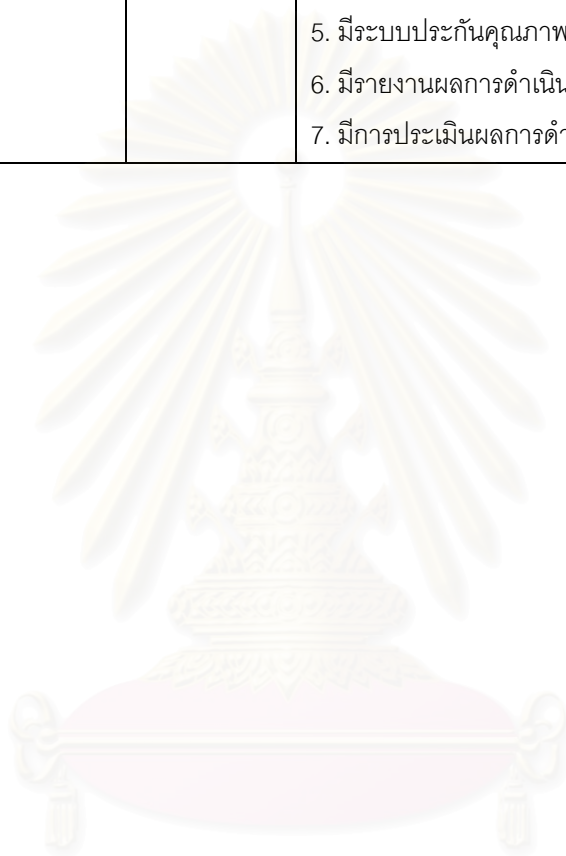
องค์ประกอบที่	จำนวน ข้อความ	ข้อความ
2. การเรียนการสอน	18	<p>1. หลักสูตร</p> <p>1.1 มีระบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>1.2 เนื้อหาสาระของหลักสูตรสะท้อนความต้องการของผู้เรียนและสังคม</p> <p>1.3 มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1.4 มีการประเมินติดตามผลหลักสูตรเป็นระยะ</p> <p>2. อาจารย์</p> <p>2.1 มีระบบสรรหา/คัดเลือกอาจารย์ พัฒนาและธำรงรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและจริยธรรมของอาจารย์</p> <p>2.2 มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้ชัดเจน</p> <p>2.3 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามภาระงานของอาจารย์เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>3. กระบวนการเรียนการสอน</p> <p>3.1 มีการจัดทำประมวลรายวิชาทุกวิชา</p> <p>3.2 มีการใช้นวัตกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมครบถ้วน</p> <p>4. นิสิต/นักศึกษา</p> <p>4.1 มีระบบการคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาในสถาบัน</p> <p>4.2 มีการติดตามผลการศึกษาของนิสิต/นักศึกษาระหว่างศึกษาในสถาบัน</p> <p>4.3 มีการติดตามคุณภาพของนิสิต/นักศึกษาที่จบการศึกษา</p> <p>5. การวัดและประเมินผล</p> <p>5.1 มีระบบการประเมินผลการศึกษา</p> <p>5.2 มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์</p> <p>6. ปัจจัยเกื้อหนุน</p> <p>6.1 มีบริเวณและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>6.2 มีอาคารเรียน/ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ</p> <p>6.3 มีห้องคอมพิวเตอร์และสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ</p> <p>6.4 มีระบบอินเทอร์เน็ตบริการแก่นิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ</p>
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	9	<p>1. มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิต</p> <p>2. มีกิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการ</p> <p>3. มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ</p> <p>4. มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม</p> <p>5. มีระบบพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา</p>

ตารางที่ 14 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	จำนวน ข้อความ	ข้อความ
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา	9	6. มีหน่วยงานรับผิดชอบหรือสนับสนุนการแนะแนวอาชีพ 7. มีการจัดแนะแนวอาชีพ 8. มีระบบติดตามและตรวจสอบการให้คำปรึกษา 9. มีรายงานผลการประเมินกิจกรรม
4. การวิจัย	6	1. มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย 2. มีการกำหนดการวิจัยตามนโยบายและแผนงาน 3. มีทุนการวิจัย 4. มีการเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและ เอกชน 5. มีบทความเกี่ยวกับงานวิจัยลงในวารสาร 6. มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยลงในวารสารระดับชาติหรือระดับนา ชาติ
5. การบริการทางวิชาการแก่ สังคม	3	1. มีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการทาง วิชาการแก่สังคม 2. มีการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานบริการทางวิชาการแก่สังคม 3. มีการติดตามผลแผนดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ
6. การทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม	4	1. มีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ส่งเสริมให้นิสิตและอาจารย์มี บทบาทในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน 2. มีการดำเนินงานตามแผนด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 3. มีกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 4. มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ
7. การบริหารจัดการ	6	1. มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร 2. มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน 3. มีการกำหนดขอบข่ายและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร 4. มีการจัดวางระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัด สินใจ 5. มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร 6. มีการประเมินระบบบริหารและผู้บริหาร
8. การเงินและงบประมาณ	4	1. มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน 2. มีการจัดหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณ 3. มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย 4. มีระบบการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่โปร่งใส

ตารางที่ 14 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	จำนวน ข้อความ	ข้อความ
9. ระบบและกลไกการ ประกันคุณภาพ	7	1. มีนโยบายการประกันคุณภาพภายใน 2. มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในคณะ 3. มีระบบการตรวจสอบภายในคณะ 4. มีการประเมินคุณภาพภายในคณะ 5. มีระบบประกันคุณภาพภายในคณะ 6. มีรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ 7. มีการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 การพิจารณาระดับของเกณฑ์

ใช้ค่าร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนผู้ตอบในแต่ละข้อความเพื่อคัดเลือกระดับของเกณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 1 ด้านปรัชญา/ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน

องค์ประกอบ ที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละ ระดับของเกณฑ์ (N = 34)				
		5	4	3	2	1
1. ปรัชญา / ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการ ดำเนินงาน	1. มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานและวัตถุประสงค์ นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจน สามารถปฏิบัติได้	100.0 (34)	94.11 (32)	94.11 (32)	88.23 (30)	88.23 (30)
	2. มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญา/ ปณิธาน	97.05 (33)	91.17 (31)	88.23 (30)	85.29 (29)	82.35 (28)
	3. มีแผนพัฒนาระยะยาวสอดคล้องกับปรัชญา/ ปณิธานและนโยบายของคณะ	97.05 (33)	88.23 (30)	85.29 (29)	82.35 (28)	32.35 (11)
	4. มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับปรัชญา/ ปณิธานของคณะ	91.17 (31)	85.29 (29)	82.35 (28)	73.52 (25)	23.52 (8)
	5. มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนโยบายของคณะ	88.23 (30)	82.35 (28)	82.35 (28)	52.94 (18)	26.47 (9)
	6. มีการประเมินผลแผนดำเนินงาน/โครงการเป็น ระยะ	85.29 (29)	82.35 (28)	58.82 (20)	44.11 (15)	35.29 (12)
	7. มีเอกสารที่แสดงการตรวจสอบและประเมินผลแผน งานและโครงการ	82.35 (28)	82.35 (28)	52.94 (18)	29.41 (10)	20.58 (7)
	8. มีเอกสารรายงานผลการปรับปรุงแผนและโครงการที่ เป็นปัจจุบัน	82.35 (28)	70.58 (24)	47.05 (16)	23.52 (8)	14.70 (5)

จากตารางที่ 15 พบว่าองค์ประกอบที่ 1 ด้านปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน เกณฑ์
ตรวจสอบใน **ระดับ 5 (ระดับมากที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความทั้งหมด 8 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดปรัชญา/
ปณิธาน และวัตถุประสงค์ นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ (2) มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับ
ปรัชญา/ปณิธาน (3) มีแผนพัฒนาระยะยาวสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานและนโยบายของคณะ (4) มีแผนการปฏิบัติการ
ประจำปีสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะ (5) มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และ
นโยบายของคณะ (6) มีการประเมินผลแผนดำเนินงาน/โครงการเป็นระยะ (7) มีเอกสารที่แสดงการตรวจสอบและประเมิน
ผลแผนงานและโครงการ และ (8) มีเอกสารรายงานผลการปรับปรุงแผนและโครงการที่เป็นปัจจุบัน **ระดับ 4 (ระดับ
มาก)** ประกอบไปด้วยข้อความ จำนวน 7 ข้อความ จาก 8 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธาน และวัตถุประสงค์
นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ (2) มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธาน

(3) มีแผนพัฒนาระยะยาวสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานและนโยบายของคณะ (4) มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะ (5) มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะ (6) มีการประเมินผลแผนดำเนินงาน/โครงการเป็นระยะ และ (7) มีเอกสารที่แสดงการตรวจสอบและประเมินผลแผนงานและโครงการ **ระดับ 3 (ระดับปานกลาง)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 5 ข้อความ จาก 8 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธาน และวัตถุประสงค์ นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ (2) มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธาน (3) มีแผนพัฒนาระยะยาวสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานและนโยบายของคณะ และ (4) มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะ และ (5) มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะ **ระดับ 2 (ระดับน้อย)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ จากจำนวน 8 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธาน และวัตถุประสงค์ นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ และ (2) มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธาน และ (3) มีแผนพัฒนาระยะยาวสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานและนโยบายของคณะ **ระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 2 ข้อความ จากจำนวน 8 ข้อความ คือ มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานและวัตถุประสงค์ นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ และ (2) มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 2 ด้านการเรียนการสอน

องค์ประกอบ ที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละ ระดับของเกณฑ์ (N=111)				
		5	4	3	2	1
2. การเรียน การสอน	1. หลักสูตร					
	1. มีระบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร	100.0 (111)	90.09 (100)	84.68 (94)	80.08 (90)	76.57 (85)
	2. เนื้อหาสาระของหลักสูตรสะท้อนความต้องการของผู้เรียนและสังคม	86.48 (96)	68.46 (76)	46.84 (52)	46.84 (52)	37.83 (42)
	3. มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	97.29 (108)	89.18 (99)	83.78 (93)	63.06 (70)	60.36 (72)
	4. มีการประเมินติดตามผลหลักสูตรเป็นระยะ	96.39 (107)	68.46 (70)	72.07 (78)	59.45 (66)	54.05 (60)
	2. อาจารย์					
	5. มีระบบสรรหา/คัดเลือก พัฒนาและดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและจริยธรรมของอาจารย์	96.39 (107)	88.28 (98)	81.08 (90)	81.18 (89)	62.16 (69)
	6. มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้ชัดเจน	95.49 (106)	85.58 (95)	72.07 (80)	54.95 (61)	53.15 (59)
	7. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามภาระงานของอาจารย์เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ	91.89 (102)	84.68 (94)	70.27 (78)	52.25 (58)	42.34 (47)
	3. กระบวนการเรียนการสอน					
	8. มีการจัดทำประมวลรายวิชาครบทุกวิชา	90.09 (100)	84.68 (94)	80.18 (89)	61.26 (68)	61.26 (68)
	9. มีการใช้นวัตกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม	90.09 (99)	83.78 (93)	62.16 (69)	52.25 (58)	39.63 (44)
	4. นิสิต/นักศึกษา					
	10. มีระบบการคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาเข้าศึกษาในสถาบัน	89.18 (99)	81.08 (90)	47.74 (53)	50.45 (56)	37.83 (42)

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 2 ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

องค์ประกอบ ที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละ ระดับของเกณฑ์ (N=56)				
		5	4	3	2	1
2. การเรียน การสอน (ต่อ)	5. นิสิต/นักศึกษา (ต่อ)					
	11. มีการติดตามผลการศึกษานิสิต/นักศึกษาระหว่างศึกษาในสถาบัน	90.99 (101)	90.09 (100)	70.27 (78)	55.85 (62)	33.33 (37)
	12. มีการติดตามคุณภาพของนิสิต/นักศึกษาที่จบการศึกษาจากสถาบัน	86.48 (96)	80.18 (89)	72.97 (81)	75.67 (84)	36.93 (41)
	6. การวัดและประเมินผล					
	13. มีระบบการประเมินผลนิสิต/นักศึกษา	91.89 (102)	83.78 (93)	71.17 (79)	49.54 (55)	29.72 (33)
	14. มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์	87.38 (97)	81.08 (90)	39.63 (44)	54.05 (60)	16.21 (18)
	7. ปัจจัยเกื้อหนุน					
	15. มีบริเวณและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	88.28 (98)	54.95 (61)	50.45 (56)	34.23 (38)	36.93 (41)
	16. มีอาคารเรียน/ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ	85.58 (95)	81.98 (91)	79.27 (88)	44.14 (49)	52.25 (58)
	17. มีห้องคอมพิวเตอร์และสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	87.38 (97)	84.68 (94)	80.18 (89)	80.18 (89)	26.12 (29)
	18. มีระบบอินเทอร์เน็ตบริการแก่นิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ	89.18 (99)	64.86 (72)	36.03 (40)	34.23 (38)	18.01 (20)

จากตารางที่ 16 พบว่าองค์ประกอบที่ 2 ด้านการเรียนการสอน เกณฑ์ตรวจสอบในระดับ 5 (ระดับมากที่สุด) ประกอบไปด้วยข้อความทั้งหมด 18 ข้อความ คือ (1) มีระบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร (2) เนื้อหาสาระของหลักสูตรสะท้อนความต้องการของผู้เรียนและสังคม (3) มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (4) มีการประเมินติดตามผลหลักสูตรเป็นระยะ (5) มีระบบสรรหา/คัดเลือกอาจารย์ พัฒนาและดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมของอาจารย์ (6) มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้ชัดเจน (7) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามภาระงานของอาจารย์เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ (8) มีการจัดทำประมวลรายวิชาครบทุกวิชา (9) มีการใช้นวัตกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม ครบถ้วน (10) มีระบบการคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาเข้าศึกษาในสถาบัน (11) มีการติดตามผลการศึกษานิสิต/นักศึกษาระหว่างศึกษาในสถาบัน (12) มีการติดตามคุณภาพของนิสิต/นักศึกษาที่จบการศึกษาระหว่างศึกษาจากสถาบัน (13) มีระบบการประเมินผลนิสิต/นักศึกษา (14) มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ (15) มีบริเวณและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (16) มีอาคารเรียน/ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ (17) มีห้องคอมพิวเตอร์และสื่อการเรียน

การสอนอย่างเพียงพอ และ (18) มีระบบอินเทอร์เน็ตบริการแก่นิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ **ระดับ 4 (ระดับมาก)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 15 ข้อความ จากจำนวน 18 ข้อความ คือ 1) มีระบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร (2) เนื้อหาสาระของหลักสูตรสะท้อนความต้องการของผู้เรียนและสังคม (3) มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (4) มีระบบสรรหา/คัดเลือกอาจารย์ พัฒนาและธำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมของอาจารย์ (5) มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้ชัดเจน (6) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามภาระงานของอาจารย์เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ (7) มีการจัดทำประมวลรายวิชาครบทุกวิชา (8) มีการใช้นวัตกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม ครบถ้วน (9) มีระบบการคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาเข้าศึกษาในสถาบัน (10) มีการติดตามผลการศึกษานิสิต/นักศึกษาระหว่างศึกษาในสถาบัน (11) มีการติดตามคุณภาพของนิสิต/นักศึกษาที่จบการศึกษาระหว่างศึกษาจากสถาบัน (12) มีระบบการประเมินผลนิสิต/นักศึกษา (13) มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ (14) มีบริเวณและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (16) มีอาคารเรียน/ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ และ (15) มีห้องคอมพิวเตอร์และสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ **ระดับ 3 (ระดับปานกลาง)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 5 ข้อความ จากจำนวน 18 ข้อความ คือ (1) มีระบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร (2) มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (3) มีระบบสรรหา/คัดเลือกอาจารย์ พัฒนาและธำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมของอาจารย์ (4) มีการจัดทำประมวลรายวิชาครบทุกวิชา และ (5) มีห้องคอมพิวเตอร์และสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ **ระดับ 2 (ระดับน้อย)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ จากจำนวน 18 ข้อความ คือ (1) มีระบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร (2) มีระบบสรรหา/คัดเลือกอาจารย์ พัฒนาและธำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมของอาจารย์ และ (3) มีห้องคอมพิวเตอร์และสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ **ระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด)** ไม่มีจำนวนข้อความในระดับนี้เลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 3 ด้านกิจกรรมการพัฒนานิสิต/นักศึกษา

องค์ประกอบ ที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละ ระดับของเกณฑ์ (N=56)				
		5	4	3	2	1
3.กิจกรรมการ พัฒนานิสิต/ นักศึกษา	1.มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของ นิสิต	100.0 (56)	98.2 (55)	96.4 (54)	96.4 (54)	96.4 (54)
	2.มีกิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการ	100.0 (56)	98.2 (55)	87.5 (49)	82.1 (46)	42.9 (24)
	3.มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ	100.0 (56)	71.4 (40)	35.7 (21)	62.5 (35)	42.9 (24)
	4.มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม	100.0 (56)	94.6 (53)	66.1 (37)	48.2 (27)	37.5 (21)
	5.มีระบบพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม	100.0 (56)	94.6 (53)	82.1 (46)	21.4 (12)	14.3 (8)
	6.มีหน่วยงานรับผิดชอบหรือสนับสนุนการแนะแนว อาชีพ	100.0 (56)	73.2 (41)	66.1 (37)	46.4 (26)	14.3 (8)
	7.มีการจัดแนะแนวอาชีพ	100.0 (56)	71.4 (40)	42.9 (24)	35.7 (21)	10.7 (6)
	8.มีระบบติดตามและตรวจสอบการให้คำปรึกษา	100.0 (56)	62.5 (35)	35.7 (20)	26.8 (15)	12.5 (7)
	9.มีรายงานผลการประเมินกิจกรรม	100.0 (56)	78.6 (44)	71.4 (40)	46.4 (26)	42.9 (24)

จากตาราง 4.4 พบว่าองค์ประกอบที่ 3 ด้านกิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา เกณฑ์ตรวจสอบใน **ระดับ 5 (ระดับมากที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความทั้งหมด 9 ข้อความ คือ (1) มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิต (2) มีกิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการ (3) มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ (4) มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม (5) มีระบบพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม (6) มีหน่วยงานรับผิดชอบหรือสนับสนุนการแนะแนวอาชีพ (7) มีการจัดแนะแนวอาชีพ (8) มีระบบติดตามและตรวจสอบการให้คำปรึกษา และ (9) มีรายงานผลการประเมินกิจกรรม **ระดับ 4 (ระดับมาก)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ จากจำนวนข้อความ 9 ข้อความ คือ (1) มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิต (2) มีกิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการ (3) มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ และ (4) มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม **ระดับ 3 (ระดับปานกลาง)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ จากจำนวน 9 ข้อความ คือ (1) มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิต (2) มีกิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการ และ (3) มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ **ระดับ 2 (ระดับน้อย)**

ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 2 ข้อความจากจำนวน 9 ข้อความ คือ (1) มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิต และ (2) มีกิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการ **ระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด)** จะประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 1 ข้อความ จากจำนวน 9 ข้อความ คือ มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 4 ด้านการวิจัย

องค์ประกอบที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละระดับของเกณฑ์ (N=56)				
		5	4	3	2	1
4. การวิจัย	1.มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย	100.0	98.2	94.6	92.8	89.2
	2.มีการกำหนดการวิจัยตามนโยบายและแผนงาน	(56)	(55)	(53)	(52)	(50)
	3.มีทุนอุดหนุนการวิจัย	100.0	92.8	83.9	82.1	39.3
		(56)	(52)	(47)	(46)	(22)
	4.มีการเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน	100.0	87.5	82.1	62.5	26.8
		(56)	(49)	(46)	(35)	(15)
	5.มีบทความเกี่ยวกับการวิจัยลงในวารสาร	100.0	73.2	50.0	16.0	7.1
		(56)	(41)	(28)	(9)	(4)
	6.มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยลงในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ	100.0	82.1	62.5	32.1	14.2
		(56)	(46)	(35)	(18)	(8)
		100.0	53.5	25.0	19.6	10.7
		(56)	(30)	(14)	(11)	(6)

จากตาราง 4.5 พบว่าองค์ประกอบที่ 4 ด้านการวิจัย เกณฑ์ตรวจสอบใน **ระดับ 5 (มากที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความทั้งหมด 6 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย (2) มีการกำหนดการวิจัยตามนโยบายและแผนงาน (3) มีทุนอุดหนุนการวิจัย (4) มีการเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน (5) มีบทความเกี่ยวกับการวิจัยลงในวารสาร และ (6) มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยลงในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ **ระดับ 4 (ระดับมาก)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ จากจำนวน 6 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย (2) มีการกำหนดการวิจัยตามนโยบายและแผนงาน (3) มีทุนอุดหนุนการวิจัย และ (4) มีการเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน **ระดับ 3 (ระดับปานกลาง)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ จากจำนวน 6 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย (2) มีการกำหนดการวิจัยตามนโยบายและแผนงาน และ (3) มีทุนอุดหนุนการวิจัย **ระดับ 2 (ระดับน้อย)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 2 ข้อความ จากจำนวน 6 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย และ (2) มีการกำหนดการวิจัยตามนโยบายและแผนงาน **ระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 1 ข้อความ จากจำนวน 6 ข้อความ คือ มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย

ตาราง 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 5 ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม

องค์ประกอบที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละระดับของเกณฑ์ (N=56)				
		5	4	3	2	1
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	1. มีการกำหนดนโยบายและแผนดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการแก่สังคม	100.0 (56)	100.0 (56)	92.8 (52)	98.2 (55)	25.0 (14)
	2. มีการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานบริการทางวิชาการแก่สังคม	100.0 (56)	92.8 (52)	62.5 (35)	16.0 (9)	1.8 (1)
	3. มีการติดตามผลแผนดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ	100.0 (56)	78.6 (44)	80.3 (45)	5.4 (3)	1.8 (1)

จากตาราง 4.6 พบว่าองค์ประกอบที่ 5 ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม เกณฑ์ตรวจสอบใน **ระดับ 5 (ระดับมากที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความทั้งหมด 3 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการแก่สังคม (2) มีการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานบริการทางวิชาการแก่สังคม และ (3) มีการติดตามผลแผนดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ **ระดับ 4 (ระดับมาก)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 2 ข้อความ จากจำนวน 3 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการแก่สังคม และ (2) มีการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานบริการทางวิชาการแก่สังคม **ระดับ 3 (ระดับปานกลาง)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 2 ข้อความ จากจำนวน 3 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการแก่สังคม และ (2) มีการติดตามผลแผนดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ **ระดับ 2 (ระดับน้อย)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 1 ข้อความ จากจำนวน 3 ข้อความ คือ มีการกำหนดนโยบายและแผนดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการแก่สังคม **ระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด)** ไม่มีจำนวนข้อความในระดับนี้เลย

ตาราง 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 6 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

องค์ประกอบ ที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละ ระดับของเกณฑ์ (N=56)				
		5	4	3	2	1
6. ด้านการ ทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม	1. มีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ส่งเสริมให้นิสิต และอาจารย์มีบทบาทในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน	100.0 (56)	98.2 (55)	98.2 (55)	94.6 (53)	60.7 (34)
	2. มีการดำเนินงานตามแผนด้านการทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม	100.0 (56)	94.6 (54)	80.3 (45)	66.1 (37)	10.7 (6)
	3. มีกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	100.0 (56)	92.8 (52)	35.7 (20)	30.4 (17)	10.7 (6)
	4. มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	100.0 (56)	17.9 (10)	33.9 (19)	7.1 (4)	7.1 (4)

จากตาราง 4.7 พบว่าองค์ประกอบที่ 6 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เกณฑ์ตรวจสอบใน **ระดับ 5 (ระดับมากที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความทั้งหมด 4 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ส่งเสริมให้นิสิตและอาจารย์มีบทบาทในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน (2) มีการดำเนินงานตามแผนด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (3) มีกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ (4) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน **ระดับ 4 (ระดับมาก)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ จากจำนวน 4 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ส่งเสริมให้นิสิตและอาจารย์มีบทบาทในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน (2) มีการดำเนินงานตามแผนด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ (3) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน **ระดับ 3 (ระดับปานกลาง)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 2 ข้อความ จากจำนวน 4 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ส่งเสริมให้นิสิตและอาจารย์มีบทบาทในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน และ (2) มีการดำเนินงานตามแผนด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม **ระดับ 2 (ระดับน้อย)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 1 ข้อความ จากจำนวน 4 ข้อความ คือ มีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ส่งเสริมให้นิสิตและอาจารย์มีบทบาทในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน **ระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด)** ไม่มีจำนวนข้อความในระดับนี้เลย

ตาราง 4.8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 7 ด้านการบริหารและจัดการ

องค์ประกอบ ที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละ ระดับของเกณฑ์ (N=34)				
		5	4	3	2	1
7. การบริหาร และจัดการ	1.มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร	100.0 (34)	100.0 (34)	100.0 (34)	94.1 (32)	94.1 (32)
	2.มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน	100.0 (34)	91.1 (31)	85.3 (29)	88.2 (30)	41.2 (14)
	3.มีการกำหนดขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของ บุคลากร	100.0 (34)	85.3 (29)	82.4 (28)	58.8 (20)	26.8 (9)
	4.มีการจัดวางระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผน และการตัดสินใจ	100.0 (34)	76.5 (26)	61.8 (21)	14.7 (5)	2.9 (1)
	5.มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร	100.0 (34)	85.3 (29)	26.5 (9)	26.5 (9)	11.8 (4)
	6.มีการประเมินระบบบริหารและผู้บริหาร	100.0 (34)	44.1 (15)	35.3 (12)	11.8 (4)	8.8 (3)

จากตาราง 4.8 จะพบว่าองค์ประกอบที่ 7 ด้านการบริหารและจัดการ เกณฑ์ตรวจสอบใน**ระดับ 5 (ระดับมากที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความทั้งหมด 6 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร (2) มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน (3) มีการกำหนดขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร (4) มีการจัดวางระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจ (5) มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร และ (6) มีการประเมินระบบบริหารและผู้บริหาร **ระดับ 4 (ระดับมาก)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ จากจำนวน 6 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร (2) มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน (3) มีการกำหนดขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร และ (4) มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร **ระดับ 3 (ระดับปานกลาง)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ จากจำนวน 6 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร (2) มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน และ (3) มีการกำหนดขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร **ระดับ 2 (ระดับน้อย)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 2 ข้อความ จากจำนวน 6 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร และ (2) มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน **ระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 1 ข้อความ จากจำนวน 6 ข้อความ คือ มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร

ตาราง 4.9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 8 ด้านการเงินและงบประมาณ

องค์ประกอบที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละระดับของเกณฑ์ (N=34)				
		5	4	3	2	1
8.การเงินและงบประมาณ	1.มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน	100.0 (34)	100.0 (34)	88.2 (30)	82.4 (28)	61.8 (21)
	2.มีการจัดหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณ	100.0 (34)	55.9 (19)	41.2 (14)	38.2 (13)	20.9 (7)
	3.มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย	100.0 (34)	85.3 (29)	82.4 (28)	29.4 (10)	23.5 (8)
	4.มีระบบการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่โปร่งใส	100.0 (34)	88.2 (30)	38.2 (13)	23.5 (8)	8.8 (3)

จากตาราง 4.9 พบว่าองค์ประกอบที่ 8 ด้านการเงินและงบประมาณ เกณฑ์ตรวจสอบใน **ระดับ 5 (ระดับมากที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความทั้งหมด 4 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน (2) มีการจัดหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณ (3) มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และ (4) มีระบบการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่โปร่งใส **ระดับ 4 (ระดับมาก)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ จากจำนวน 4 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน (2) มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และ (3) มีระบบการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่โปร่งใส **ระดับ 3 (ระดับปานกลาง)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 2 ข้อความ จากจำนวน 4 ข้อความ คือ (1) มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน และ (2) มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย **ระดับ 2 (ระดับน้อย)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 1 ข้อความ จากจำนวน 4 ข้อความ คือ มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน **ระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด)** ไม่มีจำนวนข้อความในระดับนี้เลย

ตาราง 4.10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบในการพิจารณาเกณฑ์ในแต่ละระดับขององค์ประกอบที่ 9
ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

องค์ประกอบ ที่	ข้อความ	ค่าร้อยละของผู้ตอบในแต่ละ ระดับของเกณฑ์ (N=25)				
		5	4	3	2	1
9. ระบบและ กลไกการ ประกัน คุณภาพ	1. มีนโยบายการประกันคุณภาพภายในคณะ	100.0 (25)	100.0 (25)	100.0 (25)	96.0 (24)	96.0 (24)
	2. มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในคณะ	100.0 (25)	92.0 (23)	88.0 (22)	80.0 (20)	52.0 (13)
	3. มีระบบการตรวจสอบภายในคณะ	100.0 (25)	96.0 (24)	80.0 (20)	64.0 (16)	20.0 (5)
	4. มีการประเมินคุณภาพภายในคณะ	100.0 (25)	96.0 (24)	76.0 (19)	52.0 (13)	16.0 (4)
	5. มีระบบการประกันคุณภาพ	100.0 (25)	92.0 (24)	80.0 (20)	80.0 (20)	12.0 (3)
	6. มีรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ	100.0 (25)	64.0 (16)	36.0 (9)	20.0 (5)	16.0 (4)
	7. มีการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ	100.0 (25)	60.0 (15)	32.0 (8)	16.0 (4)	12.0 (3)

จากตาราง 4.10 พบว่าองค์ประกอบที่ 9 ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ เกณฑ์ตรวจสอบใน**ระดับ 5 (ระดับมากที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความทั้งหมด 7 ข้อความ คือ (1) มีนโยบายการประกันคุณภาพภายในคณะ (2) มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในคณะ (3) มีระบบการตรวจสอบภายในคณะ (4) มีการประเมินคุณภาพภายในคณะ (5) มีระบบการประกันคุณภาพ (6) มีรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ และ (7) มีการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ **ระดับ 4 (ระดับมาก)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 5 ข้อความ จากจำนวน 7 ข้อความ คือ (1) มีนโยบายการประกันคุณภาพภายในคณะ (2) มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในคณะ (3) มีระบบการตรวจสอบภายในคณะ (4) มีการประเมินคุณภาพภายในคณะ และ (5) มีระบบการประกันคุณภาพ **ระดับ 3 (ระดับปานกลาง)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ จากจำนวน 7 ข้อความ คือ (1) มีนโยบายการประกันคุณภาพภายในคณะ (2) มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในคณะ (3) มีระบบการตรวจสอบภายในคณะ และ (4) มีระบบการประกันคุณภาพ **ระดับ 2 (ระดับน้อย)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 3 ข้อความ จากจำนวน 7 ข้อความ คือ (1) มีนโยบายการประกันคุณภาพภายในคณะ และ (2) มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในคณะ และ (3) มีระบบการประกันคุณภาพ **ระดับ 1 (ระดับน้อยที่สุด)** ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 1 ข้อความ จากจำนวน 7 ข้อความ คือ มีนโยบายการประกันคุณภาพภายในคณะ

ตาราง 4.11 สรุปจำนวนข้อความที่อยู่ในเกณฑ์แต่ละระดับ และแต่ละองค์ประกอบ

ระดับของเกณฑ์	องค์ประกอบที่								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ระดับ 5	8	18	9	6	3	4	6	4	7
ระดับ 4	7	15	4	4	2	3	4	3	5
ระดับ 3	4	5	3	3	2	2	3	2	4
ระดับ 2	2	2	2	2	1	1	2	1	3
ระดับ 1	1	-	1	1	-	-	1	-	1

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามองค์ประกอบ 9 ด้าน

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเกณฑ์ที่สร้างขึ้น

ในการพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามองค์ประกอบ 9 ด้าน ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเกณฑ์สอบผลการประกันคุณภาพตามองค์ประกอบ 9 ด้านที่สร้างขึ้น โดยการนำผลสรุปการสร้างเกณฑ์ 5 ระดับ ไปประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการประกันคุณภาพ จำนวน 7 คน ของมหาวิทยาลัย 4 แห่งที่เข้าร่วมโครงการนำร่องการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งนี้ โดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับระดับของเกณฑ์และจำนวนข้อความในแต่ละระดับว่ามีความสอดคล้องและมีความเหมาะสมกับเกณฑ์หรือไม่

ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คนใน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 มีความคิดเห็นตรงกันว่า เกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพควรมี 5 ระดับ เกณฑ์ที่ได้ทุกระดับและทุกองค์ประกอบ มีจำนวนข้อความที่ใช้ประกอบเป็นเกณฑ์เหมาะสมดีแล้ว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 คณะ ในโครงการนำร่องการประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยบูรพา โดยพัฒนาตามองค์ประกอบ 9 ด้านของทบวงมหาวิทยาลัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยนี้มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ใช้สำหรับสร้างเกณฑ์ ประกอบไปด้วยผู้บริหาร จำนวน 14 คน ข้าราชการสาย ก, ข, และ ค จำนวน 529 คน ส่วนกลุ่มที่ใช้สำหรับพัฒนาเกณฑ์ ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องในด้านการประกันคุณภาพคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทั้ง 4 คณะที่เข้าร่วมโครงการนำร่อง จำนวน 7 คน ใช้สำหรับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มี 3 ฉบับ คือ 1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร เพื่อขอความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ ความจำเป็นและระดับของเกณฑ์ตรวจสอบผลการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ข้าราชการสาย ก ข และข้าราชการสาย ค ที่มีต่อเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 คณะที่เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้จำนวน 529 คน จากการส่งแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้รับกลับมาจำนวน 245 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 46.31 และพบว่า บางฉบับมีความเชื่อถือได้น้อย จึงคัดแบบสอบถามดังกล่าวออกโดยมีวิธีการดังนี้ คือ (1) พิจารณาแบบสอบถามที่ผู้ตอบได้เขียนตอบแสดงความคิดเห็น (2) แบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบกลับมาไม่ครบถ้วนในทุกระดับ (3) ตรวจสอบคำตอบที่ได้จากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เมื่อเทียบกับภาระงานในหน้าที่ของผู้ตอบ และ (4) วิเคราะห์แบบแผนการตอบโดยใช้เทคนิคกัตต์แมน ทำให้เหลือแบบสอบถามเพื่อการวิเคราะห์จำนวน 159 ฉบับ 3. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ใช้สำหรับตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้น

ในการตัดสินใจเพื่อสรุปจำนวนระดับของเกณฑ์และจำนวนข้อความในแต่ละระดับของเกณฑ์ และความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ใช้ค่าความสอดคล้องร้อยละ 80 ขึ้นไปเป็นหลักในการตัดสินใจ

สรุปผลการวิจัย

1. การสร้างเกณฑ์ตรวจสอบผลการประกันคุณภาพ สรุปได้ว่า ได้เกณฑ์ตามองค์ประกอบ 9 ด้านของ ทบวง ในแต่ละองค์ประกอบมีเกณฑ์ 5 ระดับ ในแต่ละระดับประกอบด้วยจำนวนข้อต่างกัน และโดยใช้การตอบตั้ง แต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปเป็นหลักในการคัดเลือกข้อความในแต่ละระดับ ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 จำนวนข้อของเกณฑ์ในแต่ละระดับ

องค์ประกอบที่	ระดับของเกณฑ์/จำนวนข้อ				
	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
1. ปรัชญาปณิธาน วัตถุประสงค์และแผน การดำเนินงาน	8	7	4	2	1
2. การเรียนการสอน	18	15	5	3	0
3. กิจกรรมการพัฒนา นิสิต นักศึกษา	9	4	3	2	1
4. การวิจัย	6	4	3	2	1
5. การบริการทาง วิชาการแก่สังคม	3	2	2	1	0
6. การทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม	4	3	2	1	0
7. การบริหารและ จัดการ	6	4	3	2	1
8. การเงินและ งบประมาณ	4	3	2	1	0
9. ระบบและกลไก การประกันคุณภาพ	7	5	4	3	1

2. ความตรงตามเนื้อหาของเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในคณะครู ศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งพิจารณาจากคำสัมภาษณ์ที่สอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิ ร้อยละ 80 ขึ้นไป พบว่า ทุกองค์ประกอบผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นสอดคล้องกันว่าเกณฑ์ตรวจสอบภายในควร จะมี 5 ระดับ และจำนวนข้อในแต่ละระดับของเกณฑ์เหมาะสมแล้ว

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 คณะในโครงการนำร่องการประกันคุณภาพการศึกษา จากผลการวิจัยมีประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การสร้างเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาคณะครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 คณะที่เข้าร่วมโครงการนำร่องการประกันคุณภาพการศึกษา ในการได้มาซึ่งข้อมูลที่จะนำมาใช้ประกอบเป็นเกณฑ์ดังกล่าว ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ลักษณะการได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับวิธีการที่ใช้ศึกษาของบุญรอด วุฒิสาสตร์กุล (2535) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การพิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารวิชาการระดับรองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าภาค ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประกอบเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้บริหารและมีประสบการณ์ในการบริหารในระดับคณะ

2. เกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในคณะครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 คณะ ที่เข้าร่วมโครงการนำร่องในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้ มี 5 ระดับ คือ ระดับ 1 – 5 ในแต่ละระดับมีจำนวนข้อความแตกต่างกัน โดยยึดเกณฑ์การตอบจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความเห็นตรงกันตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปได้ ซึ่งขั้นตอนการกำหนดเกณฑ์ที่ได้สอดคล้องกับแนวทางการกำหนดเกณฑ์ของสุภาณี เตชะดำรงสิน (2521) ดนัย เทียนพุ่ม (2525) กล่าวคือ ใช้การพิจารณาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปจะถือว่าข้อมูลนั้นใช้ได้ ทั้งนี้ส่วนใหญ่งานวิจัยที่ใช้วิธีการกำหนดเกณฑ์มักจะใช้การกำหนดเกณฑ์โดยใช้ความเห็นตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ ดังนั้นจึงถือได้ว่าข้อมูลที่ประกอบอยู่ในเกณฑ์ตรวจสอบแต่ละระดับสามารถนำไปใช้ตรวจสอบได้

3. จากการพิจารณาจำนวนข้อความในแต่ละระดับขององค์ประกอบ พบว่า มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบระดับ 5 (ดีมาก) พบว่า จะประกอบไปด้วยข้อความทุกข้อความที่นำมาใช้พิจารณา ส่วนในระดับ 4 (ดี) ระดับ 3 (พอใช้) ระดับ 2 (ต้องปรับปรุง) และระดับ 1 (ต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง) จำนวนข้อความที่อยู่ในเกณฑ์จะมีจำนวนลดหลั่นกันตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิธีการกำหนดเกณฑ์ในระดับต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการได้รับเงินเดือนสูงขึ้นของภักดี แสงจันทร์ (2539) และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนนิมิตติศาสตร์และยึดหยุ่นของ Cotteral (1986 อ้างถึงในลัดดา เรืองมนิธรรม, 2530) กล่าวคือ เกณฑ์ที่บ่งชี้ถึงระดับคุณภาพที่ดีที่สุดย่อมจะมีความสมบูรณ์ในทุกประการ (Perfect) ส่วนเกณฑ์ในระดับรองลงมามีความสมบูรณ์ลดหลั่นกันตามลำดับของความสำคัญของเกณฑ์ ดังนั้นเมื่อเทียบกับจำนวนข้อความที่ใช้ประกอบเป็นเกณฑ์ในแต่ละระดับ ระดับดีมาก (ระดับ 5) จึงเห็นได้ว่า มีข้อความทุกข้อความประกอบอยู่ในเกณฑ์ระดับนี้ ส่วนในระดับรองลงมา จะมีจำนวนข้อความลดลงตามลำดับความสำคัญของเกณฑ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ถึงรายละเอียดของจำนวนข้อความที่ใช้ประกอบเป็นเกณฑ์ในแต่ละระดับว่า ในการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ยังอยู่ในช่วงระยะเริ่มแรกของการดำเนินการประกันคุณภาพ ซึ่งถือได้ว่าเป็นระยะนำร่อง ในการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ยังมีปัญหาและอุปสรรคอีกมาก ดังนั้นเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติการตรวจสอบ ในระยะเริ่มต้นจำนวนข้อความที่ใช้เป็นเกณฑ์ควรจะมีจำนวนข้อความที่สำคัญและจำเป็น ซึ่งเมื่อพัฒนาไปไ้ระยะหนึ่ง คณะหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพสามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงจำนวนข้อความที่ใช้ประกอบเป็นเกณฑ์ในแต่ละระดับได้

4. ในด้านความตรงของเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชาที่ร่วมโครงการนำร่องทั้ง 4 แห่ง พบว่า เกณฑ์การตรวจสอบกับจำนวนข้อความมีความสอดคล้องกัน โดยทั่วไป เกณฑ์ที่บ่งชี้ถึงระดับคุณภาพที่สูงกว่าย่อมจะมีจำนวนข้อความมากกว่าเกณฑ์ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิธีการกำหนดเกณฑ์ในระดับต่าง ๆ ของภักดี แสงจันทร์ (2539) และ Cotteral (1986 อ้างถึงในลัดดา เรืองมนิธรรม, 2530) กล่าวคือ เกณฑ์ที่มีคุณภาพที่ดีที่สุดย่อมจะมีความสมบูรณ์ที่สุด ดังนั้นจึงมีจำนวนข้อความทุกข้อ ส่วนเกณฑ์ในระดับรองลงมา จะมีจำนวนข้อความลดลงตามลำดับความสำคัญของระดับของเกณฑ์ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาผลสรุปจากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการสาย ก ข้าราชการสาย ข และข้าราชการสาย ค กับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิพบว่ามีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นด้วยกับเกณฑ์ที่ได้จากการตอบจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

5. เมื่อพิจารณาเกณฑ์ที่ได้จากการพัฒนา ในแง่ของความเป็นไปได้ที่จะนำเกณฑ์ดังกล่าวไปใช้เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพใน 4 คณะที่เข้าร่วมโครงการนำร่องการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เกณฑ์ที่ได้จากการพัฒนาดังกล่าว มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบผลการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้เหตุผลว่า เกณฑ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่ดำเนินการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์นำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของคณะตนเองได้ กล่าวคือ ในระยะเบื้องต้นของการดำเนินงานการประกันคุณภาพ บางคนยังไม่มีกำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบผลการดำเนินงานหรือบางคนที่ยังไม่มีทิศทางในการกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบ ก็สามารถที่จะนำไปใช้ได้ทันทีหรืออาจจะนำไปดัดแปลงให้มีความเหมาะสมกับคณะของตนเองได้ (สัมภาษณ์ ธิดารัตน์ บุญนุช, รองประธานคณะกรรมการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ, 13 กันยายน 2542, เจริญ นิมนวล, คณะกรรมการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ, 15 กันยายน 2542, วิจิต สุรัตน์เรืองชัย, ประธานคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพ, 20 กันยายน 2542, รุ่งฟ้า กิติญาณสุนต์, อนุกรรมการและเลขานุการการประกันคุณภาพ, 17 กันยายน 2542, กุลยา ตันติผลาชีวะ, ประธานฝ่ายดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา, 17 กันยายน 2542, อัจฉรา วัฒนณรงค์, คณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา, 22 กันยายน 2542, พนิต เข้มทอง, ประธานจัดการคุณภาพการศึกษา, 23 กันยายน 2542)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นนี้ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกันคุณภาพ ดังนั้นจึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ได้
2. ควรมีการนำผลที่ได้จากการนำเกณฑ์นี้ไปใช้มาพัฒนาการดำเนินงานภายในคณะเพื่อเป็นฐานนำไปสู่การตรวจสอบโดยภายนอกต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 คณะที่เข้าร่วมโครงการนำร่องเท่านั้น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษากับคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทั่วประเทศ แล้วมีการทำดัชนีชี้ค่าต่อไป เพื่อดูว่ารูปแบบของเกณฑ์ที่ได้มีการปรับเปลี่ยนหรือไม่

2. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเกณฑ์ใน 5 ระดับเท่านั้น ดังนั้นจึงควรศึกษาระดับของเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบที่นอกเหนือจากการสร้างและพัฒนาเกณฑ์ใน 5 ระดับ เพื่อหาระดับของเกณฑ์ที่เหมาะสมที่จะใช้สำหรับการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทั่วประเทศต่อไป

3. ควรมีการศึกษาเกณฑ์ตรวจสอบโดยภายนอกควบคู่ไปกับเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน เพื่อเตรียมการรองรับการตรวจสอบจากทบวงมหาวิทยาลัยต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา ศรีวรรณพงษ์. 2539. **การพัฒนาบุคลากรสาย ข และสาย ค ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กัจจา บานชื่น. 2539. **การพัฒนาเกณฑ์การติดตามผลอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการศึกษา.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกื้อ กระแสโสม. 2538. **การศึกษาความจริงใจในการตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์โดยใช้มาตรวัดความเท็จ.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัส สุวรรณเวลา. 2540. **บนเส้นทางอุดมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรินทร์ เทศวานิช. 2541. การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา กรณีศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. **วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช 11** (พฤษภาคม – สิงหาคม) : 37-50.
- เจษฎา เจษฎาวัดย์. 2530. **การตรวจสอบภายใน.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ (1984) จำกัด.
- ชมพูนุทิต์ ธรรมโสมณ. 2538. **การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.** วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- दनัย เทียนพุดดิ. 2525. **การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดดำเนินโครงการการประชุมปฏิบัติการ.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงพร ชินสมบุญรณ์. 2522. **การสร้างเกณฑ์การประเมินโรงเรียนอนุบาล.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2541. **แนวทางการปฏิบัติการตรวจสอบภายใน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทบุญศิริการพิมพ์ จำกัด.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2539. **เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา.** (เอกสารอัดสำเนา)
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541. **แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา.** กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541. **ประกันคุณภาพ ISO 9000 ตามการประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา. ในรายงาน
การประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ,** หน้า 2-3.
17-18 กรกฎาคม 2541 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทองอินทร์ วงศ์ไธธร. 2541. **ระบบและกลไกการประกันคุณภาพอุดมศึกษาในสหราชอาณาจักร.**
(เอกสารอัดสำเนา)
- ทองอินทร์ วงศ์ไธธร, พรชัย มงคลวนิช และ ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์. 2541. **ระบบและกลไกการประกัน
คุณภาพอุดมศึกษาในสหราชอาณาจักร.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย ผดุงตาล. 2540. **หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการผู้
ชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญและผู้เชี่ยวชาญพิเศษตามทัศนะของผู้บริหารและข้าราชการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการอุดม
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- นรินทร์ ทินกร ณ อยุธยา. 2541. **ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- บุญรอด วุฒิสาศตรกุล. 2535. **เกณฑ์พิจารณาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. รายงานการ
วิจัย. กรุงเทพมหานคร.**
- ปลัดทบวงมหาดไทย, สำนักงาน. 2539. **ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา.**
กรุงเทพมหานคร : ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. 2539. **คู่มือการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับ
สถาบันอุดมศึกษา. (เอกสารอัดสำเนา)**
- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. 2540. **คู่มือการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับ
สถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร. (เอกสารอัดสำเนา)**
- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. 2540. **เอกสารประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา.**
กรุงเทพมหานคร. (เอกสารอัดสำเนา)

- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. 2541. **การตรวจสอบคุณภาพโดยภายนอก.** (เอกสารอัดสำเนา)
- พัศวี จิตธรรม. 2538. **การพัฒนาเกณฑ์การประเมินความถูกต้องของการออกเสียง “ร” และ “ล” ในภาษาไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภักดี แสงจันทร์. 2539. **ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับเงินเดือนสูงขึ้น.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดา เรืองมโนธรรม. 2530. **การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนทักษะวิชาเขียนสำหรับวิชาเขียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันชัย ศิริชนะ. 2537. **การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. 2537. **ทฤษฎีการประเมิน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541 **แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2
- สาจิตต์ จันทร์โหนด และ กวี วงศ์พัฒน์. 2529. **การตรวจสอบและการควบคุมภายใน.** กรุงเทพฯ : บริษัททวณก จำกัด.
- สิริกัญญา พวงสมบัติ. 2538. **การพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการสุขภาพด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชุม มูลเมือง. 2530. **เทคนิคการประเมินโครงการ.** กรุงเทพมหานคร : งานวิจัยเศรษฐกิจการศึกษาของแผนงาน สำนักงานปลัดทบวง กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุภาณี เตชะดำรงสิน. 2521. **การสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษาแผนกณิชยการ.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. 2540. **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา สถาบันราชภัฏ.** กรุงเทพฯ: บริษัทแอล. ที.เพรส จำกัด.

- เสถียร อักษรฐ. 2541. **รูปแบบการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อุทุมพร จามรมาน. **การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย**. เอกสารประกอบการสัมมนา โครงการสัมมนาเรื่องแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ณ วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า วันที่ 4 มิถุนายน 2541.
- อุทุมพร จามรมาน. 2541. **ดัชนีและเกณฑ์ที่เกี่ยวกับคุณภาพการอุดมศึกษา**. (เอกสารอัดสำเนา)
- อุบล วิทยาเอนกนันท์. 2538. **การพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการสุขภาพด้านการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุ่มลักษณะในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Artachariya, P. 1997. Quality Assurance : Definition implication. *Apheit Journal* 4 : 43-47.
- Buckingham, D. and Chalkley. B. 1994. Quality Audit : The National Scene Implications for Departments. *Journal of Geography in Higher Education* 18 : 168-175.
- Carmichael, D. R. and Willingham, J. J. 1989. **Auditing Concepts and methods**. New York : McGraw – Hill, Inc.
- Cizek, G.J. 1993. Reconsidering Standards and Criteria. *Journal of Educational Measurement* 30 : 93-106.
- Committee for Quality Assurance in higher education. 1994. **Report on 1993 Quality Reviews**. Canberra: Australian Government Publishing Service.
- Craft, A. 1992. **Quality Assurance in Higher Education**. London: The Falmer Press.
- Craft, A. 1994. **International Developments in Assuring Quality in Higher Education**. London : The Falmer Press.
- Emanuel, R. 1998. **Quality Assurance in Scottish Higher Education**. University of Glassgow : 22-28 March.

- Frazer, M. 1992. **Quality Assurance in Higher Education**. New York : The Falmer press, Taylor & francis.
- Gaither, G. 1998. **Quality Assurance in Higher Education : An International Perspective**. San Francisco : Jossey Bass Inc., Publishers.
- Geoffrey, D.D. 1994. **Developing Quality Systems in Education**. New York: Routledge.
- Harman, G. 1996. **Quality Assurance for Higher Education: Developing and Managing Quality Assurance for Higher Education Systems and Institutions in Asia and the Pacific**. Bangkok: UNESCO Principal Regional Office for Asia and the Pacific.
- Jackson, N. 1996. Internal Academic Quality Audit in UK Higher Education : part I - current practice and conceptual framework. **Quality Assurance in Education** 4 : 37-46.
- Navaratnam. K. K. 1994. Quality Assurance Audits in Technical and further education. **Total Quality Management** 5 : 219-226.
- Robertson, J. C. and Davis, F.G. 1988. **Auditing**. New York : Bussiness Publication, Inc.
- Segers, M., and Dochy, F. 1996. Quality Assurance in Higher Education : Theoretical Consideration and Empirical Evidence. **Study in Education Evaluation** 22 : 115-135.
- Slaughter, S. 1995. Criteria for Restructuring Postsecondary Education. **Journal for Higher Education Management** 10 : 31-43.
- Stebbing, L. 1993 **Quality Assurance the route to efficiency and competitiveness**. New York : Ellis Horwood.
- Tenneyson, L.A. 1996. "Quality and Quality Review". **Audit annual: Handbook for Institutions and Members of Audit Panels**. Newzeland: University of Newzeland Press.
- Webster. 1966. **Webster' s third new international dictionary**. Chicago : R.R.Donnelly & Sons Company.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- Wongsothon, T. 1998. Quality Assurance for Higher Education in Thailand, paper for seminar, Regional Workshop on Quality Assurance for Higher Education in Asia and the Pacific.
- Woodhouse, D. 1995. Audit annual : Handbook for institutions and Members of Audit Panels. NewZeland : University of New Zealand Press.
- Woolf, E. 1979. Auditing today. London : Prentice – Hall International, Inc.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้บริหารสำหรับการสัมมนาเพื่อขอความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับ
การประกันคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์	คณบดี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดารัตน์ บุญนุช	รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร. เจริญณี นิ่มนวล	รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม	รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี	คณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชิต สุรัตน์เรืองชัย	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
8. ดร. ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
9. ดร. สมศักดิ์ ลีลา	รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
10. อาจารย์สุชาติ ศรีโสภณภรณ์	รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
11. อาจารย์รุ่งฟ้า กิติญาณสุนต์	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พณิต เข้มทอง	รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
13. อาจารย์สมชาย แสงจิตต์พันธุ์	รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
14. รองศาสตราจารย์ สมจิต สวธน์ไพบูลย์	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสัมมนาเพื่อตรวจสอบความตรงของเกณฑ์ที่พัฒนา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดารัตน์ บุญนุช
รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
รองประธานคณะกรรมการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. เจริญนี้ นิ่มนวล
รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา
คณะกรรมการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิต สุรัตน์เรืองชัย
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ประธานคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. อาจารย์รุ่งฟ้า กิติญาณสุนต์
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
อนุกรรมการและเลขานุการประกันคุณภาพ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลยา ตันติผลชีวะ
ผู้ช่วยคณบดี
ประธานฝ่ายดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนางรงค์
อาจารย์ประจำภาควิชาการอุดมศึกษา
คณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พนิต เข้มทอง
รองคณบดี
ประธานจัดการคุณภาพการศึกษา
เลขานุการคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
3. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเกณฑ์ที่พัฒนา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์คนบติ/รองคนบติคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

ด้านปรัชญา/ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน

ปรัชญา/ปณิธาน

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานหรือไม่

 .....

.....

2. ท่านคิดว่าการกำหนดปรัชญา/ปณิธาน มีความสำคัญและมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

 .....

.....

3. ท่านคิดว่าลักษณะของปรัชญา/ปณิธานมีความชัดเจนหรือไม่นั้น ท่านพิจารณาได้จากอะไร

 .....

.....

4. เมื่อมีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานแล้ว คณะของท่านสามารถปฏิบัติได้ตามที่ได้เขียนหรือพูดไว้หรือไม่

 .....

.....

5. ถ้าจะให้ผ่านการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมีทั้งปรัชญาและปณิธาน

 .....

.....

6. ในการกำหนดวัตถุประสงค์ คณะของท่านได้มีการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะหรือไม่

 .....

.....

7. ท่านคิดว่า การกำหนดนโยบายของคณะมีความสำคัญและจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

 .....
.....

8. คณะของท่าน มีแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างไร

 .....
.....

9. คณะของท่านได้มีการนำปรัชญา/ปณิธาน และนโยบายมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....
.....

10. คณะของท่านได้มีการนำวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....
.....

11. มีการกำหนดระยะเวลาในการกำหนดระยะเวลาประเมินผลแผนงาน/โครงการหรือไม่

 .....
.....

12. ท่านคิดว่าการจัดทำรายงานการประเมินโครงการมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน

 .....
.....

13. ท่านคิดว่าการมีเอกสารแสดงผลการประเมินแผนงานและโครงการต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของคณะมากน้อยแค่ไหน

 .....
.....

ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

นโยบาย

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....
.....

2. ท่านคิดว่า มีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องมีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพ

 .....

.....

3. ท่านคิดว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบใดบ้าง (เช่น ระบบการควบคุมคุณภาพ ระบบการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพ และระบบการประกันคุณภาพภายใน)

 .....

.....

4. เมื่อคณะของท่านได้มีระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านแล้ว จะต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....

.....

5. ท่านคิดว่า การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพมีความสำคัญและจำเป็นหรือไม่

 .....

.....

6. คณะของท่าน ได้มีการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะแล้วหรือยัง

 .....

.....

7. ท่านคิดว่า ในการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะ ควรจะมีกี่ระดับ (3 ระดับหรือ 5 ระดับ)

 .....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา/ฝ่ายวิชาการ

**แบบสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา/ฝ่ายวิชาการ
คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์**

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

ด้านปรัชญา/ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน

ปรัชญา/ปณิธาน

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานหรือไม่

 .....

2. ท่านคิดว่าการกำหนดปรัชญา/ปณิธาน มีความสำคัญและมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

 .....

3. ท่านคิดว่าลักษณะของปรัชญา/ปณิธานมีความชัดเจนหรือไม่นั้น ท่านพิจารณาได้จากอะไร

 .....

4. เมื่อมีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานแล้ว คณะของท่านสามารถปฏิบัติได้ตามที่ได้เขียนหรือพูดไว้หรือไม่

 .....

5. ถ้าจะให้ผ่านการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมีทั้งปรัชญาและปณิธาน

 .....

6. ในการกำหนดวัตถุประสงค์ คณะของท่านได้มีการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะหรือไม่

 .....

7. ท่านคิดว่า การกำหนดนโยบายของคณะมีความสำคัญและจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

 .....

8. คณะของท่าน มีแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างไร

 .....

.....

9. คณะของท่านได้มีหรือนำปรัชญา/ปณิธาน และนโยบายมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....

.....

10. คณะของท่านได้มีการนำวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....

.....

11. มีการกำหนดระยะเวลาในการกำหนดระยะเวลาประเมินผลแผนงาน/โครงการหรือไม่

 .....

.....

12. ท่านคิดว่าการจัดทำรายงานการประเมินโครงการมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน

 .....

.....

13. ท่านคิดว่าการมีเอกสารแสดงผลการประเมินแผนงานและโครงการต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของคณะมากน้อยแค่ไหน

 .....

.....

ด้านการเรียนการสอน

หลักสูตร

1. มีการกำหนดระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตรหรือไม่

 .....

.....

2. ในการเปิดหลักสูตรใหม่ มีการพิจารณาในเรื่องใดบ้าง

 .....

.....

3. มีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรหรือไม่

 .....

.....

4. มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

 .....

.....

อาจารย์

1. มีระบบสรรหาและคัดเลือกอาจารย์หรือไม่ อย่างไร

 .....

.....

2. มีกิจกรรมการพัฒนาอาจารย์หรือไม่

 .....

.....

3. มีการกำหนดภาระงานสอน/งานวิจัย/งานบริการทางวิชาการ/งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมหรือไม่

 .....

.....

4. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์หรือไม่ อย่างไร

 .....

.....

กระบวนการเรียนการสอน

1. มีการสนับสนุนให้อาจารย์ผลิตตำราและสื่อการเรียนการสอนหรือไม่

 .....

.....

2. มีการกำหนดเกณฑ์หรือไม่ในการกำหนดให้อาจารย์ผลิตตำราและสื่อการเรียนการสอน

 .....

.....

3. มีการจัดทำแผนการสอนทุกรายวิชาหรือไม่

 .....

.....

นิสิต/นักศึกษา

1. ในแต่ละปีที่จะรับนักศึกษาเข้ามาศึกษาต่อ มีระบบการคัดเลือกหรือไม่

 .....

.....

2. ในระหว่างการศึกษา ท่านคิดว่าควรมีการติดตามผลการศึกษานิสิตหรือไม่

 .....

.....

3. เมื่อนิสิต/นักศึกษจบการศึกษาไปแล้ว ท่านคิดว่าควรมีการติดตามประเมินคุณภาพของบัณฑิตหรือไม่ อย่างไร

 .....

.....

การวัดและประเมินผล

1. มีระบบการวัดและประเมินผลนิสิต/นักศึกษาหรือไม่

 .....

.....

2. มีรายงานการประเมินผลของอาจารย์หรือไม่

 .....

.....

3. มีรายงานการวัดและประเมินผลในรายวิชาหรือไม่

 .....

.....

ปัจจัยเกื้อหนุน

1. ท่านคิดว่าบริเวณและบรรยากาศของคณะมีผลต่อการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาหรือไม่

 .....

.....

2. ทางคณะให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาในคณะ ในเรื่องดังต่อไปนี้เพียงใด

-อาคารสถานที่

-ห้องเรียน

-ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้า

-คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ

 .....

3. มีจำนวนตำราหลัก วารสารภาษาไทยและวารสารภาษาต่างประเทศเพียงพอหรือไม่

 .....

4. มีคอมพิวเตอร์สำหรับการค้นคว้าข้อมูลเพียงพอหรือไม่

 .....

5. คณะของท่าน ได้มีการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะแล้วหรือยัง

 .....

6. ท่านคิดว่า ในการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะ ควรจะมีกี่ระดับ (3 ระดับหรือ 5 ระดับ)

 .....

ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

นโยบาย

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....

2. ท่านคิดว่า มีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องมีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพ

 .....

3. ท่านคิดว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบใดบ้าง (เช่น ระบบการควบคุมคุณภาพ ระบบการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพ และระบบการประกันคุณภาพภายใน)

 .....

4. เมื่อคณะของท่านได้มีระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านแล้ว จะต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....

.....

5. ท่านคิดว่า การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพมีความสำคัญและจำเป็นหรือไม่

 .....

.....

6. คณะของท่าน ได้มีการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะแล้วหรือยัง

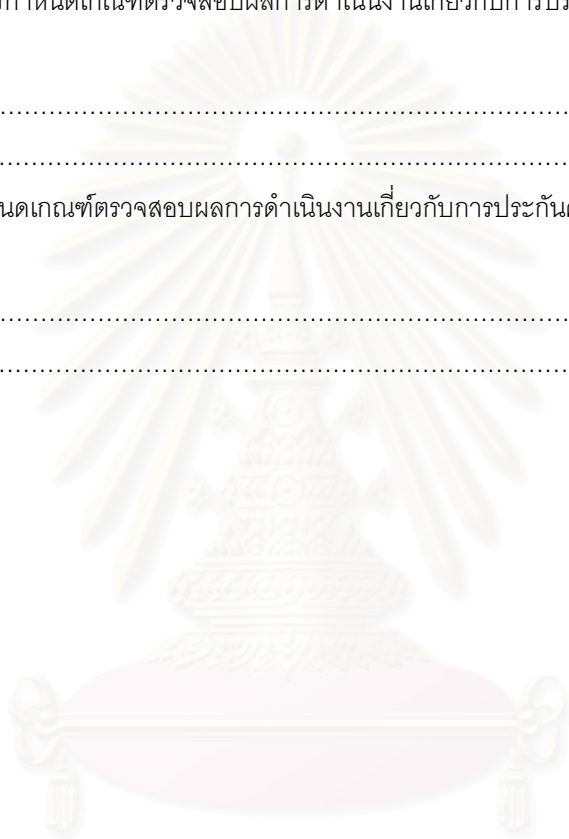
 .....

.....

7. ท่านคิดว่า ในการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะ ควรจะมีกี่ระดับ (3 ระดับหรือ 5 ระดับ)

 .....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

ด้านปรัชญา/ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน

ปรัชญา/ปณิธาน

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานหรือไม่

.....

2. ท่านคิดว่าการกำหนดปรัชญา/ปณิธาน มีความสำคัญและมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

.....

3. ท่านคิดว่าลักษณะของปรัชญา/ปณิธานมีความชัดเจนหรือไม่นั้น ท่านพิจารณาได้จากอะไร

.....

4. เมื่อมีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานแล้ว คณะของท่านสามารถปฏิบัติได้ตามที่ได้เขียนหรือพูดไว้หรือไม่

.....

5. ถ้าจะให้ผ่านการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมีทั้งปรัชญาและปณิธาน

.....

6. ในการกำหนดวัตถุประสงค์ คณะของท่านได้มีการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะหรือไม่

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. ท่านคิดว่า การกำหนดนโยบายของคณะมีความสำคัญและจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

 .....
.....

8. คณะของท่าน มีแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างไร

 .....
.....

9. คณะของท่านได้มีการนำปรัชญา/ปณิธาน และนโยบายมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....
.....

10. คณะของท่านได้มีการนำวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....
.....

11. มีการกำหนดระยะเวลาในการกำหนดระยะเวลาประเมินผลแผนงาน/โครงการหรือไม่

 .....
.....

12. ท่านคิดว่าการจัดทำรายงานการประเมินโครงการมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน

 .....
.....

13. ท่านคิดว่าการมีเอกสารแสดงผลการประเมินแผนงานและโครงการต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของคณะมากน้อยแค่ไหน

 .....
.....

ด้านการบริหารจัดการ

โครงสร้างและระบบการบริหาร

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานหรือไม่

 .....
.....

2. มีการจัดทำรายงานการประเมินผลการบริหารจัดการของคณะหรือไม่

.....

อำนาจหน้าที่ของบุคลากร

3. มีเอกสารแสดงขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากรหรือไม่

.....

ระบบการคัดเลือกบุคลากร

4. มีเอกสารกำหนดหลักเกณฑ์การรับและวิธีการคัดเลือกบุคลากรหรือไม่

.....

การมีส่วนร่วมในการบริหาร

5. มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในคณะได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารงานของคณะหรือไม่

.....

6. มีการจัดวางระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจหรือไม่

.....

7. มีการประเมินระบบบริหารและผู้บริหารหรือไม่

.....

8. ท่านคิดว่าควรจะมีการกระจายอำนาจแลการตัดสินใจหรือไม่

.....

9. ท่านคิดว่าควรมีระบบการตรวจสอบการบริหารหรือไม่

.....

ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

นโยบาย

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....

.....

2. ท่านคิดว่า มีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องมีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพ

 .....

.....

3. ท่านคิดว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบใดบ้าง (เช่น ระบบการควบคุมคุณภาพ ระบบการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพ และระบบการประกันคุณภาพภายใน)

 .....

.....

4. เมื่อคณะของท่านได้มีระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านแล้ว จะต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....

.....

5. ท่านคิดว่า การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพมีความสำคัญและจำเป็นหรือไม่

 .....

.....

6. คณะของท่าน ได้มีการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะแล้วหรือยัง

 .....

.....

7. ท่านคิดว่า ในการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะ ควรจะมีกี่ระดับ (3 ระดับหรือ 5 ระดับ)

 .....

.....

แบบสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

ด้านปรัชญา/ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน

ปรัชญา/ปณิธาน

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานหรือไม่

.....

2. ท่านคิดว่าการกำหนดปรัชญา/ปณิธาน มีความสำคัญและมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

.....

3. ท่านคิดว่าลักษณะของปรัชญา/ปณิธานมีความชัดเจนหรือไม่นั้น ท่านพิจารณาได้จากอะไร

.....

4. เมื่อมีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานแล้ว คณะของท่านสามารถปฏิบัติได้ตามที่ได้เขียนหรือพูดไว้หรือไม่

.....

5. ถ้าจะให้ผ่านการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมีทั้งปรัชญาและปณิธาน

.....

6. ในการกำหนดวัตถุประสงค์ คณะของท่านได้มีการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะหรือไม่

.....

7. ท่านคิดว่า การกำหนดนโยบายของคณะมีความสำคัญและจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

.....

8. คณะของท่าน มีแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างไร

 .....
.....

9. คณะของท่านได้มีการนำปรัชญา/ปณิธาน และนโยบายมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....
.....

10. คณะของท่านได้มีการนำวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....
.....

11. มีการกำหนดระยะเวลาในการกำหนดระยะเวลาประเมินผลแผนงาน/โครงการหรือไม่

 .....
.....

12. ท่านคิดว่าการจัดทำรายงานการประเมินโครงการมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน

 .....
.....

13. ท่านคิดว่าการมีเอกสารแสดงผลการประเมินแผนงานและโครงการต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของคณะมากน้อยแค่ไหน

 .....
.....

ด้านการเงินและงบประมาณ

นโยบาย

1. มีการกำหนดนโยบายด้านการเงินและงบประมาณของคณะหรือไม่

 .....
.....

แหล่งเงินและงบประมาณ

2. มีการจัดหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดินหรือไม่ ได้มาจากแหล่งใดบ้าง

 .....
.....

การจัดสรรและการตรวจสอบ

3. มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายหรือไม่

 .....

.....

4. มีคณะกรรมการจัดสรรเงินงบประมาณหรือไม่

 .....

.....

5. มีการจัดหารายได้เพื่อดำเนินงานของสถาบันและกองทุนเพื่อการพัฒนาวิชาการหรือไม่

 .....

.....

6. มีระบบการประเมินการใช้เงิน เพื่อการปรับปรุงและจัดสรรงบประมาณหรือไม่

 .....

.....

ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

นโยบาย

7. คณะของท่านได้มีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....

.....

8. ท่านคิดว่า มีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องมีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพ

 .....

.....

9. ท่านคิดว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบใดบ้าง (เช่น ระบบการควบคุมคุณภาพ ระบบการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพ และระบบการประกันคุณภาพภายใน)

 .....

.....

10. เมื่อคณะของท่านได้มีระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านแล้ว จะต้องมีกระบวนการผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....

.....

11. ท่านคิดว่า การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพมีความสำคัญและจำเป็นหรือไม่

 .....

.....

12. คณะของท่าน ได้มีการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะแล้วหรือยัง

 .....

.....

13. ท่านคิดว่า ในการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะ ควรจะมีกี่ระดับ (3 ระดับหรือ 5 ระดับ)

 .....

.....

แบบสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

ด้านปรัชญา/ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน

ปรัชญา/ปณิธาน

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานหรือไม่

 .....

.....

2. ท่านคิดว่าการกำหนดปรัชญา/ปณิธาน มีความสำคัญและมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

 .....

.....

3. ท่านคิดว่าลักษณะของปรัชญา/ปณิธานมีความชัดเจนหรือไม่นั้น ท่านพิจารณาได้จากอะไร

 .....

.....

4. เมื่อมีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานแล้ว คณะของท่านสามารถปฏิบัติได้ตามที่ได้เขียนหรือพูดไว้หรือไม่

 .....

.....

5. ถ้าจะให้ผ่านการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมีทั้งปรัชญาและปณิธาน

 .....

.....

6. ในการกำหนดวัตถุประสงค์ คณะของท่านได้มีการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะหรือไม่

 .....

.....

7. ท่านคิดว่า การกำหนดนโยบายของคณะมีความสำคัญและจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

 .....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

8. คณะของท่าน มีแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างไร

 .....

.....

9. คณะของท่านได้มีการนำปรัชญา/ปณิธาน และนโยบายมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....

.....

10. คณะของท่านได้มีการนำวัตถุประสงค์และนโยบายของคุณมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่

 .....

.....

11. มีการกำหนดระยะเวลาในการกำหนดระยะเวลาประเมินผลแผนงาน/โครงการหรือไม่

 .....

.....

12. ท่านคิดว่าการจัดทำรายงานการประเมินโครงการมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน

 .....

.....

13. ท่านคิดว่าการมีเอกสารแสดงผลการประเมินแผนงานและโครงการต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของคุณมากน้อยแค่ไหน

 .....

.....

ด้านการเรียนการสอน

หลักสูตร

1. มีการกำหนดระยะเวลาในการปรับปรุงหลักสูตรหรือไม่

 .....

.....

2. ในการเปิดหลักสูตรใหม่ มีการพิจารณาในเรื่องใดบ้าง

 .....

.....

3. มีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรหรือไม่

 .....

.....

4. มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

 .....

.....

อาจารย์

5. มีระบบสรรหาและคัดเลือกอาจารย์หรือไม่ อย่างไร

 .....

.....

6. มีกิจกรรมการพัฒนาอาจารย์หรือไม่

 .....

.....

7. มีการกำหนดภาระงานสอน/งานวิจัย/งานบริการทางวิชาการ/งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมหรือไม่

 .....

.....

8. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์หรือไม่ อย่างไร

 .....

.....

กระบวนการเรียนการสอน

9. มีการสนับสนุนให้อาจารย์ผลิตตำราและสื่อการเรียนการสอนหรือไม่

 .....

.....

10. มีการกำหนดเกณฑ์หรือไม่ในการกำหนดให้อาจารย์ผลิตตำราและสื่อการเรียนการสอน

 .....

.....

11. มีการจัดทำแผนการสอนทุกรายวิชาหรือไม่

 .....

.....

นิสิต/นักศึกษา

12. ในแต่ละปีที่จะรับนักศึกษาเข้ามาศึกษาต่อ มีระบบการคัดเลือกหรือไม่

.....

13. ในระหว่างการศึกษา ท่านคิดว่าควรมีการติดตามผลการศึกษาของนิสิตหรือไม่

.....

14. เมื่อนิสิต/นักศึกษาจบการศึกษาไปแล้ว ท่านคิดว่าควรมีการติดตามประเมินคุณภาพของบัณฑิตหรือไม่ อย่างไร

.....

การวัดและประเมินผล

15. มีระบบการวัดและประเมินผลนิสิต/นักศึกษาหรือไม่

.....

16. มีรายงานการประเมินผลของอาจารย์หรือไม่

.....

17. มีรายงานการวัดและประเมินผลในรายวิชาหรือไม่

.....

ปัจจัยเกื้อหนุน

18. ท่านคิดว่าบริเวณและบรรยากาศของคณะมีผลต่อการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาหรือไม่

.....

19. ทางคณะให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาในคณะ ในเรื่องดังต่อไปนี้เพียงใด

-อาคารสถานที่

-ห้องเรียน

-ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้า

-คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ

 .....

.....

20. มีจำนวนตำราหลัก วารสารภาษาไทยและวารสารภาษาต่างประเทศเพียงพอหรือไม่

 .....

.....

21. มีคอมพิวเตอร์สำหรับการค้นคว้าข้อมูลเพียงพอหรือไม่

 .....

.....

ด้านการวิจัย

นโยบาย

1. มีการกำหนดนโยบายด้านการวิจัยของคณะหรือไม่

 .....

.....

แผนงาน

2. มีการกำหนดแผนงานด้านการวิจัยของคณะหรือไม่

 .....

.....

ระบบสนับสนุนการวิจัย

3. ทางคณะมีระบบที่สนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์หรือไม่

 .....

.....

ทรัพยากรเพื่อการวิจัย

4. มีทุนสนับสนุนการทำวิจัยหรือไม่

 .....

.....

5. มีการเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนหรือไม่

 .....

.....

6. มีบทความเกี่ยวกับงานวิจัยลงในวารสารหรือไม่

 .....

.....

7. มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยลงในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติหรือไม่

 .....
.....

8. มีการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยหรือไม่

 .....
.....

9. มีหน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนการทำวิจัยในสถาบันหรือไม่

 .....
.....

10. มีเครือข่ายการวิจัยและสิ่งสนับสนุนเพื่อการทำวิจัยหรือไม่

 .....
.....

ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

นโยบาย

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....
.....

2. ท่านคิดว่า มีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องมีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพ

 .....
.....

3. ท่านคิดว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบใดบ้าง (เช่น ระบบการควบคุมคุณภาพ ระบบการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพ และระบบการประกันคุณภาพภายใน)

 .....
.....

4. เมื่อคณะของท่านได้มีระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านแล้ว จะต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....
.....

5. ท่านคิดว่า การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพมีความสำคัญและจำเป็นหรือไม่

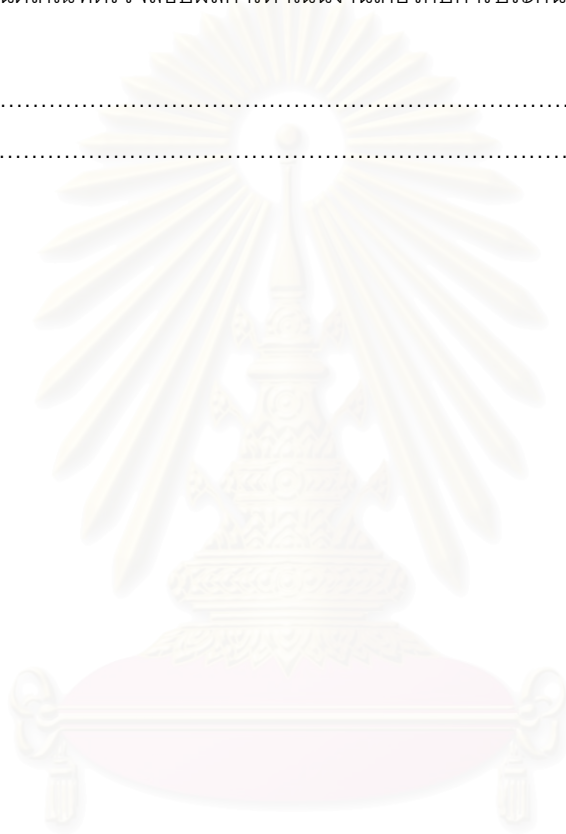
.....
 .....

6. คณะของท่าน ได้มีการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะแล้วหรือยัง

.....
 .....

7. ท่านคิดว่า ในการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะ ควรจะมีกี่ระดับ (3 ระดับหรือ 5 ระดับ)

.....
 .....

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ของคณะบดีฝ่ายกิจการนิสิตคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

ด้านปรัชญา/ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน

ปรัชญา/ปณิธาน

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานหรือไม่

.....

2. ท่านคิดว่าการกำหนดปรัชญา/ปณิธาน มีความสำคัญและมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

.....

3. ท่านคิดว่าลักษณะของปรัชญา/ปณิธานมีความชัดเจนหรือไม่นั้น ท่านพิจารณาได้จากอะไร

.....

4. เมื่อมีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานแล้ว คณะของท่านสามารถปฏิบัติได้ตามที่ได้เขียนหรือพูดไว้หรือไม่

.....

5. ถ้าจะให้ผ่านการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมีทั้งปรัชญาและปณิธาน

.....

6. ในการกำหนดวัตถุประสงค์ คณะของท่านได้มีการกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะหรือไม่

.....

7. ท่านคิดว่า การกำหนดนโยบายของคณะมีความสำคัญและจำเป็นมากน้อยแค่ไหน

.....

8. คณะของท่าน มีแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีอย่างไร

.....
 .....
 9. คณะของท่านได้มีการนำปรัชญา/ปณิธาน และนโยบายมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่
 .....
 .....

10. คณะของท่านได้มีการนำวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะมาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการปฏิบัติการประจำปีหรือไม่
 .....
 .....

11. มีการกำหนดระยะเวลาในการกำหนดระยะเวลาประเมินผลแผนงาน/โครงการหรือไม่
 .....
 .....

12. ท่านคิดว่าการจัดทำรายงานการประเมินโครงการมีความสำคัญมากน้อยแค่ไหน
 .....
 .....

13. ท่านคิดว่าการมีเอกสารแสดงผลการประเมินแผนงานและโครงการต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของคณะมากน้อยแค่ไหน
 .....
 .....

**ด้านกิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา
 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนิสิต**

1. คณะของท่าน ได้มีการกำหนดแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาหรือไม่
 .....
 .....

2. ท่านคิดว่าในด้านของกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนิสิต การกำหนดแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษามีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหน
 .....
 .....

3. ควรจะมีกิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการหรือไม่

 .....

.....

4. ได้มีการจัดทำรายงานการประเมินผลของแต่ละกิจกรรมหรือไม่

 .....

.....

ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ควรจะมีการกำหนดอาจารย์ที่ปรึกษาที่รับผิดชอบดูแลการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาในแต่ละกิจกรรมหรือไม่ และมีวิธีการจัดอย่างไร

 .....

.....

6. ควรจะมีการฝึกอบรมอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร

 .....

.....

7. ท่านคิดว่าระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษามากน้อยแค่ไหน

 .....

.....

การให้บริการแนะแนวอาชีพ

8. ควรจะมีการจัดบริการแนะแนวและจัดหางานให้กับนักศึกษาหรือไม่

 .....

.....

9. ควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบหรือสนับสนุนการแนะแนวอาชีพหรือไม่

 .....

.....

10. ควรจะมีการติดตามและตรวจสอบการให้คำปรึกษาหรือไม่

 .....

.....

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

นโยบาย

1. จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องมีการกำหนดนโยบายการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

 .....

.....

แผนงาน

2. มีการดำเนินงานตามแผนงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมหรือไม่

 .....

.....

การดำเนินงาน

3. มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานหรือไม่

 .....

.....

4. มีรายงานการประเมินผลกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมหรือไม่

 .....

.....

ด้านระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

นโยบาย

1. คณะของท่านได้มีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....

.....

2. ท่านคิดว่า มีความจำเป็นหรือไม่ที่ต้องมีการกำหนดนโยบายในด้านการประกันคุณภาพ

 .....

.....

3. ท่านคิดว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบใดบ้าง (เช่น ระบบการควบคุมคุณภาพ ระบบการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพ และระบบการประกันคุณภาพภายใน)

 .....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. เมื่อคณะของท่านได้มีระบบการประกันคุณภาพภายในคณะของท่านแล้ว จะต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพหรือไม่

 .....

.....

5. ท่านคิดว่า การประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพมีความสำคัญและจำเป็นหรือไม่

 .....

.....

6. คณะของท่าน ได้มีการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะแล้วหรือยัง

 .....

.....

7. ท่านคิดว่า ในการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะ ควรจะมีกี่ระดับ (3 ระดับหรือ 5 ระดับ)

 .....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม
การพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
ของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
(สำหรับผู้บริหาร)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วย
  - องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ
  - องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน
  - องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการ
  - องค์ประกอบที่ 3 การเงินและงบประมาณ
  - องค์ประกอบที่ 4 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ
3. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ **จึงใคร่ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ** ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างยิ่ง

นางสาวลดาวรรณ บัวผัน

นิสิตปริญญาโท สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา
 ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการ องค์ประกอบที่ 3 การเงินและงบประมาณ และองค์ประกอบที่ 4 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ในการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

1. เกณฑ์ในระดับ 5 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับดีมาก
2. เกณฑ์ในระดับ 4 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับดี
3. เกณฑ์ในระดับ 3 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับพอใช้
4. เกณฑ์ในระดับ 2 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
5. เกณฑ์ในระดับ 1 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง

ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อความที่กำหนดมาให้ในแต่ละองค์ประกอบ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างของข้อความ โดยพิจารณาเกณฑ์ตรวจสอบภายในในแต่ละระดับว่าควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง โดยในแต่ละระดับอาจประกอบไปด้วยข้อความที่ซ้ำกันได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

ด้านที่ 0 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนงาน ประกอบไปด้วยข้อความ จำนวน 5 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดปรัชญา
- ข้อความที่ 2 มีการกำหนดปณิธาน
- ข้อความที่ 3 มีการกำหนดวัตถุประสงค์
- ข้อความที่ 4 มีการกำหนดแผนงาน
- ข้อความที่ 5 มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญา

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่				
	1	2	3	4	5
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)	✓	✓	✓	✓	✓
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)	✓	✓		✓	✓
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓	✓	✓	✓
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓		✓	
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓			

จากตัวอย่างการเลือกข้างต้น จะแปลความหมายของผลการเลือกข้อความในแต่ละระดับของเกณฑ์การตรวจสอบภายใน ได้ดังนี้

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 5 (ดีมาก) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 1, 2, 3, 4 และ 5

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 4 (ดี) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 1, 2, 4 และ 5

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 3 (พอใช้) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2, 3, 4 และ 5

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 2 (ต้องปรับปรุง) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2 และ 4

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 1 (ต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 8 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานและวัตถุประสงค์ นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้
- ข้อความที่ 2 มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับปณิธาน
- ข้อความที่ 3 มีแผนพัฒนาคณะระยะยาวสอดคล้องกับปณิธานและนโยบายของคณะ
- ข้อความที่ 4 มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะ
- ข้อความที่ 5 มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะ
- ข้อความที่ 6 มีการประเมินผลแผนดำเนินการ/โครงการเป็นระยะ
- ข้อความที่ 7 มีเอกสารที่แสดงการตรวจสอบและประเมินแผนงานและโครงการ
- ข้อความที่ 8 มีเอกสารรายงานผลการปรับปรุงแผนและโครงการที่เป็นปัจจุบัน

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 6 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร
- ข้อความที่ 2 มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน
- ข้อความที่ 3 มีการกำหนดขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร
- ข้อความที่ 4 มีการจัดวางระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจ
- ข้อความที่ 5 มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร
- ข้อความที่ 6 มีการประเมินระบบบริหารและผู้บริหาร

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่					
	1	2	3	4	5	6
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						

องค์ประกอบที่ 3 การเงินและงบประมาณ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน
 ข้อความที่ 2 มีการจัดหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณ
 ข้อความที่ 3 มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย
 ข้อความที่ 4 มีระบบการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่โปร่งใส

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่			
	1	2	3	4
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อความ)				

องค์ประกอบที่ 4 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 7 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีนโยบายการประกันคุณภาพภายใน
 ข้อความที่ 2 มีระบบการควบคุมคุณภาพภายในคณะ
 ข้อความที่ 3 มีระบบการตรวจสอบภายในคณะ
 ข้อความที่ 4 มีการประเมินคุณภาพภายในคณะ
 ข้อความที่ 5 มีระบบการประกันคุณภาพภายในคณะ
 ข้อความที่ 6 มีรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
 ข้อความที่ 7 มีการประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่						
	1	2	3	4	5	6	7
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)							
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)							
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)							
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)							
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)							

*****

ขอกราบขอบพระคุณที่ท่านกรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม
การพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
ของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
(สำหรับข้าราชการสาย ก)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ
  - องค์ประกอบที่ 1 การเรียนการสอน
  - องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา
  - องค์ประกอบที่ 3 การวิจัย
  - องค์ประกอบที่ 4 การบริการทางวิชาการแก่สังคม
  - องค์ประกอบที่ 5 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
3. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ **จึงใคร่ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ** ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างยิ่ง

นางสาวลดาวรรณ บัวผัน

นิสิตปริญญาโท สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา
 ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา องค์ประกอบที่ 3 การวิจัย องค์ประกอบที่ 4 การบริการทางวิชาการแก่สังคม และองค์ประกอบที่ 5 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

1. เกณฑ์ในระดับ 5 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับดีมาก
2. เกณฑ์ในระดับ 4 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับดี
3. เกณฑ์ในระดับ 3 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับพอใช้
4. เกณฑ์ในระดับ 2 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
5. เกณฑ์ในระดับ 1 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง

ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อความที่กำหนดมาให้ในแต่ละองค์ประกอบ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างของข้อความ โดยพิจารณาเกณฑ์ตรวจสอบภายในในแต่ละระดับว่าควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง โดยในแต่ละระดับอาจประกอบไปด้วยข้อความที่ซ้ำกันได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

ด้านที่ 0 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนงาน ประกอบไปด้วยข้อความ จำนวน 5 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดปรัชญา
- ข้อความที่ 2 มีการกำหนดปณิธาน
- ข้อความที่ 3 มีการกำหนดวัตถุประสงค์
- ข้อความที่ 4 มีการกำหนดแผนงาน
- ข้อความที่ 5 มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญา

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่				
	1	2	3	4	5
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)	✓	✓	✓	✓	✓
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)	✓	✓		✓	✓
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓	✓	✓	✓
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓		✓	
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓			

จากตัวอย่างการเลือกข้างต้น จะแปลความหมายของผลการเลือกข้อความในแต่ละระดับของเกณฑ์การตรวจสอบภายใน ได้ดังนี้

- เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 5 (ดีมาก) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 1, 2, 3, 4 และ 5
- เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 4 (ดี) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 1, 2, 4 และ 5
- เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 3 (พอใช้) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2, 3, 4 และ 5
- เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 2 (ต้องปรับปรุง) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2 และ 4
- เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 1 (ต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2

องค์ประกอบที่ 1 การเรียนการสอน ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 18 ข้อความ ดังต่อไปนี้

หลักสูตร

- ข้อความที่ 1 มีระบบและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร
- ข้อความที่ 2 เนื้อหาสาระของหลักสูตรสะท้อนความต้องการของผู้เรียนและสังคม
- ข้อความที่ 3 มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
- ข้อความที่ 4 มีการประเมินติดตามผลหลักสูตรเป็นระยะ

อาจารย์

- ข้อความที่ 5 มีระบบสรรหา/คัดเลือกอาจารย์ พัฒนาและธำรงรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและจรรยาบรรณของอาจารย์
- ข้อความที่ 6 มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้ชัดเจน
- ข้อความที่ 7 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามภาระงานของอาจารย์เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ

กระบวนการเรียนการสอน

- ข้อความที่ 8 มีการจัดทำประมวลรายวิชาครบทุกวิชา
- ข้อความที่ 9 มีการใช้นวัตกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสม ครบถ้วน

นิสิต/นักศึกษา

- ข้อความที่ 10 มีระบบการคัดเลือกนิสิต/นักศึกษาในสถาบัน
- ข้อความที่ 11 มีการติดตามผลการศึกษาของนิสิต/นักศึกษาระหว่างศึกษาในสถาบัน
- ข้อความที่ 12 มีการติดตามคุณภาพของนิสิต/นักศึกษาที่จบการศึกษา

การวัดและประเมินผล

- ข้อความที่ 13 มีระบบการประเมินผลการศึกษา
- ข้อความที่ 14 มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์

ปัจจัยเกื้อหนุน

- ข้อความที่ 15 มีบริเวณและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- ข้อความที่ 16 มีอาคารเรียน/ห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ
- ข้อความที่ 17 มีห้องคอมพิวเตอร์และสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ
- ข้อความที่ 18 มีระบบอินเทอร์เน็ตบริการแก่นิสิต/นักศึกษาอย่างเพียงพอ

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบ ภายใน	ข้อความที่																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)																		
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)																		
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)																		
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)																		
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)																		

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบที่ 4 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 7 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนิสิต
- ข้อความที่ 2 มีกิจกรรมรองรับแผนงาน/โครงการ
- ข้อความที่ 3 มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ
- ข้อความที่ 4 มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม
- ข้อความที่ 5 มีระบบพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา
- ข้อความที่ 6 มีหน่วยงานรับผิดชอบหรือสนับสนุนการแนะแนวอาชีพ
- ข้อความที่ 7 มีการจัดแนะแนวอาชีพ
- ข้อความที่ 8 มีระบบติดตามและตรวจสอบการให้คำปรึกษา
- ข้อความที่ 9 มีรายงานผลการประเมินกิจกรรม

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)									
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)									
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)									
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)									
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)									

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบที่ 3 การวิจัย ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 6 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย
- ข้อความที่ 2 มีการกำหนดการวิจัยตามนโยบายและแผนงาน
- ข้อความที่ 3 มีทุนการวิจัย
- ข้อความที่ 4 มีการเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน
- ข้อความที่ 5 มีบทความเกี่ยวกับการวิจัยลงในวารสาร
- ข้อความที่ 6 มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยลงในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่					
	1	2	3	4	5	6
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบที่ 4 การบริการทางวิชาการแก่สังคม ประกอบไปด้วยข้อความ จำนวน 3 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการแก่สังคม
- ข้อความที่ 2 มีการดำเนินงานตามแผนดำเนินงานบริการทางวิชาการแก่สังคม
- ข้อความที่ 3 มีการติดตามผลแผนดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่		
	1	2	3
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)			
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)			
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)			
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)			
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)			

องค์ประกอบที่ 5 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดนโยบายและแผนงานที่ส่งเสริมให้นิสิตและอาจารย์มีบทบาทใน
การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
- ข้อความที่ 2 มีการดำเนินงานตามแผนงานการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- ข้อความที่ 3 มีกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- ข้อความที่ 4 มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่			
	1	2	3	4
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				

*****

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านกรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม
การพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
ของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
(สำหรับข้าราชการสาย ข)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ
  - องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน
  - องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการ
  - องค์ประกอบที่ 3 การเงินและงบประมาณ
3. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ **จึงใคร่ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ** ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างยิ่ง

นางสาวลดาวรรณ บัวผัน

นิสิตปริญญาโท สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา

ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการ และองค์ประกอบที่ 3 การเงินและงบประมาณ ในการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

1. เกณฑ์ในระดับ 5 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับดีมาก
2. เกณฑ์ในระดับ 4 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับดี
3. เกณฑ์ในระดับ 3 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับพอใช้
4. เกณฑ์ในระดับ 2 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
5. เกณฑ์ในระดับ 1 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง

ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อความที่กำหนดมาให้ในแต่ละองค์ประกอบ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างของข้อความ โดยพิจารณาเกณฑ์ตรวจสอบภายในในแต่ละระดับว่าควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง โดยในแต่ละระดับอาจประกอบไปด้วยข้อความที่ซ้ำกันได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

ด้านที่ 0 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนงาน ประกอบไปด้วยข้อความ จำนวน 5 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดปรัชญา
- ข้อความที่ 2 มีการกำหนดปณิธาน
- ข้อความที่ 3 มีการกำหนดวัตถุประสงค์
- ข้อความที่ 4 มีการกำหนดแผนงาน
- ข้อความที่ 5 มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญา

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่				
	1	2	3	4	5
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)	✓	✓	✓	✓	✓
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)	✓	✓		✓	✓
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓	✓	✓	✓
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓		✓	
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓			

จากตัวอย่างการเลือกข้างต้น จะแปลความหมายของผลการเลือกข้อความในแต่ละระดับของเกณฑ์การตรวจสอบภายใน ได้ดังนี้

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 5 (ดีมาก) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 1, 2, 3, 4 และ 5

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 4 (ดี) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 1, 2, 4 และ 5

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 3 (พอใช้) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2, 3, 4 และ 5

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 2 (ต้องปรับปรุง) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2 และ 4

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 1 (ต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงาน ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 8 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดปรัชญา/ปณิธานและวัตถุประสงค์ นโยบายเป็นไปอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้
- ข้อความที่ 2 มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับปณิธาน
- ข้อความที่ 3 มีแผนพัฒนาคนระยะยาวสอดคล้องกับปณิธานและนโยบายของคณะ
- ข้อความที่ 4 มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับปรัชญา/ปณิธานของคณะ
- ข้อความที่ 5 มีแผนการปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของคณะ
- ข้อความที่ 6 มีการประเมินผลแผนดำเนินการ/โครงการเป็นระยะ
- ข้อความที่ 7 มีเอกสารที่แสดงการตรวจสอบและประเมินแผนงานและโครงการ
- ข้อความที่ 8 มีเอกสารรายงานผลการปรับปรุงแผนและโครงการที่เป็นปัจจุบัน

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)								

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 6 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร
 ข้อความที่ 2 มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน
 ข้อความที่ 3 มีการกำหนดขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร
 ข้อความที่ 4 มีการจัดวางระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจ
 ข้อความที่ 5 มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร
 ข้อความที่ 6 มีการประเมินระบบบริหารและผู้บริหาร

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่					
	1	2	3	4	5	6
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						

องค์ประกอบที่ 3 การเงินและงบประมาณ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน
 ข้อความที่ 2 มีการจัดหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณ
 ข้อความที่ 3 มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย
 ข้อความที่ 4 มีระบบการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่โปร่งใส

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่			
	1	2	3	4
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อความ)				

*****

ขอกราบขอบพระคุณที่ท่านกรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม
การพัฒนาเกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
ของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
(สำหรับข้าราชการสาย ค)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วย
องค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ คือ
 องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการ
 องค์ประกอบที่ 2 การเงินและงบประมาณ
3. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ **จึงใคร่ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ** ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างยิ่ง

นางสาวลดาพรรณ บัวผัน

นิสิตปริญญาโท สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา

ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการ และองค์ประกอบที่ 2 การเงินและงบประมาณ ในการตอบแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับ โดยในแต่ละระดับมีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบผลการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

1. เกณฑ์ในระดับ 5 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ **ดีมาก**
2. เกณฑ์ในระดับ 4 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ **ดี**
3. เกณฑ์ในระดับ 3 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ **พอใช้**
4. เกณฑ์ในระดับ 2 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ **ต้องปรับปรุง**
5. เกณฑ์ในระดับ 1 หมายถึง ผลการตรวจสอบผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับ **ต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง**

ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อความที่กำหนดมาให้ในแต่ละองค์ประกอบ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างของข้อความ โดยพิจารณาเกณฑ์ตรวจสอบภายในในแต่ละระดับว่าควรจะไปด้วยข้อความใดบ้าง โดยในแต่ละระดับอาจประกอบไปด้วยข้อความที่ซ้ำกันได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

ด้านที่ 0 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนงาน ประกอบไปด้วยข้อความ จำนวน 5 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดปรัชญา
- ข้อความที่ 2 มีการกำหนดปณิธาน
- ข้อความที่ 3 มีการกำหนดวัตถุประสงค์
- ข้อความที่ 4 มีการกำหนดแผนงาน
- ข้อความที่ 5 มีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับปรัชญา

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่				
	1	2	3	4	5
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)	✓	✓	✓	✓	✓
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)	✓	✓		✓	✓
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓	✓	✓	✓
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓		✓	
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)		✓			

จากตัวอย่างการเลือกข้างต้น จะแปลความหมายของผลการเลือกข้อความในแต่ละระดับของเกณฑ์การตรวจสอบภายใน ได้ดังนี้

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 5 (ดีมาก) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 1, 2, 3, 4 และ 5

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 4 (ดี) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 1, 2, 4 และ 5

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 3 (พอใช้) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2, 3, 4 และ 5

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 2 (ต้องปรับปรุง) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2 และ 4

เกณฑ์ตรวจสอบภายในในระดับ 1 (ต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง) ประกอบไปด้วยข้อความที่ 2

องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 6 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดโครงสร้างและระบบบริหาร
- ข้อความที่ 2 มีระบบสรรหา/คัดเลือกบุคลากรอย่างชัดเจน
- ข้อความที่ 3 มีการกำหนดขอบข่ายงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร
- ข้อความที่ 4 มีการจัดวางระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจ
- ข้อความที่ 5 มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร
- ข้อความที่ 6 มีการประเมินระบบบริหารและผู้บริหาร

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่					
	1	2	3	4	5	6
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)						

องค์ประกอบที่ 2 การเงินและงบประมาณ ประกอบไปด้วยข้อความจำนวน 4 ข้อความ ดังต่อไปนี้

- ข้อความที่ 1 มีการกำหนดนโยบายและแผนการเงิน
 ข้อความที่ 2 มีการจัดหาเงินจากแหล่งต่าง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณ
 ข้อความที่ 3 มีระบบการจัดสรรงบประมาณ วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย
 ข้อความที่ 4 มีระบบการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่โปร่งใส

ระดับของเกณฑ์ตรวจสอบภายใน	ข้อความที่			
	1	2	3	4
ระดับดีมาก (5) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับดี (4) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับพอใช้ (3) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับต้องปรับปรุง (2) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อความ)				
ระดับต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง (1) ควรประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อความ)				

*****

ขอกราบขอบพระคุณที่ท่านกรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพ
ของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ที่เข้าร่วมโครงการนำร่อง 4 แห่ง**

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์

1. จำนวนเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ควรจะมีกี่ระดับ

 .....

.....

2. ถ้าจะตัดสินว่าคณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 3 (ระดับพอใช้) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง

 .....

.....

3. ถ้าจะตัดสินว่าคณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 4 (ระดับดี) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง

 .....

.....

4. ถ้าจะตัดสินว่าคณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 5 (ระดับดีมาก) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง

 .....

.....

5. เกณฑ์ตรวจสอบในระดับ 4 และระดับ 5 มีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

 .....

.....

6. ถ้าจะตัดสินว่าคณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 1 (ระดับที่ต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง

 .....

.....

7. ถ้าจะตัดสินว่าขณะนี้ได้เกณฑ์การตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ท่านคิดว่าเกณฑ์ในระดับ 2 (ระดับที่ต้องปรับปรุง) ควรจะประกอบไปด้วยข้อความใดบ้าง

 .....

.....

8. เกณฑ์ตรวจสอบในระดับ 1 และระดับ 2 มีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

 .....

.....

9. ในสภาพที่เป็นอยู่ อาจมีสาเหตุให้การนำเกณฑ์ไปใช้ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ท่านคิดว่ามีอะไรบ้าง

 .....

.....

10. ถ้านำเกณฑ์นี้ไปใช้ให้ได้ผลดี ควรมีการเตรียมการอย่างไรบ้าง

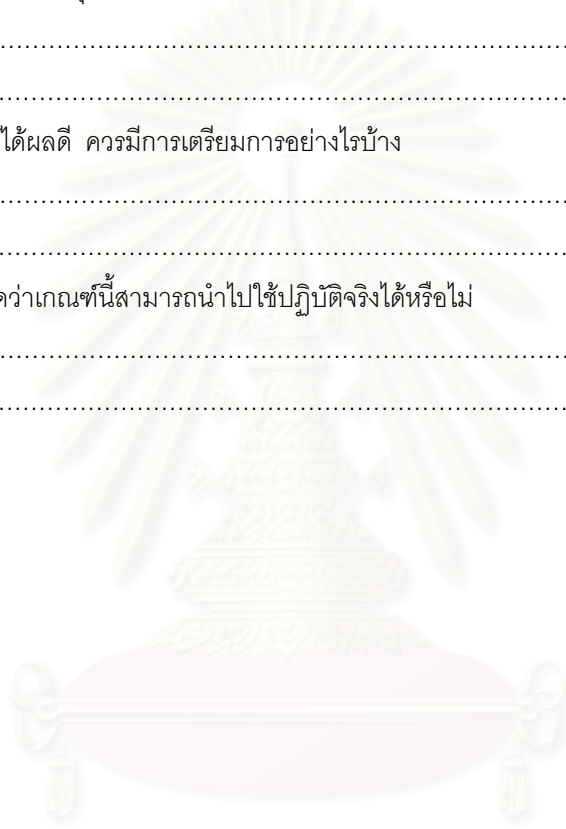
 .....

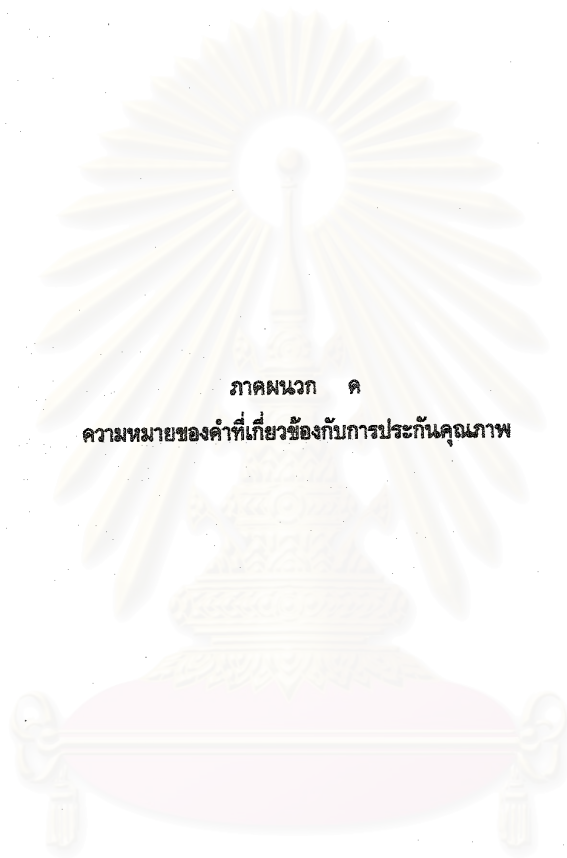
.....

11. ในทางปฏิบัติ ท่านคิดว่าเกณฑ์นี้สามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงได้หรือไม่

 .....

.....

ภาคผนวก ค

ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
ความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง

1. **ปรัชญาของคณะ** หมายถึง แนวคิดในการปฏิบัติงานที่คณะวิชาได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา
2. **ปณิธานของคณะ** หมายถึง ข้อความที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการดำเนินงานของคณะวิชาเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายหรืออุดมการณ์ของคณะ
3. **วัตถุประสงค์ของคณะ** หมายถึง ข้อความที่ระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดผลในการดำเนินงานของคณะสามารถตรวจวัดพฤติกรรมได้ ลักษณะสำคัญของวัตถุประสงค์คือ
  - 3.1 มีความชัดเจน เฉพาะเจาะจง แต่ละวัตถุประสงค์มีผลหนึ่งเดียว
  - 3.2 สามารถวัดและตรวจสอบได้
  - 3.3 ทำความเข้าใจได้ทันที
  - 3.4 กำหนดระยะเวลาที่จะทำงานให้สำเร็จ
  - 3.5 มีมาตรฐานที่ยอมรับพฤติกรรม
4. **นโยบาย** หมายถึง กลยุทธ์ที่จะทำให้พันธกิจของมหาวิทยาลัย/สถาบันบรรลุผล
5. **การเรียนการสอน** หมายถึง กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์หลักสูตรและโปรแกรมวิชา โดยการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และสถานการณ์ รวมทั้งพยายามเชื่อมโยงองค์ความรู้สากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนถึงบูรณาการกิจกรรมการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาเข้าด้วยกัน
6. **อาจารย์และภาระงานของอาจารย์**

อาจารย์ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิในทางวิชาการหรือวิชาชีพ ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันในทุก ๆ ด้าน คือ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ต้องมีพื้นฐานของการเป็นคนดีและควรมีบทบาทที่เด่นในเรื่องการเป็นนักวิชาการที่มีความเป็นครู เป็นนักวิจัย และเป็นผู้ให้บริการทางวิชาการ นอกจากนั้นอาจารย์จะต้องมีหน้าที่สนับสนุนและช่วยเหลือกิจการของสถาบัน เพื่อให้งานด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเกิดผลดี

ภาระงานของอาจารย์ หมายถึง งานในหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์อุดมศึกษา ที่มีปริมาณและคุณภาพอย่างน้อยเท่ากับเกณฑ์ขั้นต่ำที่สถาบัน (หรือสังคม) ยอมรับ เพื่อแสดงความผูกพันในหน้าที่และความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะอำนวยให้อาจารย์สามารถจัดสรรโอกาสเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานในหน้าที่ให้เกิดผลดี

กรอบภาระงานของอาจารย์

กรอบภาระงานของอาจารย์ครอบคลุมขอบข่ายหน้าที่หลักของอาจารย์ แบ่งออกเป็น

7 ประเภท คือ

1. งานการผลิตบัณฑิต
2. งานวิจัยและสร้างสรรค์วิชาการ
3. งานบริการวิชาการ
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
5. งานกิจการนักศึกษา
6. งานบริหารและการบริการ
7. งานเฉพาะกิจ

งานทั้ง 7 ประเภท จัดเป็นกลุ่มภาระงานได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 งานผลิตบัณฑิต/ผลิตครู เป็นภาระงานหลักของอาจารย์ที่ทุกคนต้องปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานการสอน ประกอบด้วย การเตรียมการสอน การสอน การตรวจงาน การประเมินผลการเรียน (รวมทั้งการประเมินผลย่อย)

2. งานกิจกรรมนักศึกษาในด้านวิชาการ

กลุ่มที่ 2 งานวิจัย งานสร้างสรรค์วิชาการ งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี ประกอบด้วย

1. งานวิจัย ได้แก่ การเป็นผู้วิจัย ที่ปรึกษา ผู้ร่วมโครงการ หัวหน้าโครงการวิจัยและผู้ช่วยวิจัย

2. ผลงานวิชาการ ได้แก่ การแต่ง การเรียบเรียง การแปล การเขียนบทความทางวิชาการ การเป็นบรรณาธิการ กองบรรณาธิการและการเขียนบทวิจารณ์ รวมทั้งงานนวัตกรรมทางการศึกษา ได้แก่ การประดิษฐ์คิดค้น สิ่งต่าง ๆ

3. งานปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยี ได้แก่ การปรับปรุงและพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัย และมีความเหมาะสมในการนำมาใช้

กลุ่มที่ 3 งานบริหารและงานบริการ ประกอบด้วย

1. งานบริหาร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1.1 การบริหารในสถาบัน

การบริหารตามตำแหน่งหน้าที่ในสถาบัน ประกอบด้วย อธิการบดี

รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ(สำนัก ศูนย์) เลขานุการคณะ หัวหน้าภาค หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้าโปรแกรม

2. บริการวิชาการ และงานส่งเสริมวิทยฐานะอาจารย์ ประกอบด้วย

- 2.1 การเป็นวิทยากร ได้แก่ การเป็นอาจารย์พิเศษ และวิทยากรทั้งในและนอกสถาบัน
- 2.2 การเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน ได้แก่ การจัดทำเอกสารทางวิชาการ เช่น บทความ แผ่นพับ เป็นต้น เผยแพร่ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ
- 2.3 กรรมการทางวิชาการ ได้แก่ กรรมการอ่านผลงานตำแหน่งทางวิชาการ กรรมการอ่านบทความ กรรมการพิจารณาให้ทุนรางวัล
- 2.4 งานที่ปรึกษาทางวิชาการ ได้แก่ การให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่องค์กรและชุมชนในท้องถิ่น
- 2.5 งานจัดกิจกรรมทางวิชาการ ได้แก่ การร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชนหรือองค์กรต่าง ๆ
- 2.6 งานบริการข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ งานพัฒนาโปรแกรมวิชา งานสร้างและผลิตสารสนเทศ
- 2.7 งานส่งเสริมวิทยฐานะอาจารย์ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน หรือฝึกอบรมสาขาวิชาของตนที่มีความสอดคล้องกับหน่วยงาน

3. งานกิจกรรมนักศึกษา

ลักษณะของงานกิจการนักศึกษา ได้แก่

- 3.1 งานที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา สภามหาวิทยาลัยและสโมสรนักศึกษา
- 3.2 งานที่ปรึกษาชมรม กลุ่มนักศึกษา
- 3.3 งานที่ปรึกษากิจกรรมเฉพาะกิจ
- 3.4 งานหอพักและสวัสดิการนักศึกษา

4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ลักษณะงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย งานศึกษาค้นคว้าวิจัย งานส่งเสริมและเผยแพร่ งานหอวัฒนธรรม

5. งานถ่ายทอดเทคโนโลยี

ลักษณะของงาน ประกอบด้วย การฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีแก่ชุมชนและท้องถิ่น และการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนและการบริหาร

6. งานเฉพาะกิจ

ลักษณะงานเฉพาะกิจ คือ งานที่สถาบันมอบหมายให้อาจารย์ปฏิบัติ และคณะกรรมการประกันคุณภาพประจำสถาบัน เห็นสมควรกำหนดเป็นการงาน

7. **กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา** หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และบริการนักศึกษา จัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา และพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มี คุณภาพทางด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย และจิตใจ

งานกิจการนิสิต นักศึกษา หมายถึง ระบบการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และบริการนักศึกษา งานกิจการนิสิต นักศึกษามี 2 ลักษณะคือ

1. **งานพัฒนานิสิต นักศึกษา** คือ งานที่เสริมสร้างนักศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของสถาบัน โดยดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ การพัฒนานักศึกษาในรูปของกิจกรรมต่าง ๆ จะเกิดผลสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ต่อเมื่อได้บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และ กิจกรรมนักศึกษาเข้าด้วยกัน

2. **งานบริการและสวัสดิการนักศึกษา** คือ งานที่เสริมสร้างทักษะและคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ให้นักศึกษา เพื่อให้เกิดความสุข ความพึงพอใจ ความปลอดภัย และความพร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกสบาย

งานกิจการนักศึกษา จัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา และพัฒนาให้เป็น บุคคลที่มีคุณภาพทางด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย และจิตใจ งานกิจการนักศึกษาจึงต้องทำควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่มี คุณภาพสมบูรณ์

8. **การวิจัย** หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อหาคำตอบต่อปัญหาที่กำหนด ด้วยวิธีการที่มีระบบที่ เชื่อถือได้ ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาวิชาการ หรือพัฒนาแนวทางในการปฏิบัติ

การวิจัย เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ขี้นงคุณภาพทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา การปฏิบัติการ กิจด้านการวิจัยเป็นบทบาทและเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้บุคลากรของสถาบันได้พัฒนาประสบการณ์ ในการศึกษาค้นคว้าสภาพปัญหาของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้ได้สารสนเทศที่ส่งผลโดยตรง ต่อการพัฒนานักศึกษา สถาบันท้องถิ่นและประเทศ ดังนั้น สถาบันจึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและ สนับสนุนให้บุคลากรของสถาบันสร้างผลงานด้านการวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

9. **การบริหารและจัดการ** หมายถึง ความสามารถในการจัดระบบและการจูงใจให้บุคลากรในองค์กร สามารถทำงานเป็นทีม สามารถตรวจสอบประเมินผลได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของคณะอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

10. **การเงินและงบประมาณ** หมายถึง จำนวนหรือปริมาณของตัวเงินที่ใช้สนับสนุนการบริหารและ การปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมของคณะ

11. **ระบบการประกันคุณภาพ (Quality Assurance System)** หมายถึง การดำเนินงานที่ สามารถตรวจสอบเชื่อมโยงได้ เช่น ระบบ Input Process Output ระบบ ISO ฯลฯ โดย ที่ระบบดังกล่าวจะต้องคำนึงถึง

- 11.1 การควบคุมคุณภาพ (Quality Control)
- 11.2 การให้การสนับสนุนด้านคุณภาพ (Quality Support)
- 11.3 การตรวจสอบ/ประเมินคุณภาพ (Quality Audit/Assessment)

12. กลไกการประกันคุณภาพ หมายถึง การมีคณะกรรมการ QA หรือเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ด้าน
การประกันคุณภาพของคณะวิชา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวลดาวรรณ บัวผัน เกิดเมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2516 ที่บ้านเลขที่ 4/1 หมู่ 8 ตำบลตากตก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษาจากสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร เมื่อปีการศึกษา 2538 เข้าศึกษาต่อในสาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2540 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 ที่โรงเรียนรวมไทยพัฒนา 2 ตำบลรวมไทยพัฒนา อำเภอบพพระ จังหวัดตาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย